

BETÆNKNING
OM
REVISION AF JAGTLOVEN

AFGIVET AF
DEN AF LANDBRUGSMINISTERIET
UNDER 13. AUGUST 1959 NE DSATTE
KOMMISSION

ex. 2

BETÆNKNING NR. 394

1965

INDHOLD

	Side
1. afsnit. Kommissionens nedsættelse	5
2. afsnit. Oversigt vedrørende nugældende retstilstand	7
A. Jagtlovgivning	7
1. Jagtloven	7
2. Loven om bekæmpelse af skadeligt dyre- og fuglevildt	7
3. Reservatloven	7
B. Anden lovgivning	8
1. Lov om værn for dyr	8
2. Lov om handel med samt tilvirkning og besiddelse af våben m. v.	8
3. Lov om hunde	8
4. Lov om naturfredning	8
5. Lov om mark- og vejfred	8
6. Lov om sandflugtens bekæmpelse	9
7. Lov om visse landbrugsejendommers brug og overgang til selveje	9
8. Lov om brug af visse ejendomme og boliger på landet	9
9. Lov om forbud mod at medtage løse hunde i Jægersborg Dyrehave	9
3. afsnit. Kommissionens overvejelser	10
A. Indledende synspunkter	10
B. Hvad forstås ved jagt	10
C. Bekæmpelse af skadelige pattedyr og fugle	13
D. Vildtreservater	14
E. Jagtfredning	15
F. Jagttider og fredningsbestemmelser	18
1. Almindelige synspunkter og mindretalsudtalelser	18
2. Koordinering af jagttiderne i de nordiske lande	19
3. „Pariserkonventionen"	22
G. Jagt på søterritoriet	24
H. Jagttegnsordningen	26
1. Jagtprøve	26
2. Jagttegn	26
3. Jagtansvarsforsikringen	27
J. Jagtmåder og jagtredskaber	28
1. „Natjagt"	28
2. Våben	28
3. Sakse og fælder	29
4. Gift	29
5. Jagt fra motorkøretøj	30
6. Støverjagt	30
K. Jagtrådet	31
4. afsnit. Resumé og indstilling	32

BILAGSFORTEGNELSE

	Side
1. Udkast til forslag til lov om jagten	33
Bemærkninger til lovforslaget	44
2. Redegørelse af 20. januar 1961 om fastsættelse af jagttider og fredningsbestemmelser.	65
3. International konvention til beskyttelse af fugle („Pariserkonventionen").	86
4. Redegørelse af 12. februar 1962 om jagt på søterritoriet	89
5. Indstilling af 20. oktober 1964 om gennemførelse af en jagtprøveordning	92
6. Skrivelse af 19. oktober 1960 fra Vildtbiologisk Station om kassefælder.	96
7. Konstruktion af kragefælde	98
8. Konstruktion af høgefælde.	99
9. Skrivelse af 24. juli 1964 fra direktoratet for statsskovbruget om jagt fra motorvogn.	100
10. Skrivelse af 11. februar 1961 fra Dansk Støverklub.	102
11. Skrivelse af 19. juli 1961 fra landbrugsministeriet om jagtfondens administration.	103

1. afsnit.

Kommissionens nedsættelse.

Under behandlingen af lov nr. 103 af 25. marts 1959 om visse ændringer i jagtloven gav landbrugsministeren tilsagn om snarest efter lovforslagets vedtagelse at ville nedsætte en kommission med henblik på at søge gennemført en revision af jagtloven.

I overensstemmelse hermed nedsatte landbrugsministeriet den 13. august 1959 en kommission med den opgave mest muligt at søge fremmet en revision af jagtloven også med henblik på mulighederne for en koordinering af de nordiske landes fredningsbestemmelser.

Kommissionen fik følgende sammensætning:

Udpeget af landbrugsministeriet:
departementschef V. Hornslet, kommissionens formand,
kontorchef, nu afdelingschef N. Wermuth.

Udpeget af jagtrådet:
jagtrådsformand, kammerherre, greve G. Ahlefeldt-Bille.

Udpeget af Dansk Jagtforening:
landsretssagfører K. Schack. Efter at denne pr. 1. september 1961 var afgået som formand for Dansk Jagtforening, er skovrider, dr. agro. Kj. Ladefoged udnævnt som medlem (9. august 1961).

Udpeget af Lands jagtforeningen af 1923:
jagtrådsmedlem L. Engsbye.

Udpeget af Dansk Strandjagtforening:
foreningsformand Georg Jørgensen.

Udpeget af natur f redningsrådet:
professor, dr. phil. R. Spærck.

Udpeget af reservatrådet:
overførster, kammerherre O. Fabricius. Efter pr. 14. maj 1964 at være afgået som formand for reservatrådet, er denne efter ønske fratrådt som medlem af kommissionen.

Udpeget af Foreningen til Dyrenes Beskyttelse i Danmark:
lektor **Hans** Hvass.

Udpeget af Vildtbiologisk Station:
afdelingsleder, nu museumsinspektør, dr. phil. K. Paludan.

Udpeget af Københavns Universitet:
professor, dr. phil. Magnus Degerbøl.

Udpeget af Århus Universitet:
museumsdirektør, nu professor, dr. phil. // M. Thamdrup.

Udpeget af De samvirkende danske Landboforeninger:
gårdejer S. Grue-Sørensen.

Udpeget af De samvirkende danske Husmandsforeninger:
husmand Peter Jørgensen.

Udpeget af Dansk Skovforening:
kammerherre /. luel.

Udpeget af Erhvervsrådet for Gartneri og Frugtavl:
direktør, lektor A. Stauning (udnævnt 24. september 1959).

Kontorchef K. Barnekoiv, landbrugsministeriet, har fra 1961 deltaget i kommissionens plenarmøder.

Til sekretær for kommissionen beskikkes ekspeditionssekretær Henny Bloch-Nielsen, landbrugsministeriet.

Af Dansk Havjagtforening og Jydsk Jagtforening blev udpeget henholdsvis dr. scient. Bøje Benzon og overbetjent J. Jepsen Nielsen til at oprette kontakt med kommissionen og forhandle med kommissionens sekretariat om spørgsmål, der særligt måtte berøre de pågældende foreningers interesseområder.

Til at oprette kontakt med kommissionen nedsatte Dansk Ornitologisk Forening et jagtlovsudvalg med afdelingsleder, dr. phil. Finn Salomonsen som formand, og Forenin-

gen af Politimestre i Danmark udpegede politimester *P. Stavnstrup* til på foreningens vegne at deltage i eventuelle forhandlinger med kommissionen.

Kommissionen har afholdt 18 plenarmøder.

Et underudvalg med jagtrådsformand, greve *Ahlefeldt-Bille* som formand har udarbejdet forslag til fastsættelse af jagttider, medens et andet underudvalg med afdelingschef *N. Wermuth* som formand har beskæftiget sig med udarbejdelse af forslag til en jagtprøveordnings udformning i enkeltheder og dennes gennemførelse i prak-

sis. En arbejdsgruppe under ledelse af jagtrådsformand, greve *Ahlefeldt-Bille* har overvejet spørgsmålet om en ændret affattelse af jagtlovens § 5.

Fra forskellig side er indkommet diverse forslag og oplysninger, der alle har været genstand for overvejelse i kommissionen.

Ved udførelsen af sekretariatsforretningerne har fuldmægtig **H. Wulff**, landbrugsministeriet, og sekretær *P. Nørby Jensen*, landbrugsministeriet, bistået, ligesom Vildtbiologisk Station på forskellig vis har ydet sekretariatet sagkyndig bistand.

2. afsnit.

Oversigt vedrørende nugældende retstilstand.

A. Jagtlovgivning.

1. Ifølge *lov nr. 145 af 28. april 1931 om jagten* med senere ændringer, jfr. landbrugsministeriets lovbekendtgørelse nr. 109 af 25. marts 1959, må jagt i vildtets jagttid udøves af den, der er i besiddelse af gyldigt jagttegn, og som har ret til at jage på det pågældende jagtterræn. Under jagten skal lovens bestemmelser om jagtmåder og jagtrejskaber iagttages, og det nedlagte vildt må i uplomberet stand kun forhandles i tiden fra dagen efter jagttidens begyndelse og indtil 8 dage efter dens udløb.

Ved jagtloven af 1931, der afløste den i tilknytning til genforeningen med de sønderjydske landsdele gennemførte lov om jagten af 30. juni 1922, blev fredningstiderne udvidet, og reglerne om jagtmåder og jagtrejskaber udbygget. Endvidere bestemtes det, at jagttegnsafgifterne, der — bortset fra gebyret for tegnenes udfærdigelse — tilfaldt kommunens kasse, fremtidig skulle indbetales til en fond, hvis midler gennem forskellige foranstaltninger skulle anvendes til bevarelse og ophjælpning af vildtbestanden. — Af fonden skulle tillige afholdes udgifterne ved etablering af en ansvarsforsikring for jagttegnsløserne samt omkostningerne ved jagttegnsordningens gennemførelse.

Ved lov nr. 103 af 25. marts 1959 blev jagttegnsafgifterne, der ikke havde været reguleret, siden de blev fastsat i loven af 1931, forhøjet, og der gennemførtes forskellige ændringer i jagtlovens kap. VI om straf og påtale. Af hensyn til håndhævelsen af de gældende bestemmelser om fredning af vildt, navnlig helårsfredning af sjældne vildtarter, blev der endvidere i jagtloven optaget regler om politimæssig kontrol med konservatorers virksomhed, ligesom en i 1954 gennemført tillægslov til jagtloven vedrørende adgangen til at falbyde, sælge og forsende fredede vildtarter blev indarbejdet i jagtloven.

2. Ved *lov nr. 109 af 31. marts 1953 om bekæmpelse af skadeligt dyre- og fuglevildt* (bekæmpelsesloven) blev lov nr. 102 af 4. april 1928 med senere ændringer om bekæmpelse af råger, alliker, skarver og måger samt lov nr. 115 af 13. marts 1943 om bekæmpelse af muldvarpe sammenarbejdet i én lov og samtidig blev der adgang for landbrugsministeren til at meddele tilladelse til i fredningstiden at bekæmpe også andet dyre- og fuglevildt, som forvolder væsentlig skade eller ulempe.

Loven af 1953, jfr. landbrugsministeriets lovbekendtgørelse nr. 48 af 28. februar 1958, må betragtes som et supplement til jagtloven, der indeholder forskellige bestemmelser til beskyttelse af landbrugets afgrøder m. in., jfr. jagtlovens §§ 6-7, § 15, litra c, § 16, litra b, stk. 2, og litra c, stk. 2.

3. I jagtloven af 1931 § 14 nævnes blandt de opgaver, der skulle løses for jagtfondens midler, etablering af reservater og håndhævelse af freden på disse. — Imidlertid var der ikke i jagtloven hjemmel for landbrugsministeren til at træffe bestemmelse om fredning, og man var derfor henvist til at etablere reservater — bortset fra videnskabelige reservater, der kunne oprettes af statsministeren i medfør af § 20 i naturfredningsloven af 8. maj 1917 — på de under landbrugsministeriet hørende domæner eller ved frivillige fredninger. — Med hensyn til søterritoriet kunne intet foretages.

Dette savn blev afhjulpet ved *lov nr. 94 af 7. april 1936 om reservater for pattedyr og fugle*, hvorved der bl. a. blev skabt mulighed for at oprette vildtreservater såvel på landjorden med indvande som på søterritoriet med henblik på bevarelsen og formeringen af landets vildtbestand og på beskyttelse af trækkende fugle. Bestemmelse om oprettelse af vildtreservater træffes af landbrugsministeren efter indstilling af reservatrådet.

For den indskrænkning i privatpersoners ejendomsret, som følger af et områdes udlægning som vildtreservat, ydes der fuld erstatning, og i mangel af mindelig overenskomst fastsættes erstatningen af en taksationskommission, om fornødent ved overtaksation.

Grundejerens ret til i kraft af deres ejendomsret at oprette reservater efter egen bestemmelse berøres ikke af loven.

Reservatloven indeholder tillige regler om oprettelse af videnskabelige reservater og i henhold til lovens § 15 kan statsministeren (ministeren for kulturelle anliggender) efter indstilling af reservatrådet og naturfredningsrådet i forening ved bekendtgørelse iværksætte fredning i indtil 10 år af pattedyr- eller fuglearter i hele landet eller dele af dette.

B. Anden lovgivning.

Udover de foran nævnte love findes der spredt i særlovgivningen forskellige bestemmelser med jagtligt indhold.

1. Ifølge *lov nr. 256 af 27. maj 1950 om værn for dyr* skal dyr behandles forsvarligt og må ikke udsættes for unødigt lidelse.

Det er forbudt at anvende levende dyr som mål ved øvelses- og kapskydninger samt at beskyde kron-, sika- og dåvildt, sæler og lignende større dyr med hagl.

2. Af justitsministeriets *bekendtgørelse nr. 16 af 20. januar 1965 af lov om handel med samt tilvirkning og besiddelse af våben m. v.* fremgår, at det er forbudt uden tilladelse fra justitsministeren eller den, han dertil bemyndiger, ved overdragelse at erhverve jagtrifler eller at besidde, bære eller anvende disse. Det samme gælder for personer under 18 år med hensyn til glatløbede haglgeværer, samt luft- og fjederbøsser.

3. Ifølge § 10 i *justitsministeriets bekendtgørelse nr. 232 af 23. juni 1962 af lov om hunde* skal visse nærmere angivne hunde uden for København, Frederiksberg og Gentofte samt købstæder med over 15.000 indbyggere føres i bånd eller holdes indelukket eller forsvarligt bundet fra solnedgang til solopgang, dog mindst i tiden fra kl. 18 til kl. 6. Bestemmelsen gælder ikke hunde, der benyttes af skov- og jagtbetjente, eller jagthunde, der af en person, der har

fuldt herredømme over dem, anvendes til jagt inden for den i jagtloven fastsatte jagttid. Uden for byer og områder med bymæssig bebyggelse påhviler det besidderen af en hund at drage omsorg for, at den ikke strejfer om.

Af § 13 fremgår, at det påhviler besidderen af en hund at træffe de foranstaltninger, der efter forholdene må anses påkrævet for at forebygge, at hunden volder andre skade, og ifølge § 15 er besidderen af en hund forpligtet til at erstatte den skade, hunden forvolder. Det påhviler besidderen af en hund at holde den ansvarsforsikret.

4. I medfør af § 13 i *statsministeriets bekendtgørelse nr. 194 af 16. juni 1961 af lov om naturfredning*, jfr. samme lovs § 1, kan fredningsnævnet ved kendelse afgøre, at et inden for nævnets virkekreds liggende område skal fredes og herunder bl. a. bestemme, at det pågældende område skal bevares i dets naturlige tilstand med bevarelse af planter, dyr m. v.

Der er ved fredninger i medfør af denne bestemmelse i enkelte tilfælde truffet bestemmelse om forbud mod jagt inden for naturfredede områder.

5. I *lov nr. 107 af 31. marts 1953 om mark- og vejfred* § 1 henregnes pelsdyr, som er opdrættet i fangenskab, under husdyr. Såfremt et i fangenskab opdrættet pelsdyr undslipper og ikke indfanges inden 2 måneder, anses det som vildt. Afkom, der følger moderdyret, er underkastet de for dette gældende bestemmelser.

Regler om pelsdyrhold samt indførsel af pelsdyr findes i landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 172 af 10. maj 1944, jfr. landbrugsministeriets cirkulære nr. 174 af 20. september 1963.

Indførsel af ræve af enhver art, sølvgrævling, mårer, herunder mink (nertz), zobel og ilder samt andre kødædende pelsdyr såvel som sumpbæver (bæverrotte, nutria) er kun tilladt, når landbrugsministeriet har meddelt tilladelse hertil. Enhver, der er i besiddelse af disse dyr, skal anmelde dette til vedkommende politimester, der skal godkende de gårde og bure, hvori dyrene er anbragt. Gårdene skal være omgivet af betryggende hegn bestående af et for den pågældende dyreart uigennemtrængeligt materiale og med hensyn til højde og anbringelse være i stand til at forhindre dyrene

i at undvige. Burene skal bestå af et for den pågældende dyreart uigennemtrængeligt materiale, og fornævnte cirkulære indeholder nærmere regler om, hvorledes der skal forholdes, såfremt burene ikke anbringes i et aflåseligt lokale, hvorfra dyrene i givet fald ikke kan undslippe.

6. I medfør af § 6, stk. 4, i *lov nr. 84 af 25. marts 1961 om sandflugtens bekæmpelse* kan klitmyndighederne forbyde jagt på fredede strækninger i det omfang, det er nødvendigt for sikring af dæmningsforanstaltninger. Denne bestemmelse har afløst § 1, stk. 4, 2. pkt., i jagtloven af 1931.

7. I *lov nr. 240 af 7. juni 1952 om visse landbrugsejendommers brug og overgang til selveje* er givet særlige regler til beskyttelse af brugerne af de af loven omfattede mindre landbrugsejendomme samt til fremme af disse ejendommers afhændelse til selveje. Loven indeholder følgende bestemmelser vedrørende beskyttelse mod vildtskade:

§ 12. Ejeren af en landbrugsejendom, som er givet i brug efter reglerne foran i afsnit B, skal, såfremt jagtretten ikke er overdraget brugeren, være pligtig at yde denne fuld godtgørelse for den skade, der af dyre- og fuglevildt tilføjes brugerens markagrøde. Vurdering af skaden foretages efter reglerne i loven om mark- og vejfred.

Stk. 2. Er en ejendom eller et areal undergivet jagtfredning i henhold til § 10, stk. 2a), finder bestemmelserne foran i stk. 1 tilsvarende anvendelse på skade, som forvoldes af vildt, der er omfattet af fredningen, og erstatningspligten påhviler da den påtaleberettigede.

Stk. 3. Omfatter den i stk. 2 nævnte fredning kronvildt, dåvildt, sikavildt eller råvildt, er den påtaleberettigede pligtig at holde de fredede arealer fri for skade af

nævnte vildt i den tid, dette ikke efter de i lov om jagten eller i medfør af nævnte lov eller lov om reservater for pattedyr og fugle fastsatte bestemmelser er fredet. I det til opfyldelse af den påtaleberettigedes forpligtelse nødvendige omfang kan den arealet pålagte jagtfredning fraviges ved overenskomst mellem ejeren og den påtaleberettigede. Vildt, som i henhold til sådan overenskomst nedlægges på den fredede ejendom, tilfalder dennes ejer.

Stk. 4. Såfremt der ikke ved en overenskomst i henhold til stk. 3 er tillagt den jagtfredede ejendoms ejer ret til at nedlægge det pågældende vildt, og han ved en efter reglerne i loven om mark- og vejfred foretagen vurdering har godtgjort, at nævnte vildt har forvoldt skade på hans markagrøde for mindst 50 kr., har han, såfremt den påtaleberettigede ikke senest 6 måneder efter synsforretningens afholdelse har opsat betryggende vildthejn, ret til i et år fra 6 månedersfristens udløb at udøve jagt på kron-, då-, rå- og sikavildt på de jagtfredede jorder under iagttagelse af reglerne i jagtloven, herunder dennes § 24, stk. 2.

8. Af *lov nr. 241 af 7. juni 1952 om brug af visse ejendomme og boliger på landet* fremgår, at ejeren, såfremt jagtretten på en af de af lovens afsnit A omfattede ejendomme ikke er overdraget brugeren, er pligtig at yde denne fuld godtgørelse for skade, der af dyre- og fuglevildt tilføjes brugerens markagrøde. Vurdering af skaden foretages efter reglerne i loven om mark- og vej fred. Bestemmelsen er trådt i stedet for § 9, stk. 3, i jagtloven af 1931.

9. *Loven af 30. juni 1861 om forbud mod at medtage løse hunde i Jægersborg Dyrehave* indeholder bl. a. bestemmelser om optagelse af løsgående hunde og ydelse af erstatning for den skade, som hunden måtte have tilføjet vildtbestanden i dyrehaven.

3. afsnit.

Kommissionens overvejelser.

A. Indledende synspunkter.

På kommissionens indledende møde blev der givet udtryk for, at den gældende jagtlov i og for sig måtte anses for en god lov, men at den på forskellige punkter burde ajourføres, suppleres og udbygges.

Siden gennemførelsen af jagtloven af 1931 er der sket en sådan udvikling med hensyn til den almindelige interesse for naturen, at en kommende lov findes at burde udformes under hensyntagen til, at det er en almen interesse at opretholde en så stor og artsrig vildtbestand som muligt. Samtidig har byernes vækst, landskabets ændrede karakter samt det stigende befolkningstal og den øgede interesse for friluftsliv medført skærpede vilkår for en række vildtarter og større jagtligt pres på vildtbestanden — en udvikling, der må forudses at ville fortsætte og måske forstærkes i de kommende år. Det må derfor findes ønskeligt, at jagtlovens fredningsbestemmelser søges udbygget bl. a. derved, at der kun fastsættes jagttider for de arter af pattedyr og fugle, som har en vis madnyttig værdi, eller hvis antal det af særlige grunde må anses for ønskeligt at regulere. Endvidere bør reglerne om jagtmåder og jagtredskaber søges affattet således, at der gennem jagtudøvelse tilføjes dyrene mindst mulig lidelse.

Medens det således ud fra forskellige hensyn findes påkrævet at udvide omsorgen for vildtet, gør den stadig mere intensive udnyttelse af jorden det nødvendigt, at jagtlovgivningen søges udformet således, at den giver mulighed for beskyttelse af afgrøder i tilfælde, hvor disse udsættes for skade af vildtet i væsentligt større omfang, end det efter forholdene findes rimeligt, når lienses til at enhver må tåle den sædvanlige vildtskade, der følger af vildtets tilstedeværelse, og at rimelige afværgeforanstaltninger må træffes med hensyn til afgrøder, der virker særlig tiltrækkende på vildtet.

For jagtorganisationerne er det et hovedpunkt, at der i forbindelse med jagtlovsrevisionen gennemføres en jagtprøveordning gående ud på, at enhver forud for erhvervelse af sit første jagttegn skal bestå en prøve, der viser kendskab til jagtvåbens rette behandling samt til det jagtbare vildt.

De her nævnte synspunkter har dannet grundlag for jagtlovskommissionens overvejelser, for hvilke der nærmere redegøres i det følgende.

B. Hvad forstås ved jagt.

Under den indledende drøftelse af de principper, der bør lægges til grund for jagtlovgivningen, blev der rejst spørgsmål om, hvorvidt der i den kommende jagtlov burde optages en bestemmelse om, hvad der forstås ved jagt. Som motivering herfor anførtes, at en definition af begrebet jagt hidtil har været savnet i jagtloven, at en sådan bestemmelse findes i flere landes jagtlove, at den ville være af betydning ved administrationen af jagtansvarsforsikringen, og at den i øvrigt ville være af en vis praktisk interesse, idet der kan opdukke nye former for jagt. I denne forbindelse henvises til, at der tidligere havde været tvivl om, hvorvidt fanget af dykænder i net kunne anses for jagt.

Til brug ved kommissionens overvejelse af spørgsmålet er udarbejdet nedenstående redegørelse for, hvad der forstås ved jagt i gældende ret:

1. Den danske jagtlovgivning har hidtil ikke indeholdt en definition af begrebet jagt, og det må herefter antages, at man har henholdt sig til den gængse opfattelse heraf. I jagtloven findes dog enkelte bestemmelser, navnlig § 13, stk. 1, der kan være vejledende med hensyn til begrebets forståelse, og der foreligger en omfattende domspraksis til belysning af spørgsmålet.

2. Der foreligger jagt, uanset hvilket middel der anvendes hertil. Dette antydes i jagtlovens § 13, stk. 1, (jfr. udtrykket „være sig med skydevåben eller på anden måde“) og fremgår i øvrigt af retspraksis, der har statueret ulovlig jagt og overtrædelse af jagttegnsbestemmelsen, fredningsbestemmelserne, natjagtforbudet m. v. ved såvel brug af skydevåben som anvendelse af snarer, fælder, sakse, fasanSpyd, udgravning af ræve i rævegrave, bemægtigelse med hænderne m. v. Det er dog en forudsætning, at midlet er egnet til at skaffe sig vildtet med, jfr. U. 1896.1073. (Ikke anset som ulovlig jagt at slæbe en død kat gennem en statsskov for derved at lokke ræve ud på eget terræn og skyde dem).

3. Der kan foreligge jagt, selv om drab, fangst og bemægtigelse ikke har fundet sted. Dette fremgår bl. a. af jagtlovens § 13, stk. 1, (jfr. sætningen „selv om der ved jagten ikke er fældet eller fanget noget slags vildt“) og af retspraksis. Det er tilstrækkeligt, at jægeren blot har efterstræbt dyret, men grænsen mellem en efterstræbelse, der er jagt, og blotte forberedelser til jagten kan vanskeligt angives. Problemet har bl. a. betydning ved afgørelse af, om der foreligger overtrædelse af jagtlovens § 13 (ulovlig jagt) eller eventuelt blot overtrædelse af lovens § 12 (ulovlig færdsel med bøsse eller hund). Her er der i retspraksis statueret (ulovlig) jagt, selv om der ikke var løsnat et skud (U. 1895.1158, U. 1898.761, U. 1902.99) eller uden at skydevåbnet var i skudklar stand, jfr. U. 1904.515 og U. 1906.520H.

4. På den anden side er efterstræbelse en nødvendig forudsætning for, at der kan tales om jagt. Drab af vildt ved hændelig påkørsel kan således ikke anses for jagt.

Den, der tilegner sig nedlagt vildt, han finder på anden mands jagtgrund, gør sig skyldig i ulovlig omgang med hittegods, eventuelt tyveri, jfr. U. 1880.900H, U. 1884.586. I de i dommene omhandlede tilfælde havde den pågældende ikke efterstræbt vildtet inden bemægtigelsen.

5. Jagtens genstand er vildt, hvilket fremgår forudsætningsvis af en række af jagtlovens bestemmelser, jfr. f. eks. § 12 („Den, der har såret vildt“) og § 13 („selv om der ved jagten ikke er fældet eller fanget noget slags vildt“).

Kun pattedyr og fugle kan være vildt i jagtlovens forstand, jfr. en i Dansk Jagttidende af 15. juni 1932 citeret dom, hvorefter skydning af gedder ikke er jagt, og jagtlovens §§ 15 og 16, der alene omfatter pattedyr og fugle. I teorien henregnes til vildt kun pattedyr og fugle, der tilhører her i landet forekommende, vildtlevende arter, herunder også sådanne, der er nyindvandrede. Udsatte arter kan næppe henregnes til vildt, før der har etableret sig en bestand, der forplanter sig her i landet. I retspraksis (U. 1936.1040H og U. 1943.1163H) er det statueret, at sølvræve ikke er vildt i jagtlovens forstand. I en af 2 højesteretsdommere forfattet kommentar til sidstnævnte dom begrundedes domsresultatet bl. a. med, at dyret ikke tilhører dansk fauna. Imidlertid følger det af de nedenfor nævnte bestemmelser af 1953 om mark- og vejfred, at visse pelsdyr, hvoraf der ikke findes en vildtlevende bestand her i landet, dog under visse omstændigheder må betragtes som vildt.

Pattedyr og fugle, der er fredet hele året og således ikke lovligt kan gøres til genstand for jagt, er også vildt i jagtlovens forstand, jfr. herved lovens kap. IV om indførsel m. m. af vildt, der også omfatter helårsfredede pattedyr og fugle.

I juridisk terminologi henregnes vildt til „res iacentes“, d. v. s. genstande, der ikke er undergivet ejendomsret, før besiddelsestagen har fundet sted, idet retten til besiddelsestagen normalt er forbeholdt en kreds af personer, for vildtets vedkommende normalt den jagtberettigede (se f. eks. F. Tolstrup „Lærebog i Landboret“ 1962 s. 255).

Tilegnelse af dyr, som anden mand har fanget, straffes således ikke som ulovlig jagt, men som tyveri, idet dyret allerede er taget i besiddelse og dermed ejendomsret undergivet, jfr. U. 1918.762, hvor drab og tilegnelse af en odde, der af den pågældende fandtes fanget i saks på fremmed jagtterræn, straffedes som tyveri.

Et særligt problem fremkommer med hensyn til vildt i indhegnet dyrehave. I retspraksis anses hjorte i effektivt indhegnet dyrehave for at være ejendomsret undergivet, og nedlægning og tilegnelse af vildtet i en sådan dyrehave er betragtet som tyveri og ikke som ulovlig jagt (U. 1872.256, U. 1893.1134II, U. 1908.35H og U. 1926.819).

På den anden side har Østre Landsret i en dom (citeret i Dansk Jagttidende af 1. juli 1934) straffet for manglende jagttegn ved nedskydning af harer i effektivt indhegnet dyrehave, og det synes rimeligt ud fra en modsætningsslutning fra jagtlovens § 15, litra b, stk. 2, at antage, at dyrehavens ejer ved nedskydning m. m. af dyrene må iagttage f. eks. både jagttegnsbestemmelsen og reglerne om jagtmåder og jagtredskaber.

Husdyr henregnes ikke til vildt. De er undergivet ejendomsret, og tilegnelse straffes som tyveri, eventuelt ulovlig omgang med hittegods. For pelsdyr er der i mark- og vejfredslovens § 1, stk. 2, og landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 197 af 17. juni 1953 givet særlige regler, der går ud på, at disse dyr betragtes som husdyr, ikke blot i fangenskab, men også i 2 måneder efter at være sluppet fri. Efter periodens udlob anses de for vildt, og jagtlovens bestemmelser finder da anvendelse på efterstræbelse m. m. af dyrene.

Det er tvivlsomt, om herreløse katte kan anses for vildt. Landbrugsministeriet har i skrivelse af 20. juni 1935 ment, at nedskydning af disse dyr omfattes af nat jagtforbudet og bestemmelsen om jagttegn. Retsafgørelse om spørgsmålet foreligger ikke.

Krydsninger mellem vildt og husdyr må efter omstændighederne kunne anses for vildt. Nogen retsafgørelse om spørgsmålet foreligger ikke, men problemet har været forelagt landbrugsministeriet med hensyn til nogle på 2 godser udsatte murloner og eksisterende krydsninger mellem mufloner og tamfår. Landbrugsministeriet kom efter brevveksling med jagtrådet, naturfredningsrådet og vildtbiologisk station til det resultat, at ikke alene muflonerne må betragtes som vildt, men at det samme også synes at måtte gælde krydsningerne, såfremt dyrene har muflonernes egenskaber.

Til vildtet henregnes også yngel og æg. Ægindsamling må formentlig anses for en form for jagtudøvelse, jfr. jagtlovens § 14, litra a („ingen må udøve jagt uden at have erhvervet jagttegn. Denne bestemmelse angår dog ej heller den i § 17 omhandlede beføjelse til indsamling af æg”). Fjernelse af reder er vel næppe jagt, men fredningsbestemmelserne finder dog

anvendelse på dette forhold, jfr. jagtlovens § 17.

6. Der foreligger kun jagt, hvis vedkommende har haft til hensigt at dræbe eller fange vildtet, hvilket allerede fremgår af det under pkt. 4 anførte, hvorefter der til jagt hører efterstræbelse. Drab af vildt i selvforsvar eller for at befri det for unødigt lidelse er dog ifølge retspraksis ikke jagt, jfr. U. 1944.199.

„I „Dansk Jagtleksikon" (1944 side 647-48) anfører dommer Heide-Jørgensen, at der til jagt tillige kræves bemægtigelses- og udnyttelseshensigt, såfremt der ikke er benyttet sædvanlige jægermæssige redskaber, jfr. U. 1939.653 (Frifindelse for ulovlig jagt i et tilfælde, hvor en person, der efter en pludselig indskydelse for at se, om han kunne ramme, kastede et brændestykke efter en fasan uden at ramme fuglen).

7. Der behøver ikke at foreligge hensigt til (varig) tilegnelse af dyret, for at en handling kan betegnes som jagt. Fangst til udsætning andetsteds er således en form for jagtudøvelse, hvilket fremgår forudsætningsvis af jagtlovens § 18, litra b. Nedlægning af vildt, som jægeren ikke ønsker at sælge eller fortære, er således også jagt, og bestemmelserne om jagtret, jagttegn, f. redningstider, jagtmåder og jagtredskaber må følgelig iagttages, medmindre jagtloven udtrykkeligt bestemmer det modsatte, jfr. lovens § 15, litra c, § 16, litra b og c, § 24, stk. 2, og § 31, stk. 1, og § 33.

Også anvendelse af fangstredskaber med henblik på fangst af fugle med ringmærkning for øje må antages omfattet af jagtlovens bestemmelser. Der er her ikke tale om varig tilegnelse af dyret, men der foreligger dog efterstræbelse, fangst og bemægtigelse af vildtet.

8. Lov nr. 94 af 7. april 1936 om reservater for pattedyr og fugle slutter sig nøje til jagtloven med hensyn til, hvad der skal forstås ved jagt, jfr. reservatlovens §§ 7 og 8, hvoraf fremgår, at det er overladt til reservatrådet at træffe de nærmere bestemmelser om udøvelse af jagt på vildtreservaterne. På de videnskabelige reservater tilkommer kompetencen naturfredningsrådet.

9. Loven om bekæmpelse af skadeligt dyre- og fuglevildt, jfr. lovbekendtgørelse nr. 48 af 28. februar 1958, må betragtes som et supplement til jagtloven. Ganske

vist forekommer ordet jagt ikke i loven, og efterstræbelsens formål er vel ikke i første række at opnå jagtudbytte, men på den anden side adskiller den lier omhandlede beskydning sig næppe i en sådan grad fra den bekæmpelse, som f. eks. er tilladt i henhold til den gældende jagtlovs § 16, litra b, stk. 2, at der er grundlag for at anse beskydning i disse tilfælde — men ikke inden for bekæmpelseslovens område — for jagt. Det synes bedre stemmende med almindelig retsopfattelse og sprogbrug at betragte efterstræbelsen som jagt i begge tilfælde, idet det i denne forbindelse forekommer mindre afgørende, at de regulerende bestemmelser i henseende til fredningstid, jagtredskaber m. m. inden for bekæmpelseslovens område er afpasset efter formålet med bekæmpelsen.

Af det foran under 1-9 anførte vil fremgå, at den almindelige opfattelse af, hvad der forstås ved jagt, er uddybet og nærmere præciseret i de gennem årenes løb trufne domsafgørelser, således at der nu næppe i almindelighed hersker tvivl om, hvad der forstås ved jagtudøvelse.

Ved overvejelserne af, hvorvidt en jagtdefinition bør optages i den kommende jagtlov, bør det derfor tages i betragtning, i hvilket omfang en sådan bestemmelse kan forventes at blive af vejledende betydning for domstolene, idet man utvivlsomt på forhånd må gøre sig klart, at det næppe vil være muligt at affatte bestemmelsen så koncis, at den udelukker enhver fortolkningsvivl. Det synes således lidet sandsynligt, at det vil være muligt at finde frem til en formulering, der klart omfatter alle nye opdukkende former for jagt, og domstolene vil endvidere i de enkelte tilfælde være henvist til at tage stilling til, hvilken betydning der kan tillægges den domspraksis, der knytter sig til den nugældende jagtlov.

Større betydning for jagtansvarsforsikringen synes bestemmelsen ej heller at kunne få, da ansvarsforsikringen allerede efter den gældende ordning dækker skader i forbindelse med jagt, selv om den skadeforvoldende handling ikke i strengt teknisk forstand er en jagthandling. Efter kommissionens opfattelse er der ikke anledning til at begrænse denne praksis.

Endelig kan nævnes, at det ved affattelsen af love her i landet — i modsætning til i visse fremmede retssystemer — i almindelighed søges undgået at optage definitioner i lovteksten, medmindre det af retlige grunde er nødvendigt.

Efter indgående overvejelse er kommissionen herefter kommet til det resultat, at hensigtsmæssigheden af at optage en definition af jagt i den nye jagtlov må anses for yderst tvivlsom, og at man derfor bør afstå fra at søge en sådan bestemmelse gennemført ved den forestående lovrevision.

C. Bekæmpelse af skadelige pattedyr og fugle.

Under kommissionens indledende gennemgang af jagtloven blev der fremsat ønske om, at lovens bestemmelser om adgang til at bekæmpe visse fugle og pattedyr uden for jagttiden samt landbrugsministeriets lovbekendtgørelse nr. 48 af 28. februar 1958 om bekæmpelse af skadeligt dyre- og fuglevildt blev taget op til en samlet overvejelse, idet de gældende regler var så uoverskuelige, at det måtte være rimeligt at søge disse forenklet.

Ifølge jagtlovens § 6 kan brugeren, uanset om han er jagtberettiget, fange, skyde eller på anden måde dræbe visse nærmere angivne fugle og pattedyr, ligesom det er tilladt at ødelægge de pågældende fugles yngel, æg og reder. — Jagttegn kræves ikke, og det angives nærmere i loven, på hvilke lokaliteter denne bekæmpelse må foretages.

Jagtlovens kap. III om jagttider og fredningsbestemmelser indeholder i § 15, litra c, og § 16, litra b, stk. 2, og litra c, stk. 2, forskellige bestemmelser, hvorefter pindsvin samt solsorter, måger, store, kærnebidere, dompapper, terner, hejrer, alliker, skovskader, spurve- og duehøge, ringduer, irisker og andre i store flokke optrædende fugle under nærmere angivne omstændigheder må jages i fredningstiden.

Bekæmpelsesloven indeholder dels specielle regler om bekæmpelse af muldvarpe, råger, skarver og måger, dels i § 17 en almindelig adgang for landbrugsministeren til i visse tilfælde at meddele tilladelse til i fredningstiden at nedskyde eller på anden

måde ombringe dyre- og fuglevildt, som forvolder væsentlig skade eller ulempe. Tilladelse forudsætter, at skaden ikke kan afværges på anden vis, og jagttegn kræves, såfremt bekæmpelsen foregår ved beskydning.

I medfør af denne bestemmelse er der i årenes løb meddelt en række tilladelser til beskydning af sikavildt, alliker, ringduer og vildgæs. Ringduer kan ifølge jagtlovens § 16, litra c, beskydes, når de forvolder skade i frøkulturer, men disse fugle kan under særlige omstændigheder gøre betydelig skade på andre afgrøder, f. eks. rapsmarker. — Dispensation til beskydning af vildgæs, navnlig grågæs, har fortrinsvis været givet til beskyttelse af afgrøderne på landbrugsarealer grænsende op til enkelte vandområder med særligt betydelige forekomster af gæs på visse årstider.

Medens den nævnte bestemmelse i bekæmpelseslovens § 17 alene tager sigte på dispensationer fra jagtlovens fredningsbestemmelser, indeholder bekæmpelseslovens § 20 bemyndigelse for landbrugsministeren til at fravige de i jagtlovens kap. V fastsatte bestemmelser om jagtmåder og jagtredskaber. Denne bestemmelse har været bragt i anvendelse på vildsvin samt sika- og kronvildt i tilfælde, hvor det — for at opnå en effektiv bekæmpelse — har været nødvendigt at kunne beskyde dette vildt 1½ time før solopgang og 1½ time efter solnedgang.

Efter nøje at have overvejet de forskellige regler er kommissionen kommet til den opfattelse, at det må være mest hensigtsmæssigt at sammenarbejde bestemmelserne om bekæmpelse af skadelige pattedyr og fugle i et særligt kapitel i jagtloven. Dog finder man, at reglerne om bekæmpelse af muldvarpen ikke bør indarbejdes i jagtloven under hensyn til, at bekæmpelsen af dette dyr ikke foregår under jagtlig form, men snarere er på linie med rottebekæmpelsen.

De gældende regler har i det store og hele virket tilfredsstillende, men bør moderniseres og på forskellige punkter ajourføres med den stedfundne udvikling. Herom henvises til kap. VIII i kommissionens lovudkast og bemærkningerne til de enkelte paragraffer (bilag 1).

Ü. Vildtreservater.

Jagtloven af 1931 indeholder ikke hjemmel for landbrugsministeren til at træffe bestemmelse om oprettelse af vildtreservater, men som nævnt foran side 7 blev dette savn afhjulpet ved lov nr. 94 af 7. april 1936 om reservater for pattedyr og fugle. Denne lov, der indeholder regler om oprettelse af såvel vildtreservater som videnskabelige reservater, påtænkes imidlertid taget op til overvejelse i forbindelse med den igangværende revision af naturfredningslovgivningen, og jagtlovskommissionen har herefter fundet det naturligt at overveje reglerne om vildtreservaters oprettelse i tilknytning til jagtlovsrevisionen.

Kommissionen har haft kontakt med den arbejdsgruppe under naturfredningskommissionen, der overvejer reservatloven i relation til naturfredningslovgivningen. Forhandlingerne med arbejdsgruppen resulterede i, at man enedes om at foreslå, at bestemmelserne vedrørende de videnskabelige reservater inkorporeres i naturfredningsloven, medens reglerne om vildtreservaters oprettelse og administration søges optaget i et nyt kapitel i jagtloven, således som det nærmere fremgår af kommissionens lovudkast, navnlig bemærkningerne til kap. VII.

De beføjelser, der er tillagt det i lov nr. 94 af 7. april 1936 § 6 omhandlede reservatråd med hensyn til oprettelse af vildtreservater, foreslås henlagt til et vildtnævn, i hvilket bl. a. jagtrådet er repræsenteret, jfr. bemærkningerne til § 34 i kommissionens lovudkast. Endvidere foreslås reservatrådet ophævet, idet der herefter ikke vil være behov for at opretholde dette, jfr. nedenfor side 19 og S 55, stk. 2, i kommissionens lovudkast.

Erstatning for den indskrænkning i ejendomsretten, som oprettelse af vildtreservater indebærer, fastsættes ved taksation, jfr. foran side 8. Ifølge reservatlovens § 9 består taksationskommissionen af 3 medlemmer, hvoraf de 2, herunder formanden, er faste medlemmer og beskikkes af landbrugsministeren, medens det tredje medlem vælges ad hoc af vedkommende amtsråd eller byråd. Taksationskommissionens afgørelser kan indbringes for en overtaksationskommission bestående af en af landbrugsmini-

steren beskikket formand og 2 af retten udnævnte mænd.

I de forløbne år har det kun i få tilfælde været nødvendigt at lade taksation afholde, idet erstatningsspørgsmålet i langt de fleste tilfælde er afgjort ved mindelig overenskomst. Under disse omstændigheder må kommissionen finde det uhensigtsmæssigt at opretholde særlige organer til behandling af disse sager. Erstatningsfastsættelsen foreslås derfor henlagt til de bestående landvæsensretter, der allerede udøver bl. a. denne virksomhed inden for navnlig vandløbslovgivningens område, jfr. vandløbslovens § 89 (lov nr. 214 af 11. april 1949).

Landboforeningernes repræsentant i jagtlovskommissionen har under drøftelsen af disse spørgsmål lagt vægt på, at der sikres landvæsenskommissionerne landbrugskyndig bistand og har i denne forbindelse henvist til, at det ikke af loven om landvæsensretter fremgår, at kommissionernes medlemmer skal være landbrugskyndige. Spørgsmålet har været forelagt landbrugsministeriet, der over for jagtlovskommissionen har givet tilsagn om, at ministeriet til sin tid ved et cirkulære til amtmændene, der efter landvæsensretsloven udmelder landvæsenskommissionernes medlemmer, vil henlede amtmændenes opmærksomhed på landboforeningernes ønske, ligesom ministeriet ved nedsættelse af overlandvæsenskommissioner til behandling af de her omhandlede sager vil følge den praksis at udpege mindst et landbrugskyndigt medlem til kommissionerne. Jagtlovskommissionen må herefter finde det uforholdsmæssigt at lovgive om dette spørgsmål.

Ifølge gjældende ret afholdes taksationskommissionens udgifter af jagtfonden. Omkostningerne ved overtaksationsforretningen udredes af den, der har foranlediget forretningen afholdt, hvis afgørelsen går ham imod, — i modsat fald af jagtfonden. Jagtlovskommissionen vil finde det rimeligt, at udgifterne i alle tilfælde afholdes af jagtfonden, jfr. § 36, stk. 2, i kommissionens lovudkast.

E. Jagtfredning.

De samvirkende danske Husmandsforeningers repræsentant i kommissionen har

ønsket, at spørgsmålet om afhjælpning af de ulemper, som påføres ejendomme, der er undergivet jagtfredning, blev gjort til genstand for særlig overvejelse i kommissionen. Som begrundelse herfor henvistes til, at ulemperne og irriterationen ved jagtfredning havde vist sig at være betydelig større, end man havde forestillet sig, da fredningen i sin tid blev gennemført. Det drejede sig fortrinsvis om ejendomme, der var undergivet jagtfredning i medfør af bestemmelserne i lov nr. 240 af 7. juni 1952 om visse landbrugsejendommers brug og overgang til selveje, men det havde også vakt en del irritation, at der i forbindelse med udstykning af husmandsbrug for Klosterhedens statskovdistrikt var pålagt arealerne servitut om forbud mod jagtudøvelse.

Til brug ved kommissionens overvejelser af disse spørgsmål er udarbejdet følgende redegørelse:

1. Private servitutter.

a. Der har hersket tvivl om, hvorvidt det er lovligt, at en ejendoms ejere varigt frtages adgangen til at udøve jagt, idet det i jagtlovens § 3, stk. 1, 1. pkt., bestemmes, at jagtretten, når den er forenet med ejendomsretten til grunden, ikke (varigt) kan adskilles fra denne, medens det ifølge § 3, stk. 2, og § 4 kun er tilladt at adskille jagtretten fra ejendomsretten midlertidigt, dels i forbindelse med overdrageke af den almindelige brugsret over grunden, dels enten for ejerens besiddelsestid eller for et vist åremål af ikke over 10 år ad gangen.

Ved østre landsrets dom af 27. maj 1949 (U. 1949.992) er det imidlertid fastslået, at stedsevarende jagtfredningsservitutter ikke kan anses for stridende mod jagtlovens bestemmelser.

Sagen drejede sig om en jagtfredningsdeklaration lyst på en fra Holsteinborg gods udstykket parcel. I deklarationen var anført, at arealet — med forbehold af de jordbrugerens ved jagtlovens §§ 6 og 7 tilføjede rettigheder — skulle „være fuldstændigt fredet mod enhver form for jagtudøvelse, være sig med skydevåben, med hund eller fælder, af hvad art nævnes kan." Såvel ved underretten som ved landsretten, der påkendte sagen som ankeinstans, fandtes jagtlovens §§ 3 og 4 ikke at være over-

trådt. I landsretsdommen udtaltes, at jagtlovens § 3 måtte forstås således, at den adskillelse af ejendomsret og jagtret, der forbydes ved disse bestemmelser, er den, der medfører en overgang af jagtretten til personer, hvem den ikke tilkommer efter lovens § 1, og at det ikke kan sidestilles hermed, at grundejeren giver afkald på jagtretten for sig og senere ejere, uden at jagtretten overføres til andre.

Endvidere fremgår det af præmisserne til landsretsdommen, at en fredning af den pågældende art må antages at ligge inden for de beføjelser, der normalt tilkommer en grundejer, og at ordningen finder en vis støtte såvel i de i naturfredningsloven udtrykte formål som i selve jagtlovens bestemmelser om oprettelse af vildtreservater.

b. En jagtfredningsservitut kan ikke afløses i medfør af jagtlovens § 2. Dette fastsloges ligeledes i ovennævnte landsretsdom af 1949 med den begrundelse, at bestemmelsen forudsætter tilstedeværelsen af en jagtberettiget, der må underkastes jagtafløsning, hvilket ikke er tilfældet ved jagtfredning.

c. Den beskyttelse, der i jagtlovens §§ 6 og 7, jfr. § 8, gives en bruger eller ejer, der har udlejet jagten på ejendommen, er såvel ved Holsteinborgdeklarationen som ved de nedenfor under d. nævnte servitutter sikret ejerne af de jagtfredede ejendomme.

d. Af landbrugsministeriets sager om de fra Klosterhedens statsskovdistrikt udstykkede husmandsbrug fremgår, at statsskovvæsenet i 1950 har afhændet ca. 118 ha og i 1954 ca. 73,8 ha til statens jordlovsudvalg til oprettelse af husmandsbrug.

På de pågældende arealer, der kun må benyttes til land- og skovbrug, må der ikke under nogen form drives jagt.

I forbindelse med arealernes overdragelse til jordlovsudvalget blev der truffet aftale om, at statsskovvæsenet ikke er pligtig at deltage i rejsning eller vedligeholdelse af hegn i skellet mellem de af husmændene overtagne lodder og statsskovvæsenets arealer. — Husmændene protesterede i oktober 1950 mod at skulle respektere denne bestemmelse, idet man henviste til, at korn- og roeafgrøder i sommeren samme år i stor udstrækning var blevet ødelagt af kron- og råvildt. Efter brevveksling med jordlovsudvalget meddelte landbrugsministeriet der-

efter husmandsbrugskommissionen, at husmændene måtte henvises til, såfremt vildtskade påny indtræffer, at rette henvendelse til husmandsbrugskommissionen for at få skaden vurderet, idet man på grundlag af de oplysninger om eventuel vildtskade, der kunne fremskaffes i årets løb, ville overveje, hvorvidt der af jordfonden kunne ydes husmandene bistand til opsættelse af vildt-hegn.

2. Jagtfredning i medfør af lov nr. 240 af 7. juni 1952.

a. I lov nr. 240 af 7. juni 1952 om visse landbrugsejendommers brug og overgang til selveje er der givet særlige regler om jagtfredning.

Med henblik på at fremme de af loven omfattede landbrugsejendommers overgang til selveje blev der ved lovens § 10 tillagt landbrugsministeriet hjemmel til at indrømme ejeren visse nærmere angivne begunstigelser, hvis han inden 1. april 1959 forpligtede sig til at afhænde de pågældende brug til selveje.

Af § 10, stk. 2, litra a, fremgår, at landbrugsministeriet herunder kunne godkende, at de til hovedejendommen grænsende arealer, der afhændes til selveje, helt eller delvis undergives jagtfredning. Tinglysning herom skulle ske samtidig med overdragelsen. Jagtfredning kunne dog kun pålægges for så vidt og så længe der i skove og på andre arealer af den jordbesiddelse, hvorfra bruget fraskilles, drives rationel vildtpleje.

Påtaleretten tilkommer den til enhver tid værende ejer af den jordbesiddelse, hvorfra ejendommen er bortsolgt.

Overtrædelse af fredningsbestemmelserne har samme virkning som en tilsvarende handling på den påtaleberettigedes ejendom, d. v. s. jagt i strid med servitutten kan straffes som ulovlig jagt.

I bemærkningerne til lovforslaget til § 10, stk. 2, litra a, udtales, at formålet med jagtfredningen er at hindre beskydning af vildtet på afhændede arealer, som i forhold til jorder, navnlig skovarealer, hvorpå der fra ejerens side gøres en særlig indsats for at pleje og udvikle vildtbestanden, er således beliggende, at nævnte bestræbelser i betænkelig grad vil kunne modvirkes eller udnyttes ved en fri beskydning af vildtet på de afhændede arealer. I almindelighed

må det anses for rimeligt, at jagtretten er knyttet til eje eller brug af en ejendom og ikke er begrænset eller ophævet ved fredning i en naboejers ensidige, private interesse, men kun underkastes fredningsbestemmelser, hvor også en almen interesse i faunaens beskyttelse efter vedkommende offentlige myndigheders skøn gør fredning ønskelig. Jagtfredningen vil normalt væsentlig være i sælgerens private interesse, men der er dog til den betydning, som vildtpløje vil have for egnens fauna, knyttet en vis almen interesse, som kan gøre en fredning udover de i jagtloven og vildtreservatloven hjemlede f. redningsforanstaltninger rimelig og forsvarlig, når det offentlige har indsigt med fredningens etablering, og når erhververen af de jagtfredede arealer i videst muligt omfang beskyttes mod dermed eventuelt forbundne ulemper og økonomiske tab.

Bestemmelser til beskyttelse af køberen findes i § 10, stk. 2, litra c, og § 12, stk. 2-4.

Ifølge § 10, stk. 2, litra c, kan køberen af en ejendom, der pålægges jagtfredning, der forringer ejendommens handelsværdi, kræve købesummen nedsat tilsvarende, hvis der ikke allerede ved dennes fastsættelse er taget hensyn til værdiforringelsen. Ved nedsættelsen må ikke tages hensyn til, at vildtpløje på hovedejendommen har øget jagtens værdi på det tilgrænsende brug.

Nedsættelse kan ske ved særlig vurderingsforretning, hvis én af parterne forlanger det.

Ifølge § 12, stk. 2, skal den påtaleberettigede godtgøre ejeren af den jagtfredede ejendom den skade, der på markafgrøder forvoldes af det af fredningen omfattede vildt. Vurdering af skaden foretages efter reglerne i loven om mark- og vejfred.

Endelig er den påtaleberettigede ifølge § 12, stk. 3 og 4, pligtig at holde de jagtfredede arealer fri for skade af hjortevildt i jagttiden. I det til opfyldelse af den påtaleberettigedes forpligtelse nødvendige omfang kan den arealet pålagte jagtfredning fraviges ved overenskomst mellem ejeren og den påtaleberettigede. Hvis overenskomst ikke er indgået, og ejeren af den fredede ejendom ved en efter reglerne i loven om mark- og vejfred foretagen vurdering har godtgjort, at nævnte vildt har forvoldt

skade på hans markafgrøder for mindst 50 kr., har han, såfremt den påtaleberettigede ikke senest 6 måneder efter synsforretningens afholdelse har opsat betryggende vildthejn, ret til i et år fra 6 månedersfristens udløb af udøve jagt på hjorte vildtet på de jagtfredede jorder under iagttagelse af reglerne i jagtloven, herunder dennes § 24, stk. 2.

b. Angående vurderingskommissionernes praksis med hensyn til nedsættelse af købesummen for den af jagtfredningen forårsagede værdiforringelse kan nævnes en sag vedrørende 10 ejendomme, der afhændedes fra Tranekær gods. Der var enighed om som udgangspunkt at nedsætte købesummen med et beløb, beregnet på grundlag af arealernes jagtlejeværdi. Sælger ønskede dog et fradrag i dette beløb under hensyn til erstatningsbestemmelsen i § 12, stk. 1, medens køberne på den anden side ønskede yderligere nedsættelse som følge af muligheden for vildtskade, bl. a. fordi § 12 ikke fandtes at yde tilstrækkelig beskyttelse. Vurderingsmændene lagde imidlertid i princippet jagtleje værdien til grund, og dette synspunkt ændredes ikke ved en af køberne foranlediget omvurdering.

3. Fredning i medfør af reservatloven.

Efter indstilling af reservatrådet kan landbrugsministeren ifølge § 7 i lov nr. 94 af 7. april 1936 om reservater for pattedyr og fugle bestemme, at dele af landet, hvad enten disse er i privat eller i offentlig eje, udlægges som vildtreservater.

I lovens § 8 er der hjemmel til helt eller delvis at forbyde jagt på et som vildtreservat udlagt område, medens på den anden side landbrugsministeren er bemyndiget til at dispensere fra jagtlovens bestemmelser om fredning og jagtmåder, når hensynet til reservatets tarv gør dette påkrævet.

Erstatningerne for den indskrænkning, som følger af et områdes udlægning som vildtreservat, udredes af jagtfonden.

Under kommissionens behandling af problemerne omkring de foran under 1 og 2 nævnte servitutter har landbo- og husmandsforeningernes repræsentanter i kommissionen gjort gældende, at jagtfrednings-

servitutter ligesom jagtlejekontrakter bør være tidsbegrænsede, da ejerne af de jagtfredede ejendomme ikke altid ved servitutens stiftelse vil være i stand til at forudse omfanget af den vildtskade, som måtte kunne ramme ejendommen i fremtiden, og at der bør skabes grundlag for en afløsningsordning for bestående jagtfrednings-servitutter.

Til brug ved kommissionens overvejelser har landbrugsministeriet indhentet en udtalelse fra direktoratet for statsskovbruget om, hvorvidt direktoratet måtte være indforstået med, at der ikke i fremtiden pålægges jagtfredning i forbindelse med eventuel afhændelse af arealer, der henhører under statsskovvæsenets administrationsområde. Herom har direktoratet for statsskovbruget i skrivelse af 16. februar 1965 udtalt, „at man ikke nærer noget generelt ønske om at lægge jagtfredning på arealer, som afhændes fra statsskovvæsenet, men i almindelighed **vil** være indforstået med, at hovedreglen følges, d. v. s. at jagtretten tilhører grundejeren. Ved f. eks. vildtreservater, hvor ekstraordinære forhold gør sig gældende, kan det være i helhedens interesse, at jagten på naboarealer ikke drives så vidt, at reservatets vildtbestand trues, og direktoratet vil i sådanne tilfælde kunne tænke sig at lade tinglyse en deklaration gående ud på, at jagtretten på et eventuelt af skovvæsenet afhændet areal ikke af den nye ejer må overdrages til andre."

Kommissionen må finde det rimeligt, at jagtfredningsservitutters gyldighed fremtidig begrænses til højst 10 år, jfr. § 4 i kommissionens lovudkast, men er i øvrigt af den opfattelse, at spørgsmålet om afløsning af bestående jagtfredningsservitutter frembyder uoverstigelige problemer for jagtlovskommissionen.

Under hensyn til at landbo- og husmandsforeningernes repræsentanter i kommissionen finder det urimeligt, at ejerne af de fra Klosterhedens statsskovdistrikt udstykkede husmandsbrug — jfr. det foran side 16 under d. anførte — er afskåret fra at udøve jagt på de af dem overtagne arealer, har kommissionen henstillet til landbrugsministeren at foranledige, at dette spørgsmål tages op **til** fornyet forhandling mellem statens jordlovsudvalg og direktoratet for statsskovbruget.

F. Jagttider og fredningsbestemmelser.

1. Almindelige synspunkter og mindretalsudtalelser.

Under 20. januar 1961 afgav det af jagtlovskommissionen nedsatte underudvalg vedrørende f. redningstider en redegørelse omfattende forslag til ændring af jagtlovens kap. **III** om jagttider og fredningsbestemmelser (bilag 2).

Af redegørelsen fremgår, at der inden for udvalget, hvori såvel jagtorganisationerne som den zoologiske sagkundskab var repræsenteret, var enighed om de principper, der burde lægges til grund ved fastsættelse af jagttider for vildtlevende pattedyr og fugle.

Endvidere lykkedes det i udvalget at opnå enighed om, hvilke dyrearter der skulle kunne være genstand for jagt, samt om jagttidens længde for den langt overvejende del af disse dyrearter. De pattedyr og fugle, **for** hvilke der ikke i loven blev fastsat jagttid, skulle efter forslaget være helårsfredede.

Med enkelte undtagelser har kommissionen, således som det nærmere vil fremgå af bemærkningerne til kap. VI i kommissionens lovudkast, kunnet tiltræde de af udvalget foreslåede jagttider, og der er under den videre drøftelse af spørgsmålet på kommissionens plenarmøder opnået enighed om de i lovudkastets § 27 angivne jagttider undtagen for de nedenfor nævnte fuglearter.

Spørgsmålet om, hvorvidt den gældende jagttid for *skovsneppe* (24. september — 7. april) — specielt adgangen til forårsjagt — burde opretholdes uændret, har været genstand for indgående overvejelser i kommissionen. Bl. a. jagtorganisationernes repræsentanter har således gjort gældende, at forårsjagt burde være tilladt i tiden 1. marts — 7. april, medens det fra anden side i kommissionen er fremhævet, at jagttiden for skovsnuppen burde begrænses til tiden 24. september — 31. december. Overvejslen af de forskellige synspunkter er resulteret i, at der er opnået enighed inden for kommissionen om at foreslå, at skovsnuppen må jages i tiden 24. september — 31. december og 1. marts — 7. april, dog således at den sidstnævnte jagttid foreløbig er gyldig i 10 år fra den nye jagtlovs ikrafttræden, hvorefter spørgsmålet om dens fortsatte gyldighed tages op til drøftelse.

Sædgås, kortnæbbet gås og knortegås.

Et flertal (Ahlefeldt-Bille, Degerbøl, Hornslet, Hvass, Iuel, Paludan, Spärck, Stauning, Thamdrup, Wermuth) foreslår jagttiden 1. august — 31. december, dog således at landbrugsministeren efter en periode af 5 år regnet fra jagtlovens ikrafttræden tager spørgsmålet om jagttidens længde for knortegåsen op til fornyet overvejelse.

Et mindretal (Engsbye, Georg Jørgensen, Ladefoged) foreslår jagttiden fastsat til 1. august — 31. marts.

Stor regnspove og lille regnspove.

Et flertal (Degerbøl, Hornslet, Hvass, Iuel, Peter Jørgensen, Paludan, Spärck, Stauning, Thamdrup, Wermuth) foreslår jagttiden 1. august — 31. december.

Et mindretal (Alilefeldt-Bille, Engsbye, Georg Jørgensen, Ladefoged) ønsker jagttiden fastsat til 16. juli — 31. december.

Der er enighed om at anbefale, at landbrugsministeren efter en periode af 5 år tager spørgsmålet om jagttidens længde op til revision.

Teist.

Et mindretal (Georg Jørgensen) finder, at jagt på teist bør være tilladt i tiden 1. oktober — 29. februar.

I medfør af reservatlovens § 15, jfr. foran side 8, er der iværksat landsomfattende fredninger, hvorefter det er forbudt at jage forskellige pattedyr og fugle enten hele året eller i nærmere angivne tidsrum. Alle disse fredninger er indarbejdet i kommissionens lovudkast, jfr. bemærkningerne til §§ 26 og 27.

Jagtlovens fredningsbestemmelser foreslås fremtidig udformet således, at de arter af pattedyr og fugle, der ikke er nævnt i loven med angivelse af jagttid, er fredet hele året. Endvidere foreslås der tillagt landbrugsministeren bemyndigelse til at forkorte de i loven fastsatte jagttider, og der vil således være adgang til at gribe ind med særfredninger, såfremt der måtte opstå situationer, der bringer bestanden af enkelte arter i fare.

Kommissionen har overvejet, hvorvidt der herefter kan være grund til at opretholde den særlige adgang til at gennemføre særfredninger i medfør af reservatlovens § 15.

Naturfredningsrådets repræsentant i kommissionen er af den opfattelse, at der i den kommende naturfredningslov bør optages en til reservatlovens § 15 svarende bestemmelse, dog således at ministeren for kulturelle anliggender kun kan ændre de i jagtloven fastsatte jagttider, såfremt spørgsmålet forinden har været forelagt for landbrugsministeren. Kommissionens øvrige medlemmer har ikke kunnet tiltræde denne opfattelse, idet man finder det uhensigtsmæssigt, at samme forhold reguleres i to love henhørende under to forskellige ministerier. Administrationen af jagtloven forudsætter, at der — som hidtil — er et nært samarbejde med naturfredningsmyndighederne, og det må da forekomme naturligt, at ministeren for kulturelle anliggender i påkomme ude tilfælde retter henvendelse til landbrugsministeren om gennemførelse af den pågældende særfredning. En ophævelse af bestemmelsen i reservatlovens § 15, således at særfredninger alene kan iværksættes i medfør af jagtloven, vil ikke alene betyde en administrativ forenkling, men også gøre det lettere for borgerne at skaffe sig overblik over de til enhver tid gældende jagttider. Særligt bemærkes, at fastsættelse af jagttid for helårsfredede vildtarter — jfr. § 29, stk. 1, i kommissionens lovudkast — kun bør ske med tilslutning af ministeren for kulturelle anliggender.

2. Koordinering af jagttiderne i de nordiske lande.

Af jagtlovskommissionens kommissorium fremgår, at revisionen af jagtloven bør søges fremmet også med henblik på mulighederne for en koordinering af de nordiske landes fredningsbestemmelser.

Denne opgave er på linie med Nordisk Råds rekommandation af 12. november 1958 (nr. 1/1958), der har følgende ordlyd:

„Nordisk Råd henstiller til regeringerne at lade udforme bestemmelser om frednings- og jagttider efter ensartede principper for sådanne vildtarter, som opholder sig i forskellige nordiske lande på forskellige tidspunkter, og som har behov for beskyttelse.“

Ved et møde i Oslo den 15. november 1958 enedes repræsentanter for regeringerne om,

at Sverige skulle være koordinerende land for det i rekommandationen omhandlede spørgsmål.

Af det medlemsforslag, der har dannet grundlag for rekommandationen, fremgår, at det i første række gælder om at nå frem til en fælles målsætning og dernæst om i hvert land at træffe de forholdsregler, som kan fremme denne målsætning. De grupper af vildt, for hvilke et samarbejde om frednings- eller jagttider angives at kunne komme på tale, er dels visse af de større pattedyr — deriblandt de store rovdyr — som er forholdsvis fåtallige og derfor kan trues af udryddelse og som strejfer forholdsvis frit over de nordiske landegrænser, dels en del fugle. De grupper blandt fuglene, som har særlig interesse, er de fleste rovfugle, som visse steder er genstand for en omfattende beskyddning, havfuglene, som i stor udstrækning færdes langs Nordens kyster, de jagtbare arter af vadefugle samt årfuglene (tjur, urfugl, rype). — Endvidere fremhæves det i medlemsforslaget som vigtigt, at man for hver enkelt art tilvejebringer et sammenhængende nordisk system af regler, således at vildfarterne kommer til at nyde en effektiv beskyttelse. Hvad man bør tilstræbe er ikke at tilvejebringe identiske bestemmelser i alle landene, men bestemmelser som tjener ét og samme formål. En vis vildtart, som man vil frede, kan behøve forskellige fredningstider i forskellige dele af Norden, beroende på forskellige økologiske forhold.

Fra svensk side er der i indberetning af 14. januar 1963 til Nordisk Råd redegjort for resultatet af de forhandlinger, der i juli 1962 fandt sted mellem delegerede fra de respektive nordiske lande om de i rekommandationen rejste spørgsmål. Redegørelsen munder ud i et forslag om, at der tages skridt til at koordinere den vildtbiologiske forskning i de respektive nordiske lande, og at der med henblik herpå afholdes en konference mellem repræsentanter for vildtforskningen med den opgave at udarbejde forslag til et arbejdsprogram og arbejdsfordeling med hensyn til aktuelle arbejdsopgaver.

Om baggrunden for dette forslag anføres i den med indberetningen følgende delegationsudtalelse bl. a., at den i de 4 lande gældende lovgivning nok kan anses som

hvilende på stort set ensartede principper, men at ikke uvæsentlige forskelligheder, der i og for sig ikke kan anses for umotive-rede, gør sig gældende, — i hvert fald med hensyn til lovgivningens praktiske udformning. En internordisk udvidet vildtbiologisk forskning angives at være en vigtig forudsætning for en fortsat udvikling i den retning, rekommandationen anbefaler, medens en forcering af det af Nordisk Eåd rejste spørgsmål ikke skønnes at være mulig eller ønskelig.

På foranledning af Kungl dom änstyrelsen, Stockholm, blev der i april 1965 afholdt en konference med deltagelse af repræsentanter for jagtadministrationen og vildtforskningen i de fire nordiske lande til forberedende drøftelse af spørgsmålet om gennemførelse af ensartethed i jagttiderne i det omfang, det allerede nu måtte være muligt vedrørende visse dyrearter. I den på konferencen vedtagne udtalelse fremhæves det vedrørende jagten på vildgæs som vigtigt, at situationen nøje følges, samt at begrænsninger kan gennemføres, så snart behov herfor foreligger. Under hensyn til at jagttiderne for dykænder i de nordiske lande udviser visse forskelligheder, findes det ønskeligt, at bestandenes udvikling nøje følges, idet det samtidig anføres, at en indgående videnskabelig analyse af de nordiske dykandebestande må anses for nødvendig som basis for fremtidige overvejelser angående vinterjagten længde. Endvidere peges i udtalelsen på ønskeligheden af, at man i Danmark og Norge af hensyn til stor kobbersneppe sjældenhed som ynglende fugl og til forvekslingsmulighederne med lille kobbersnepe tager spørgsmålet om fredning af såvel stor som lille kobbersnepe op til overvejelse. Spurvehøg blev foreslået helårsfredet i alle 4 nordiske lande.

Den foran omhandlede konference mellem repræsentanter for vildtforskningen i Danmark, Finland, Norge og Sverige blev afholdt den 7-8. marts 1963, og i den af konferencedeltagerne afgivne udtalelse anføres bl. a. følgende:

„I de nordiske lande findes betydelige fælles vildtstammer, som på forskellige tider af året vandrer fra et land til et andet.

Vildt repræsenterer en form for naturværdi, som kontinuerligt fornyes og stadig

kan udnyttes. Rationel jagt og vildtpleje bør derfor tage sigte på den bedst mulige produktion og den bedst mulige udnyttelse af vildtstammerne, afpasset på en sådan måde, at der stadig opretholdes en optimal bestand. En vigtig forudsætning for at kunne realisere sådanne synspunkter er et indgående kendskab til de pågældende vildtarter, deres biologi, deres biotoper og deres forhold til omverdenen.

Når det drejer sig om vildtarter, er analyser, som kun omfatter ét land, ikke tilstrækkelige. Skal problemerne vedrørende de nordiske landes fælles vildtarter klarlægges på tilfredsstillende måde, bør derfor et intimt samarbejde mellem de pågældende lande anses for påkrævet. Væsentlige bidrag til belysning af dette problem bør kunne tilvejebringes af de nordiske landes vildtforskning, men skal et forskningsprogram på dette område være effektivt, bør de enkelte landes indsats yderligere koordineres. Resultatet af denne forskning vil bl. a. blive af betydning for de myndigheder, som det påhviler at tage stilling til jagttider m. m.“

Af vildtarter, som det i denne henseende kunne være ønskeligt at etablere mere intensive studier over på fællesnordisk basis, nævnes i delegationsudtalelsen blandt pattedyrene de store rovdyr og sælerne samt blandt fuglene svømmeænder, dykænder, gæs og visse vadefugle.

I overensstemmelse med et af delegationsdeltagerne fremsat forslag blev der herefter på foranledning af det svenske vildtforskningsråd nedsat en ekspertkomité af vildtbiologer med en repræsentant for hvert af de 4 nordiske lande, udpeget af de myndigheder i de respektive lande under hvilke vildtforskningen sorterer. Komiteen fik til opgave at udarbejde et mere detailleret forslag til program for forskningen vedrørende de i Nordisk Råds rekommandation omhandlede dyrearter.

I det memorandum, som ekspertkomiteen i april 1965 har afgivet til landbrugsministerierne i de fire nordiske lande, nævnes blandt de emner, det i særlig grad må anses for ønskeligt at tage op som specielle fællesnordiske vildtforskningsopgaver, studier over de store rovdyr og sælerne samt svømmeænder, dykænder, gæs, visse vadefugle og eventuelt visse rovfugle.

For Danmarks vedkommende vil de

foreslåede undersøgelser navnlig være af interesse for så vidt angår visse gåsearter (sædgås, kortnæbbet gås, knortegås), visse svømmeænder, dykænderne og af vadefuglene regnsproven og skovsneppen, og spørgsmålet om jagttidens længde for netop disse arter har været genstand for særlig overvejelse i kommissionen, jfr. frednings-tidsudvalgets indstilling af 20. januar 1961 og det foran under 1 anførte, hvoraf fremgår, at der inden for kommissionen har gjort sig afvigende opfattelser gældende. Det er således blevet hævdet, at jagttiden for de nævnte arter allerede nu bør afkortes, medens det fra anden side er fremhævet, at der ikke på indeværende tidspunkt foreligger så velunderbyggede oplysninger om de pågældende vildtarters yngle- og dødelighedsforhold, at en ændring i den angivne retning af de gældende jagttider kan anses for påkrævet eller rimelig.

Der er inden for kommissionen enighed om det ønskelige i, at der tilvejebringes en koordinering af jagttiderne i de nordiske lande, og man er af den opfattelse, at de i lovudkastets § 27 angivne jagttider — med enkelte undtagelser — er stemmende med det synspunkt, der har fundet udtryk i Nordisk Råds rekommandation.

Af det ovenfor anførte fremgår, at der inden for vildtadministrationen i de øvrige tre nordiske lande er overvejende stemning for, at en internordisk udvidet biologisk forskning bør realiseres, og når det foran side 18-19 er foreslået, at jagttiderne for visse nærmere angivne fuglearter efter 5-10 årige perioder bør tages op til fornyet overvejelse, skyldes det bl. a., at der til den tid kan forventes at foreligge resultater af de undersøgelser, der påtænkes iværksat på grundlag af ekspertkomiteens arbejde.

Ud fra den betragtning, at man fra dansk side vil være indstillet på at lægge de på objektiv basis tilvejebragte -- videnskabeligt underbyggede — oplysninger til grund ved fastsættelse af jagttiderne, er jagtlovs-kommissionens overvejelser herefter mundet ud i et forslag om, at de i de senere år gældende jagttider for de her omhandlede fuglearter i det store og hele bør opretholdes uændret, således som det nærmere fremgår af bemærkningerne til lovudkastets § 27. Det er herved forudsat, at der stilles de fornødne midler til rådighed til gennem-

førelse af Danmarks bidrag til det foreslåede internordiske forskningsprogram, således at undersøgelserne kan fremmes mest muligt. At stille en afkortning af jagttiden for de pågældende vildtarter i bero som foreslået synes ikke at kunne give anledning til særlige betænkeligheder, idet landbrugsministeren i medfør af lovforslagets § 29 vil kunne påbyde ekstraordinære fredninger, såfremt bestanden af en enkelt vildtart af klimatiske eller andre årsager måtte blive særlig truet.

I rekommandation nr. 7/1963 af 19. februar 1963 har Nordisk Råd henstillet til regeringerne i Danmark, Island, Norge og Sverige, at der i jagt- og fredningslovgivningen lægges det princip til grund, at pattedyr og fugle er totalfredede, for så vidt der ikke udtrykkeligt i lovgivningen er gjort undtagelser herfra.

Ved et møde i Oslo den 22. februar 1963 enedes repræsentanter for regeringerne om, at Danmark skulle være koordinerende land for det i rekommandationen omhandlede spørgsmål.

Det nævnte princip er lagt til grund ved udarbejdelse af lovforslagets §§ 26 og 27, jfr. herved fredningstidsudvalgets indstilling af 20. januar 1961, og rekommandationen giver følgelig ikke jagtlovskommissionen anledning til særlige overvejelser.

3. „Pariserkonventionen”¹.

Fra udenrigsministeriet såvel som fra den danske afdeling af ICBP (The International Committee For Bird Preservation) har landbrugsministeriet i de senere år modtaget henvendelser om en eventuel dansk ratifikation af den internationale fuglebeskyttelseskonvention af 18. oktober 1950 („Pariserkonventionen”). Landbrugsministeriet har dog under hensyn til de bestående forskelle mellem jagtloven af 1931 og konventionens bestemmelser ikke ment at kunne gå ind herfor, men svaret, at spørgsmålet måtte bero på en jagtlovsrevision.

Til brug ved kommissionens behandling af ratifikationsspørgsmålet er udarbejdet følgende oversigt vedrørende de konventionsbestemmelser, der navnlig har givet anledning til overvejelser. I oversigten

betegnes konventionen (bilag 3) som „KVT” og kommissionens lovudkast som „KLU”.

ad KVT § 2: Ifølge bestemmelsen bør alle fugle fredes i det mindste i yngietiden og endvidere trækfugle i den tid, de vender tilbage til deres yngleområder, især i marts, april, maj, juni og juli. Endvidere bør de arter, der trues med at uddø, eller som frembyder videnskabelig interesse, være fredede hele året.

De synspunkter, der gives udtryk for i denne bestemmelse, har stort set dannet grundlag for udarbejdelsen af forslaget til jagttider, jfr. bemærkningerne til KLU kap. VI. — De foreslåede jagttider synes at være stemmende med KVT § 2, — dog bortset fra skovsnuppen, der ifølge KLU må jages i tiden 1. marts — 7. april i 10 år efter lovens ikrafttræden, sildemåge (marts-april) og visse spurvefugle (allike, krage,

ad KVT § 3: Ifølge bestemmelsen skal det være forbudt at indføre, udføre, transportere, sælge, udbyde til salg, købe, give eller opbevare i fredningstiden enhver fugl eller endog en del af en levende eller død fugl, der er ulovligt dræbt eller fanget.

Indførsel af fugle, der er ulovligt dræbt eller fanget i hjemlandet, omhandles ikke i jagtlovgivningen, se dog om ugler KLU § 23, stk. 2. *Plombering* ifølge KLU § 30 tager sigte på at beskytte de her i landet forekommende vildtarter. I KLU § 56, stk. 2, er der dog adgang til administrativt at forbyde indførsel, transport og forsendelse af vildtarter, der er solgt eller eksporteret i strid med de i oprindelseslandet gældende bestemmelser. Forbudet kan omfatte både levende og døde dyr, herunder dele af disse.

Udførsel omhandles ikke i jagtlovgivningen, men KVT's bestemmelser modsvares dog delvis af KLU § 31, jfr. § 30, idet der almindeligvis vil foreligge forsendelse, salg m. m.

Transport (forsendelse), *salg*, *udbud til salg* (falbyden), *køb*. — KLU § 30, stk. 1, indeholder et generelt forbud herimod i fredningstiden.

Gave nævnes ikke i KLU. Med hensyn til *opbevaring* henvises til KLU § 31.

KLU § 30 må antages også at omfatte *dele af vildt*.

I konventionen savnes i tilknytning til bestemmelserne om indførsel og udførsel anvisning på, hvilke sikkerhedsforanstaltninger en importør eller eksportør skal iagttage for at undgå at ifalde ansvar.

ad KVT § 4: Ifølge bestemmelsen skal det være forbudt i fredningstiden at fjerne eller ødelægge reder, at tage eller beskadige, transportere, indføre eller udføre, sælge, udbyde til salg, købe eller blot ødelægge æggene eller æggeskallerne (de udpustede æg) samt ungekuld af fritlevende fugle.

Bestemmelsen modsvares i det store hele af KLU § 26, stk. 2, sammenholdt med § 26, stk. 1, og § 27, hvorefter fredningsbestemmelserne omfatter såvel de fredede dyrs yngel som fuglenes reder og æg, samt af § 30.

Den i KLU § 28, stk. 3, indeholdte almindelige adgang for grundejeren til i et vist omfang i fredningstiden at indsamle mågeæg og andeæg ses ikke hjemlet i konventionen. Dog kan de kompetente myndigheder ifølge KVT §§ 6 og 7 i et vist omfang dispensere fra bestemmelserne i KVT § 3.

Med hensyn til indførsel og udførsel henvises til det ovenfor *ad KVT § 3* anførte.

ad KVT § 5: Ifølge bestemmelsen skal tilintetgørelse eller tilfangetagelse i massevis af fugle forbydes, ligesom det skal være forbudt at påføre dem unødige lidelser. I lande, hvor sådanne metoder i øjeblikket er lovlige, skal der efterhånden i lovgivningen indføres bestemmelser, der forbyder eller kontrollerer brugen af nedennævnte redskaber m. m.:

a) Snarer, limpinde, fælder, kroge, net, giftudlægning, bedøvende midler, blindede lokkefugle. Modsvares delvis af KLU § 16, stk. 7, § 17 og § 19, stk. 1.

Brugen af krage- og høgefælder er undergivet kontrollerende bestemmelser, jfr. KLU § 17, stk. 2, og § 18.

b) Fuglekøjer. Modsvares af KLU § 17, stk. 1.

c) Spejle, fakler eller andet kunstigt lys. Modsvares af KLU § 16, stk. 6; spejle og fakler er dog ikke særskilt nævnt.

d) Net eller fiskeruser til at fange søfugle. Må antages omfattet af KLU § 19, stk. 1.

e) Repeterjagtgevær eller automatiske jagtgeværer, der kan indeholde mere end to haglpatroner. Modsvares af KLU § 16, stk. 1.

f) I almindelighed alle andre geværer end sådanne, der kan afskydes fra skulderen. Dækkes af KLU § 16, stk. 1, hvorefter det er forbudt at anvende haglgeværer af større kaliber end 12.

g) Forfølgelse og skydning af fugle fra motorbåd på ferske vande og — fra 1. marts til 1. oktober — på territoriale farvande og kystfarvande. Videregående end KLU § 20, idet motorbåds] agt er tilladt i tiden 1. oktober — 30. april ved kysterne samt på søer og vandløb.

h) Anvendelse af motordrevne køretøjer eller luftfartøjer til at skyde eller sammen-drive fugle. Modsvares af KLU § 21.

i) Udsætning af belønning for fangst eller tilintetgørelse af fugle. Noget videregående end KLU § 24.

j) Privilegier til uindskrænket jagt eller fangst skal underkastes bestemmelser for hele året og ophæves i yngletiden på havet, langs strandbredder og kyster. Bestemmelsen synes ikke at have interesse for danske forhold.

k) Alle andre metoder til massefangst eller -tilintetgørelse af fugle. Der findes ingen hertil svarende bestemmelse i KLU.

Undtagelser fra denne paragraf er fastsat i konventionens §§ 6 og 7.

ad KVT § 6: Ifølge stk. 1, der omhandler bekæmpelse af vildt, som volder skade på land- og skovbrug, frugtavl, fiskeri eller andre vildtarter, tillades kun bekæmpelse i fredningstiden eller med normalt forbudte jagtredskaber og -metoder, såfremt bekæmpelsen sker i henhold til en særlig tilladelse fra de kompetente myndigheder.

KLU § 38 indeholder en række bestemmelser om adgang til bekæmpelse af skadelige fugle uden særlig tilladelse og er derfor for så vidt i strid med KVT § 6, stk. 1. — I KVT § 6, stk. 3, foreskrives imidlertid, at bestemmelser i den nationale lovgivning om bekæmpelse af fuglearter kan opretholdes, såfremt den fortsatte beståen af disse arter er sikret. Da KLU § 38 kun giver adgang til bekæmpelse på visse nærmere angivne lokaliteter og næppe kan indebære, at de i afsnittet nævnte fuglearter helt udryddes, er der formentlig intet i vejen for at opretholde disse regler i tilfælde af ratifikation.

Ifølge KVT § 6, stk. 2, er det ulovligt at transportere fugle, der er nedlagt i henhold

til en tilladelse til bekæmpelse. Ifølge landbrugsministeriets praksis er det et vilkår for de pågældende tilladelser, at nedlagte fugle vederlagsfrit overlades de stedlige sociale institutioner, medmindre det drejer sig om nedskydning i forbindelse med en videnskabelig undersøgelse, i hvilket tilfælde forsendelse er tilladt til vedkommende vildtbiologiske institution.

Selv om konventionens bestemmelser på forskellige punkter må anses for utidssvarende, må kommissionen dog af hensyn til det værdifulde i, at Danmark deltager i det internationale samarbejde til beskyttelse af trækfugle, anbefale, at konventionen ratificeres. Dog bør der tages fornødent forbeholdt over for:

1. *KVT § 2 (a)* for så vidt den er i modstrid med den i KLU fastsatte jagttid for skovsneppe.
2. *KVT § 4* i det omfang den er i modstrid med den i KLU § 28, stk. 3, indeholdte adgang til indsamling af måge- og andeæg.
3. *KVT § 5 g) og i)* i det omfang disse bestemmelser er videregående end KLU §§ 20 og 24.

G. Jagt på søterritoriet.

På jagtlovskommissionens møde den 17. august 1961 blev et underudvalg under ledelse af jagtrådets formand og i øvrigt bestående af jagtorganisationernes repræsentanter i kommissionen anmodet om nærmere at overveje en ændret affattelse af de gældende regler om jagt på søterritoriet.

Den af udvalget afgivne redegørelse (bilag 4) har været genstand for indgående overvejelse i kommissionen. Medens der herunder viste sig at være enighed om, at der som hidtil burde være fri adgang til jagt på søterritoriet, således som dette princip har fundet udtryk i § 5, 1. pkt., i den gældende jagtlov, er det med styrke gjort gældende, at det må findes ubegrundet og urimeligt, at ret til jagt på en kyststrækning skal medføre en udelukkende ret for den pågældende jagtberettigede til jagt ved vadning og fra fast stade på den del af søterritoriet, der ligger ud for kyststrækningen. Ganske særlig urimeligt har den gældende bestemmelse virket i tilfælde, hvor en lejer af jagtretten på en smal kyststrækning, f. eks. ved Jyl-

lands vestkyst, har kunnet sikre sig eneret til jagt ved vadning på fladvandet op til flere hundrede meter ud i søterritoriet.

Skønt der må tillægges disse betragtninger ikke ringe vægt, er det dog på den anden side fundet uantageligt at søge gennemført en fuldstændig fri adgang til udøvelse af jagt ved vadning, idet en sådan ordning ville være ensbetydende med en stadig uro på vildtets tilholdssteder langs kysten, ligesom det må befrygtes, at fri jagtudøvelse ved vadning ikke vil være til gavn eller fornøjelse for hverken landjægere eller strandjægere, men blive en kilde til evig strid mellem de pågældende.

De videre overvejelser er herefter mundet ud i, at det må anses for mest formålstjenligt at søge jagt ved vadning og fra fast stade begrænset til lavvandede områder, som er adskilt fra kysten på en sådan måde, f. eks. ved sejlløb, at der ikke kan vades til området, idet de ovennævnte betæneligheder ikke kan antages at gøre sig gældende her.

Endvidere har der inden for kommissionen været enighed om, at adgangen til udøvelse af jagt på søterritoriet som hidtil bør forbeholdes danske statsborgere, idet man dog finder, at der bør være hjemmel i jagtloven til at indrømme statsborgere i de andre nordiske lande ret til at jage på dansk søterritorium under forudsætning af, at danske statsborgere opnår en tilsvarende retsstilling i det pågældende nordiske land.

Såfremt Danmark tilslutter sig det europæiske fællesmarked, opstår imidlertid det spørgsmål, om det fortsat vil være muligt at forbeholde danske statsborgere adgangen til at udøve jagt på søterritoriet.

1. I henhold til traktaten om Det europæiske økonomiske Fællesskab er det hensigten, at borgerne i de under fællesskabet hørende lande skal ligestilles med hensyn til retten til erhvervsudøvelse, således at der ikke lægges borgerne fra et fællesmarkedsland hindringer i vejen for erhvervsudøvelse i et andet af fællesskabets lande.

Såfremt Danmark tilslutter sig fællesskabet, vil man blive undergivet denne forpligtelse, og efterhånden som traktatens målsætning i så henseende realiseres, vil det derfor være nødvendigt, at lovbestemmelser, der er i strid hermed, eksempelvis i form af krav om indfødsret, tages op til revision.

Indfødsretskravet i jagtlovens § 5 vil

uanset optagelse i fællesmarkedet kunne opretholdes som hindring over for personer, der ikke er fra fællesmarkedslandene, og over for almindelige jægere i disse lande, men der vil, når liberaliseringen udstrækkes til dette område, kunne stilles krav om, at bestemmelsen lempes til fordel for jægere i fællesmarkedslandene, der har jagt som erhverv, nemlig i det omfang indfødsretskravet vedrørende denne jagt vil være til hinder for fri og lige erhvervsudøvelse.

Det kan derfor være rimeligt, at det i forbindelse med de øvrige forberedelser i anledning af fællesmarkedet tages op til overvejelse, om der vil være risiko forbundet med, at der herigennem åbnes adgang for fællesmarkedsborgere til at udøve erhvervsmæssig jagt på det danske søterritorium, og om der vil være grund til at træffe foranstaltninger herimod.

2. Jagterhvervet er omfattet af fællesskabets generelle program for afvikling af begrænsninger i etableringsretten i medlemslandene, og et direktiv herom skal efter planerne vedtages i tidsrummet 1. januar 1968 — 31. december 1969. På grund af den ret lange frist inden sagen således kommer for, har man i CEE-kommissionen endnu ikke gjort sig nærmere tanker om afgrænsningen af erhvervsmæssig jagt over for jagt som fritidsbeskæftigelse, og der kan derfor ikke for nærværende gives nærmere retningslinier i så henseende. En vis vejledning kan dog hentes i FN's klassificering af de forskellige grupper af erhvervsvirksomhed, idet denne klassificering er brugt som udgangspunkt for kommissionen ved udarbejdelsen af det generelle program. Erhvervsmæssig jagt er heri karakteriseret således: „Chasse, piégeage d'animaux sauvages, repeuplement en gibier à des fins lucratives qui ne se rattachent pas au plaisir de la chasse". (Jagt, fangst af vilde dyr i fælder, opelskning af en vildtbestand, når formålet er økonomisk udbytte og ikke står i forbindelse med fornøjelsen ved jagtudøvelsen).

Efter denne definition, der ikke binder rådet eller kommissionen, men som antagelig vil blive taget i betragtning til sin tid, er der ikke tvivl om, at enhver form for „fornøjelsesjagt" falder uden for erhvervsmæssigt jagt, altså også selv om hobbyjægeren af hænder enkelte ænder til en vildt-

handler. Før forslaget fra kommissionen foreligger, synes det dog ikke muligt at sige noget mere bestemt om emnet.

3. Da fornøjelsesjagten — med den foreliggende usikkerhed med hensyn til den nøjere afgrænsning - - som nævnt falder uden for, vil problemet være begrænset til, om der vil være risiko forbundet med en lige adgang for udlændinge til at drive erhvervsmæssig jagt på søterritoriet.

Såfremt det må befyrgtes, at udlændinge i større omfang vil drive erhvervsmæssig jagt på dansk søterritorium, kunne det overvejes at søge problemet løst gennem indførelse af et almindeligt forbud — gældende også for danske — mod udøvelse af erhvervsmæssig jagt på søterritoriet, eventuelt suppleret med en adgang for landbrugsministeren til at dispensere fra bestemmelsen.

Som det fremgår af det under 2. anførte, vil gennemførelse af et sådant forbud imidlertid indebære vanskeligheder med hensyn til fastsættelse af et almindeligt kriterium for erhvervsmæssig jagt og med hensyn til afgørelse af forekommende enkelttilfælde.

Erhvervsmæssig jagt på søterritoriet har ikke hidtil været udøvet i et sådant omfang, at det har rejst problemer, og man må derfor formentlig være tilbageholdende med at indføre et almindeligt forbud herimod.

Det må endvidere antages, at rationel erhvervsmæssig jagt på søterritoriet vanskeligt vil kunne drives uden anvendelse af motorbåd eller andet maskindrevet fartøj, og problemet vil følgelig også kunne løses ved et almindeligt forbud mod motorbåds-

Da der næppe vil være noget til hinder for at indføre de nævnte begrænsninger — der i givet fald vil være rimeligt begrundet i vildtbeskyttelseshensyn — også efter en dansk indtræden i fællesmarkedet, synes spørgsmålet herom at kunne bero, indtil det viser sig, om der er behov for sådanne bestemmelser.

4. Såfremt den gældende bestemmelse om indfødsret opretholdes i den nye jagtlov, vil de krav om ligestilling, der vil kunne rejses af fællesskabet med henblik på lige erhvervsudøvelse på søterritoriet, lovgivningsmæssigt antagelig være tilstrækkeligt tilgodeset ved tilvejebringelse af en hjemmel for landbrugsministeren til at dispensere fra

kravet om indfødsret, dog således at forstå, at ministeren vil være forpligtet til at meddele den nødvendige tilladelse, såfremt de erhvervsmæssige betingelser er opfyldt.

Hjemmel til dispensation fra det i forskellige love indeholdte krav om indfødsret i tilfælde, hvor fravigelse af dette krav måtte være fornødent af hensyn til fællesmarkedets bestemmelser, overvejes til sin tid optaget i en særlig lov, således at ændring af jagtloven i denne anledning ikke er påkrævet.

H. Jagttegnsordningen.

7. Jagt-prøve.

Spørgsmålet om tilvejebringelse af en jagtprøveordning er rejst af jagtorganisationernes fællesudvalg, der repræsenterer Lands **jagtforeningen** af 1923, Dansk Jagtforening og Dansk Strandjagtforening. Jagtorganisationernes forslag om indførelse af en jagtprøve som betingelse for erhvervelse af jagttegn er fortrinsvis motiveret ud fra sikkerhedsmæssige grunde, idet et jagtgevær i ukyndiges hænder anses for at være et så farligt våben, at det af samfundsmæssige grunde findes påkrævet, at alle, der ønsker at bruge disse våben til jagtudøvelse, dokumenterer, at de har kendskab såvel til jagtvåbens konstruktion som til deres praktiske brug, og at de kender de mest elementære forsigtighedsregler under brugen. Et sådant kendskab må også anses for at være af stor betydning for den humanest mulige fremtidige jagtudøvelse. Endvidere findes det at være uforvarsligt, at jagt kan udøves, uden at der haves nogen garanti for, at jagtudøveren har et vist kendskab til den danske fauna, bl. a. til hvilke pattedyr og fugle, der må jages, og til hvilke tider, ligesom det også anses for påkrævet, at jagtudøveren er i besiddelse af et nødvendigt kendskab til den gældende jagtlov og til de øvrige lovbestemmelser, der direkte eller indirekte vedrører jagten.

Efter at jagtlovskommissionen havde drøftet fællesudvalgets forslag, blev det overdraget et af kommissionen nedsat underudvalg nærmere at overveje jagtprøvens udformning i enkeltheder og ordningens gennemførelse i praksis.

Af den af underudvalget til kommissionen

afgivne redegørelse (bilag 5) fremgår, at udvalget er nået til den opfattelse, at der i tilknytning til gennemførelse af den nye jagtlov bør søges etableret en ordning gående ud på, at enhver forud for erhvervelsen af sit første jagttegn ved at aflægge og bestå en prøve skal godtgøre at have praktisk færdighed i betjeningen af jagtvåben samt fornødent kendskab til gældende jagt- og fredningsbestemmelser.

Det af udvalget skitserede forslag til udformning af jagtprøveordningen har vundet almindelig tilslutning inden for kommissionen, og man lægger herved navnlig vægt på, at prøverne standardiseres mest muligt med henblik på at opnå en ligelig bedømmelse af aspiranterne i de forskellige dele af landet, og at den foreslåede ordning ikke nødvendiggør opbygning af noget egentligt administrationsapparat. Endvidere findes det rimeligt, at det ved prøveordningens nærmere udformning tilstræbes, at ordningen udgiftsmæssigt kommer til at hvile i sig selv.

Husmandsforeningernes repræsentant i kommissionen har foreslået, at den, der har bestået jagtprøven, skal have ret til at erhverve jagttegn i det pågældende finansår uden at erlægge sædvanlig jagttegnsafgift, men dette forslag har ikke vundet tilslutning i kommissionen.

Et mindretal (Grue-Sørensen) foretrækker en frivillig prøveordning og kan således ikke tiltræde, at erhvervelse af jagttegn gøres betinget af, at den pågældende aflægger og består en prøve. Mindretallet tror ikke en prøveordning vil kunne forebygge meningsløse ulykker og henviser i øvrigt til, at våbenkendskab erhverves under aftjening af militærtjeneste. Kommissionens øvrige medlemmer finder ikke, at mindretallets synspunkter kan tillægges afgørende betydning ved bedømmelsen af, hvilken værdi etablering af en prøveordning kan tillægges. — Det kan vel ikke forventes, at ulykkestilfælde under jagt vil kunne undgås, men dette udelukker ikke, at en prøveordning kan medvirke til at begrænse de ulykker, der skyldes ukendskab til jagtvåbens rette brug, rækkevidde og effektivitet.

2. Jagttegn.

I tilknytning til drøftelse af jagttegnsordningen har jagtorganisationernes repræsentanter i kommissionen stillet forslag om,

at der fremtidig kun bliver én form for jagttegn, nemlig et tegn, der giver adgang til at jage i al almindelighed. Som begrundelse herfor henvises til, at dette vil betyde en administrativ forenkling og lette politiets kontrolforanstaltninger. Landbrugets og frugtavlens repræsentanter er imidlertid af den opfattelse, at der som hidtil bør være et billigt grundejertegn, idet det anses for urimeligt at kræve samme afgift af den, der forsvare sine erhvervsinteresser på egen grund, som af den almindelige jagtudøver.

Da der ikke har kunnet opnås enighed om ændring af den gældende ordning, foreslås denne opretholdt, således som det nærmere vil fremgå af bemærkningerne til § 49 i kommissionens lovudkast.

S. Jagtansvar sf or sikring en.

Ved jagtloven af 1931 indførtes, jfr. lovens § 14, den ordning, at jagttegnet tillige gælder som ansvarsforsikring for jagttegnsløseren, således at udgiften til denne forsikring afholdes af jagtfondens midler. Begrundelsen for nyordningen var, at det under hensyn til den fare, der er forbundet med jagt, fandtes naturligt på denne måde at sikre, at der var forsikringsdækning for eventuelt påførte skader, idet der tillige blev lagt betydelig vægt på, at skadelidte skulle være sikret erstatning, uanset uheldets nærmere omstændigheder.

Ansvarsforsikringen blev oprindelig overdraget et konsortium af 9 private forsikringsselskaber, som varetog forsikringen indtil 1945. Det fandtes da rigtigst at lade jagtfonden selv overtage forsikringsrisikoen, således som det fra starten havde været ønsket fra jæger side, og idet jagtfonden nu ansås for tilstrækkeligt konsolideret. Overtagelsen skete i form af stiftelsen af Dansk Jagtforsikring A/S, i hvilket jagtfonden har aktiemajoriteten. Dette selskab har varettaget forsikringen for en præmieafgift af oprindelig 1 kr., nu 3 kr. pr. jagttegn, men således at eventuelt overskud efter nødvendige henlæggelser m. m. tilbageføres til jagtfonden efter nærmere regler, der indeholdes i en mellem selskabet og landbrugsministeriet indgået overenskomst.

Reglerne for ydelse af erstatning og erstatningssummernes størrelse indeholdes i en af landbrugsministeriet i 1932 fastsat

vedtægt, der i tidens løb kun er undergivet mindre ændringer, bortset fra væsentlige forhøjelser af erstatningsbeløbene, der senest er reguleret pr. 1. april 1959.

Jagtforsikringens ansvarsområde blev oprindelig afgrænset således, at der ydes erstatning for al skade, som ved skydning under jagt i Danmark direkte forvoldes tredjemand af personer, der har løst jagttegn. Ved en i 1959 gennemført ændring af vedtægten er dækningsområdet udvidet således, at der også ydes erstatning for skade, som forvoldes ved skydning i forbindelse med jagt.

Som tredjemand betragtes også andre jagtdeltagere. Derimod dækkes ikke skade, som af jægeren tilføjes ham selv eller hans ejendele edler genstande, for hvilke han er personlig ansvarlig.

Erstatning ydes også ved hændelig skade. Har skadelidte hidført eller medvirket til skaden, kan erstatningen nedsættes eller bortfalde.

Forsikringssummen er for tiden ved personskade indtil 300.000 kr., dog kan erstatningen for én person aldrig overstige 100.000 kr. Inden for dette maksimumsbeløb ydes der erstatning for helbredelsesudgifter efter regning, tab af arbejdsfortjeneste med indtil 40 kr. om dagen i et år, samt for svie og smerte med indtil 2.000 kr.

Ved indtruffet invaliditet ydes endvidere erstatning efter almindelige erstatningsprincipper, d. v. s. efter invaliditetens grad og en vurdering af det lidte tab.

Ved den tilskadekomnes død ydes dækning for begravelsesudgifter med indtil 1.200 kr., og hvis afdøde er forsørger tillige erstatning til enke, fastsat efter almindelige erstatningsprincipper, dog højst 60.000 kr., medens erstatningsbeløbene til børn direkte er fastsat i vedtægten med satser, der er gradueret efter børnenes alder, og varierer fra 5.000 kr. til 15.000 kr.

Ved tingskade ydes erstatning med indtil 10.000 kr., dog med en selvrisiko på 50 kr., og således at der er fastsat særlige udmålingsregler for hundeskade med maksimum på 1.200 kr. for de bedste hunde.

For 5-årsperioden 1960-65 udgør det samlede erstatningsbeløb ifølge en foreløbig opgørelse i alt 593.670 kr. (heraf hensat til ikke endeligt regulerede skader: 216.750 kr.) omfattende 285 skader, af hvilke 118 drejede

sig om legemsbeskadigelser, herunder 4 dødsfald.

Forsikringens primære dækningsområde er skade indtruffet under den egentlige jagtudøvelse, hvortil også henregnes bekæmpelse i henhold til lov om bekæmpelse af skadeligt dyre- og fuglevildt og udøvelse af den i jagtlovens § 6 hjemlede beføjelse, der kan udøves uden jagttegn, dersom den skydende i det konkrete tilfælde har haft et sådant. Derimod dækkes ikke skade indtruffet under skydning af dyr, der ikke henregnes til vildt, f. eks. husdyr.

I det af folketinget nedsatte udvalg til behandling af det i 1959 fremsatte forslag til ændringer i jagtloven (nu lov nr. 103 af 25. marts 1959) blev rejst det spørgsmål, om ikke jagtforsikringen burde dække alle ulykker fremkaldt ved brugen af jagtvåben, under forudsætning af at en jagttegnsløser var skadevolder, og dette spørgsmål blev af udvalget henskudt til behandling i jagtlovs-kommissionen.

Som foran nævnt dækker forsikringen efter den i 1959 gennemførte vedtægtsændring nu ikke blot ulykker, der indtræffer under jagten, men også skader, der har en vis nærmere tilknytning til jagtudøvelsen, f. eks. skader indtruffet under uforsigtighed under transport til og fra jagt.

Kommissionen har herefter ikke ment at burde foreslå yderligere udvidelse af dækningsområdet. Man finder det således ikke naturligt, at ulykker, der indtræder under prøve- og flugtskydning, hvortil jagttegn ikke kræves, inddrages under forsikringen. Denne øvelsesskydning afholdes i almindelighed af jagtorganisationerne på dertil indrettede baner, og det synes mest hensigtsmæssigt, at det som hidtil overlades til organisationerne selv at dække risikoen her ved gennem tegning af fornøden forsikring.

Kommissionen vil derimod finde det rimeligt, at forsikringssummerne bringes helt på højde med de tilsvarende summer inden for anden forsikring.

J. Jagtmåder og jagtredskaber.

1. „Natjagt“.

Efter den gældende jagtlov må svømme-fugle på træk jages 1½ time før solopgang og 1½ time efter solnedgang.

Under drøftelsen af denne bestemmelse har jagtorganisationernes repræsentanter gjort gældende, at det også burde være tilladt at skyde regnsøer på træk, medens bl. a. naturfredningsrådets repræsentant har givet udtryk for, at den særlige adgang til trækjagt efter solnedgang burde bortfalde.

Det har ikke været muligt at opnå enighed vedrørende disse spørgsmål, men forhandlingerne er resulteret i, at kommissionen foreslår de gældende regler opretholdt, dog således at adgangen til trækjagt efter solnedgang i december måned begrænses til 1 time.

2. Våben.

Under rigsdagsbehandlingen af forslag til jagtloven af 1931 blev der i § 35 optaget en bestemmelse, hvorefter det er forbudt at anvende salongeværer til jagt på harer og hårvildt større end disse.

Kommissionen har ikke fundet anledning til at foreslå ændring af denne bestemmelse. Jagtorganisationernes repræsentanter har imidlertid peget på ønskeligheden af, at det nøjere blev præciseret, hvad man forstår ved salongeværer, og har i denne forbindelse anført, at som salongeværer må anses geværer, hvortil anvendes patroner med randtænding.

En arbejdsgruppe under ledelse af jagtrådets formand har herefter drøftet jagtlovens våbenbestemmelser med repræsentanter for Dansk Bøssemager- og Våbenhandlerforening. Under drøftelsen af spørgsmålet om formulering af en definition på salongeværer viste det sig, at efter foreningens opfattelse måtte til salongeværer henregnes glatløbede flobertgeværer af kaliber 6 eller 9 mm beregnet for hagl- eller kuglepatroner med randtænding, samt 5,6 mm (= kal. 0.22) riflede våben ligeledes beregnet for ammunition med randtænding, herunder 4 mm kuglepatroner.

En definition, der tager sigte på de våbentyper, der for tiden er i handelen, vil efter kommissionens opfattelse let kunne blive utidssvarende, fordi der foregår en stadig udvikling i jagtvåbens konstruktion, og man har derfor ment at burde afstå fra at stille forslag herom. Kommissionen har herved også taget i betragtning, at det ikke er fundet fornødent i våbenloven, jfr. justitsministeriets lovbekendtgørelse nr. 16 af

20. Januar 1965, at fastsætte nærmere regler om, hvad der forstås ved salongeværer.

3. Sakse og fælder.

Justitsministeriet har i skrivelse af 4. februar 1959 til landbrugsministeriet henstillet, at den gældende jagtlovs bestemmelser om adgang til brug af vildtsakse søges ophævet som stridende mod jagtlovens § 34, stk. 1, 1. pkt., hvorefter sakse skal være indrettet således, at dyrene ikke lemlæstes, og mod dyreværnslovens § 1, der bl. a. bestemmer, at dyr ikke må udsættes for unødigt lidelse. Denne henstilling fremkom, efter at landbrugsministeriet på grundlag af indhentede erklæringer fra jagtrådet, overjagtkonsulenten og vildtbiologisk station havde oplyst, at det næppe ville være muligt at indrette saksene således, at lemlæstelse af dyrene undgås, og at landbrugsministeriet derfor ikke fandt at kunne udsende de i § 34, stk. 1, sidste pkt., omhandlede nærmere regler om indretning af vildtsakse.

Efter nøje at have overvejet spørgsmålet om brug af sakse og fælder til jagtudøvelse finder kommissionen, at det alene bør være tilladt at anvende fælder, i hvilke vildtet kan fanges levende i uskadt tilstand, d. v. s. kassefælder samt de særlige krage- og høgefælder (bilag 6-8).

Af foranstående vil fremgå, at kommissionen er af den opfattelse, at også benyttelse af oddersakse bør forbydes. Bestandene af odder er i Danmark — som i det øvrige Norden — gået tilbage i dette århundrede, ja er i visse egne blevet meget fåtallig. Da odderen først bliver forplantningsdygtig, når den er 2 år gammel, og kun føder 2-3 unger, der tilmed skal plejes i henved et år, er det klart, at den kun kan tåle en relativ lav beskatning, og det så meget mere som artens almindelige livsbetingelser her i landet forringes betydeligt i takt med den stigende åløbsforurening og afvanding.

Hvor stor bestanden her i landet er, ved man ikke, men ifølge jagtstatistikken nedlægges der årligt kun ca. 200 stk., så bestanden er i alt fald ikke så stor, at den kan spille nogen rolle for fiskebestanden i al almindelighed. Derimod kan den nok lokalt i visse tilfælde forvolde følelig skade på dambrug, hvilket man bør søge at imødegå ved indhegning af brugene. Kommissionen

må dog finde det rettest, at ejere af dambrug får adgang til at beskyde odderen uden for jagttiden, da det ikke kan afvises, at det undtagelsesvis kan lykkes dyret at forcere en efter almindelig opfattelse forsvarelig indhegning, jfr. § 38, stk. 3, i kommissionens lovudkast.

4. Gift.

Ifølge § 32 i den gældende jagtlov er det forbudt at udsætte gift — bortset fra fosforos for krager — uden landbrugsministerens tilladelse. Forbudet omfatter dog ikke gift, som udsættes for rotter og mus, men giften skal anbringes således, at større dyr ikke kan få adgang til den.

Adgangen til at udlægge fosforos for krager omfatter ikke anvendelse af fosforolie, men det er over for kommissionen oplyst, at landbrugsministeriet i begrænset omfang med sundhedsmyndighedernes tilslutning har tilladt anvendelse af fosforolie til bekæmpelse af krager ved udlægning af giftpræparerede æg. Sådanne tilladelser er kun givet til personer, der er kyndige i anvendelse af fosforolie til dette formål og kun under forudsætning af, at den pågældende selv foretog såvel præpareringen af æg med olien som udlægningen af de præparerede æg. Såvel fosforos som fosforolie kan kun udleveres på grundlag af en af politiet påtegnet giftrekvizition, jfr. indenrigsministeriets cirkulære af 15. maj 1964 angående giftrekvizitioner.

Fra tid til anden har landbrugsministeriet modtaget ansøgninger om tilladelse til udlægning af gift, men ministeriet har stedse været meget tilbageholdende med hensyn til at dispensere fra giftforbudet, og i de senere år er dispensation ikke meddelt, idet man efter foretaget undersøgelse i det enkelte tilfælde har anset det for rettest, at der blev bragt andre metoder end gift i anvendelse. Der ses herved bort fra bekæmpelsen af muldvarpe med thalliumpræparater, hvorom særlige regler gælder, jfr. kap. I i lovebekendtgørelse nr. 48 af 28. februar 1958 og landbrugsministeriets cirkulære af 21. marts 1958 til samtlige amtmænd og kommunalbestyrelser.

Særligt kan nævnes, at der over for landbrugsministeriet har været rejst spørgsmål om anvendelse af sovemidlet kloralose til

bekæmpelse af duer, der voldte skade på en ærtemark. Under hensyn til den forgiftningsrisiko en sådan fremgangsmåde kunne indebære, navnlig for børn og mindre husdyr, måtte sundhedsmyndighederne imidlertid fraråde brugen af dette stof i det omhandlede øjemed, og landbrugsministeriet afslog derefter at meddele den ansøgte tilladelse.

Der er fra forskellig side i kommissionen fremsat forslag om, at der indføres et almindeligt forbud mod anvendelse af gift, således at det blev forbudt at udlægge fosformas mod krager. Jagtorganisationernes repræsentanter har heroverfor gjort gældende, at det mange steder ville blive uhyre vanskeligt at holde bestanden af krager nede på et rimeligt niveau uden anvendelse af gift, og at det i hvert fald måtte være en forudsætning for indførelse af et sådant forbud, at anvendelse af de såkaldte kragefælder blev tilladt.

Der er herefter opnået enighed inden for kommissionen om at foreslå, at der søges gennemført et almindeligt forbud mod brug af gift og bedøvende midler til jagt, idet man kan anbefale, at det bliver tilladt at anvende de såkaldte kragefælder, der er velegnet til fangst af krager og skader, jfr. foran side 29.

Med foranstående tilsigtes ingen ændringer i de gældende regler om bekæmpelse af rotter, mus og muldvarpe.

5. Jagt fra motorkøretøj.

Spørgsmålet om, hvorvidt der i den nye jagtlov bør søges gennemført forbud mod jagt fra motorkøretøj, har været genstand for indgående drøftelse i kommissionen, og som det fremgår af bilag 9 er direktoratet for statsskovbruget af den opfattelse, at det vil være et tilbageskridt, om skovbruget måtte blive afskåret fra muligheden for at beskyde især det klovbærende vildt fra motorkøretøj.

Der er i kommissionen enighed om, at det må anses for en forkastelig form for jagt-udøvelse at beskyde vildt fra motorkøretøj i fart, og man finder derfor, at der bør lovfæstes et almindeligt forbud mod jagt fra motordrevet køretøj.

Under drøftelsen blev det imidlertid fremhævet, at det ikke kan være rimeligt at forbyde beskydning fra stillestående

motorkøretøj på klovbærende vildt. Tværtimod må en sådan beskydningsform anses for hensigtsmæssig på større skovdistrikter, hvor det af hensyn til skovdriften er påkrævet med et begrænset personale at holde vildtbestanden nede på et passende niveau. Der findes ikke her i landet store åbne jagtrevirer, hvor vildt kan jages og forfølges ved hjælp af motorkøretøj. Det klovbærende vildt jages hovedsagelig i skovene, og jagt på markerne, f. eks. fra traktorer, findes ikke at kunne spille nogen større rolle i denne forbindelse.

Et flertal (Ahlefeldt-Bille, Degerbøl, Grue-Sørensen, Hornslet, Hvass, Iuel, Georg Jørgensen, Peter Jørgensen, Ladefoged, Thamdrup, Wermuth) mener herefter, at ovennævnte forbud bør begrænses, således at det bliver tilladt at beskyde klovbærende vildt fra holdende motorkøretøj, når motoren er standset.

Et mindretal (Engsbye) mener ikke, der bør indføres forbud mod jagt fra motorkøretøj, såfremt der fastsættes undtagelsesbestemmelse med hensyn til beskydning af det klovbærende vildt.

6. Støverjagt.

Fra Dansk Støverklub har kommissionen modtaget den som bilag 10 til nærværende betænkning optagne skrivelse af 11. februar 1961, hvori opstilles nogle få punkter, som støverklubben ønskede overvejet i jagtlovs-kommissionen med henblik på optagelse i jagtlovsforslaget. — Det drejer sig om bestemmelser gående ud på, at en hund, der anvendes til støver jagt, ikke må være over 40 cm, samt at hunden under jagt skal være forsynet med identitetsmærke og bjælde. Under disse forudsætninger skulle en drivende hund være fredlyst i tiden 1. september — 28. februar og enhver form for støverjagt forbudt i tiden 1. marts — 31. august. Endvidere foreslås visse begrænsninger med hensyn til størrelsen af de arealer, på hvilke en drivende støver må slippes.

Ved en forhandling den 20. september 1961 havde kommissionen lejlighed til nærmere at drøfte forslaget med repræsentanter for Dansk Støverklub, nemlig skovfoged Aage Jensen og proprietær A. Buhl Justesen. — Under forhandlingen blev det oplyst, at klubben repræsenterer strellufstø-

vere, samt at det er en absolut betingelse for deltagelse i klubbens markprøver, at støveren kan kaldes tilbage, når den er inden for hørevidde. Bestemmelserne skulle tage sigte på hunde under 40 cm uanset race, men man var ikke interesseret i bastarderne.

Efter at have overvejet støverklubbens forslag er kommissionen kommet til den opfattelse, at selv om der er problemer knyttet til støverjagt, idet støveren følger sin natur, når den driver vildt på sporet under uafbrudt halsen, finder man dog ikke, at vanskelighederne er så store, at der er grund til at fastsætte særregler med hensyn til støverjagt i relation til anden mands jagtgrund. Det er herved taget i betragtning, at andre hunde end de egentlige støvere, f. eks. gravhunde og spaniels, kan være anvendelige til støverjagt.

K. Jagtrådet.

Jagtrådet består af 3 medlemmer, af hvilke formanden udpeges af landbrugsministeren, medens de 2 andre medlemmer beskikkes efter indstilling af henholdsvis Dansk Jagtforening og Landsjagtforeningen af 1923.

Det har i jagtlovskommissionen været overvejet, hvorvidt Dansk Strand jagtforening burde være repræsenteret i jagtrådet, men tanken herom er blevet opgivet ud fra den betragtning, at kun foreninger af landsomfattende karakter, der varetager jagtlige formål i almindelighed, bør være repræsenteret i jagtrådet. Spørgsmålet om jagtrådets størrelse blev overvejet i forbindelse med gennemførelse af jagtloven af 1931, og det blev da fremhævet, at et snævrere, handlekraftigt udvalg måtte foretrækkes fremfor et udvidet jagtråd.

På denne baggrund har jagtlovskommissionen ej heller ment at kunne anbefale, at Jydsk Jagtforening bliver repræsenteret i jagtrådet.

Kommissionen vil imidlertid finde det rimeligt, at specialforeninger, f. eks. Dansk Strandjagtforening, får lejlighed til skriftligt eller mundtligt at udtale sig i sager, der særligt berører den pågældende forenings interesseområde, forinden jagtrådets indstilling til landbrugsministeriet afgives. De nærmere regler herom vil kunne optages

i den for jagtrådet fastsatte forretningsorden.

I forbindelse med overvejelserne vedrørende jagtrådets sammensætning har jagtlovskommissionen drøftet muligheden for at gennemføre en forenkling af det administrative apparat, der er knyttet til jagtfonden, og som det fremgår af bilag 11 har 3. revisionsdepartement specielt peget på spørgsmålet for så vidt angår ledelsen af Kalø jagtgård, herunder jagtfondens vildtbiologiske undersøgelser, og af konsulentvæsenet.

Efter at have haft lej liglied til at gøre sig bekendt med de forskellige udvalg og råds sammensætning og opgaver har jagtlovskommissionen ikke ment at kunne pege på en mere hensigtsmæssig administrationsform. Særligt med hensyn til Kalø jagtgård og jagtfondens vildtbiologiske undersøgelser, hvorunder ikke alene sorterer den vildtbiologiske forsøgsstation på Kalø, men også afdelingerne i København for parasitologi og vildtskygdomme, har jagtlovskommissionen fundet anledning til at fremhæve, at ledelsen af dette administrationsområde forudsætter en mere alsidig sagkundskab, end jagtrådet kan forudsættes at være i besiddelse af, idet dette råds medlemmer fortrinsvis udpeges med henblik på varetagelse af mere specielle jagtlige — tildels organisationsprægede — opgaver. Det nære samarbejde, der i Kalø-bestyrelsen er etableret mellem repræsentanter for jagtorganisationerne, vildtbiologien m. m., har i de forløbne år fungeret tilfredsstillende og udbygget den gensidige forståelse, og jagtlovskommissionen finder derfor ikke anledning til at foreslå ændringer i den gældende administrationsform.

Jagtkonsulentvæsenet, der i sin tid er etableret af de to store jagtorganisationer, drives nu for jagtfondens midler og står til rådighed for alle jagtforeninger, jægere og andre jagtinteresserede. Jagtrådets formand fungerer nu tillige som formand for konsulentudvalget. Dansk Strandjagtforenings repræsentant i kommissionen har fremsat ønske om, at foreningen må blive repræsenteret i konsulentudvalget og i det særlige vildtfordelingsudvalg, der med landbrugsministeriets godkendelse nedsættes af jagtrådet. Kommissionen vil finde det rimeligt, at landbrugsministeren tager dette spørgsmål op til overvejelse.

4. afsnit.

Resumé og indstilling.

Kommissionen er af den opfattelse, at jagtloven bør udformes således, at kun pattedyr- og fuglearter, for hvilke der udtrykkeligt er fastsat jagttid, bør kunne være genstand for jagt, medens alle andre arter bør være fredede hele året. Reglerne om jagtmåder og jagtrejskaber bør udbygges og bestemmelserne om straf m. v. bringes i overensstemmelse med moderne straffelovgivning.

Det foreslås, at der tilvejebringes grundlag for gennemførelse af en ordning gående ud på, at enhver forud for erhvervelsen af sit første jagttegn ved at bestå en prøve skal godtgøre at have praktisk færdighed i betjeningen af jagtvåben samt fornødent kendskab til vildtet og de gældende jagt- og fredningsbestemmelser.

Kommissionen finder det formålstjenligt, at de gældende regler om bekæmpelse af skadelige pattedyr og fugle uden for jagttiden moderniseres og sammenarbejdes i et særligt kapitel i jagtloven. Endvidere finder kommissionen, at reglerne om vildtreservaters oprettelse og administration bør indarbejdes i jagtloven.

Kommissionen indstiller,
at der gennemføres en ny lov om jagten i overensstemmelse med det af kommissionen udarbejdede udkast (bilag 1),
at jagttiden for skovsneppe, sædgås, kortnæbbet gås, knortegås, stor regnspove og lille regnspove tages op til fornyet overvejelse, når der er forløbet henholdsvis 10 år (skovsneppe) og 5 år (sædgås m.fl.) fra den nye jagtlovs ikrafttræden,
at loven om bekæmpelse af skadeligt dyre- og fuglevildt begrænses til kun at omfatte udryddelse af muldvarpe, samt
at Danmark ratificerer den internationale fuglebeskyttelseskonvention af 18. oktober 1950 („Pariserkonventionen“) i forbindelse med jagtlovens revision.

Om affattelsen af enkelte bestemmelser i udkastet til ny jagtlov har der ikke været enighed inden for kommissionen. De pågældende bestemmelser er i lovudkastet udformet i overensstemmelse med flertallets opfattelse. — Med hensyn til mindretallets udtalelser henvises til betænkningens 3. afsnit (side 19, 26 og 30).

København, den 21. maj 1965.

G. Ahlefeldt-Bille	Magnus Degerbøl	L. Engsbye	S. Grue-Sørensen
Vald. Hornslet formand	Hans Hvass	I. Iuel	G. Jørgensen
Kj. Ladefoged	Knud Paludan	R. Spärck	Peter Jørgensen
	H. M. Thamdrup	N. Wermuth	A. Stauning

Henny Bloch-Nielsen.

Udkast til forslag til lov om jagten.

Kapitel I.

Jagtretten.

§ 1. Jagtretten på en ejendom tilkommer grundejeren. På uudsiftede jorder og på udsiftede købstadsjorder tilkommer jagtretten dog kommunen.

Stk. 2. På søer, åer, bække og andre lignende ferske vande, der ikke er undergivet særlig ejendomsret, tilkommer jagtretten ejerne af de tilstødende grunde, således at en grundejer har jagtret på den del af vandet, der ligger hans grund nærmere end nogen andens.

Stk. 3. Reglerne i stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse i det omfang, jagtretten i medfør af de hidtil gældende regler tilkommer andre end grundejerne.

Stk. 4. På havet, i fjorde og vige og på andre dele af søterritoriet har enhver dansk statsborger jagtret, medmindre disse områder er privates ejendomsret undergivet, eller jagten fra ældre tider har været betragtet som tilkomme den eller de jagtberettigede på de tilgrænsende landstrækninger. Den frie jagtret begynder ved den højeste daglige vandstandslinie.

Stk. 5. På eller fra offentlig vej må der ikke drives jagt, jfr. dog § 5, stk. 2.

§ 2. Hvis jagtretten i medfør af de hidtil gældende regler tilkommer en anden end grundejeren, har denne ret til at forlange jagtretten afløst i overensstemmelse med nedenstående regler:

- a. Begæring om afløsning indbringes af grundejeren for en landvæsenskommission, der afgør alle spørgsmål vedrørende afløsningen, herunder fastsættelse af erstatningens størrelse, jfr. b. Landvæsenskommissionens afgørelse kan indbringes for en overlandvæsenskommission. Landvæsenskommissionen og overlandvæsenskommissionen bistås af en af landbrugsministeren udpeget jagtsagkyndig, der deltager i sagens behandling i overensstemmelse med § 31, stk. 1, i

loven om landvæsensretter. Den sagkyndiges honorar fastsættes af kommissionen og henregnes til sagens omkostninger, der afholdes af jagtfonden.

- b. Vederlaget for jagtretten skal fastsættes til en årlig pengeafgift af en sådan størrelse, at den afgiver fuld erstatning for det tab i indtægt, rettighedens afståelse kan antages at medføre under hensyn til forholdene indtil den tid, da afløsningen sker. Grundejeren kan til enhver tid frigøre sig for den årlige afgift ved kontant betaling af et beløb, der svarer til 25 gange årsafgiften. I så fald finder § 4 i lov nr. 505 af 28. september 1918 om afløsning af grundbyrder tilsvarende anvendelse.

§ 3. Når jagtretten tilkommer grundejeren, kan den ikke afhændes særskilt eller på anden måde adskilles fra ejendomsretten til grunden.

Stk. 2. Ejeren kan dog overdrage jagtretten til andre for et bestemt tidsrum, der ikke må overstige 10 år ad gangen. Ved overdragelse af brugsret til en ejendom eller dele heraf skal jagtretten, for så vidt den tilkommer grundejeren, anses indbefattet under brugsretten, medmindre andet udtrykkeligt er aftalt.

Stk. 3. Reglerne i stk. 1 og 2 medfører ingen ændringer i de før denne lovs ikrafttræden indgåede aftaler.

§ 4. Servitutter, hvorved grundejeren giver afkald på at jage på ejendommen eller dele heraf, kan ikke stiftes for et længere tidsrum end 10 år ad gangen.

Stk. 2. Reglen i stk. 1 medfører ingen ændringer i de før denne lovs ikrafttræden stiftede servitutter.

Kapitel II.

Jagtrettens udøvelse.

§ 5. Ingen må jage — med skydevåben eller på anden måde — på steder, hvor den

pågældende ikke har jagtret, medmindre den jagtberettigedes samtykke hertil foreligger, jfr. dog § 7 og §§ 38-42.

Stk. 2. Den, der har såret vildt på sin egen jagtgrund, har ingen ret til vildtet, når det falder på anden mands jagtgrund. Han skal uopholdelig give den jagtberettigede eller jordbrugeren meddelelse om det anskudte vildt. Det er dog tilladt at sætte sig i besiddelse af vildt, der er såret på egen jagtgrund, når det falder på tilgrænsende offentlig vej.

§ 6. Den i § 1, stk. 4, omhandlede frie jagtret på søterritoriet må udøves fra flydende båd, pram eller andet fartøj samt fra is og fra en til søterritoriet grænsende ejendom, hvor jagtret haves. Jagt fra båd, pram eller andet fartøj, der berører havbunden, samt fra skydetønder, kasser, stativer eller lignende må kun udøves på grunde, rev og lignende områder, der overskylles ved daglig højvande og som selv ved lavvande alene kan nås ved sejlads fra land, herunder fra øer eller holme.

Stk. 2. Jagt ved vadning og færdsel med skydevåben under vadning er kun tilladt på de i stk. 1, 2. punktum, nævnte områder. Dette gælder, uanset om den pågældende har jagtret på den til søterritoriet grænsende kyststrækning. Ved vadning forstås færdsel til fods på søterritoriet, herunder på grunde, rev og lignende, og på den del af strandbredden, der overskylles ved den højeste daglige vandstandslinie.

Stk. 3. Det er dog tilladt

- a. at vade med uladt skydevåben til eller fra et på søterritoriet liggende fartøj eller en ø eller holm, hvor den pågældende er jagtberettiget, ad den korteste vej mellem fartøjet eller øen og det sted på den nærmeste kyststrækning, hvor skydevåben lovligt kan medbringes, jfr. § 10,
- b. uden medbringelse af skydevåben ved vadning at sætte sig i besiddelse af lovligt skudt vildt, selv om det falder på områder af søterritoriet, hvor jagt ved vadning i øvrigt er forbudt,
- c. den jagtberettigede til en kyststrækning uden medbringelse af skydevåben at afdrive eller lade afdrive for vildt de på søterritoriet værende rør- og sivbevoks-

ninger, der ligger ud for hans jagtgrund og i direkte forbindelse med denne.

Stk. 4. Landbrugsministeren kan i strenge isvintre bestemme, at jagt på søterritoriet kun må udøves fra flydende båd, pram eller andet fartøj.

Kapitel III.

Forholdet mellem den jagtberettigede og grundejeren in. v.

§ 7. Den jagtberettigede er pligtig at skaffe de ikke jagtberettigede jordbrugere i sit jagtdistrikt fred for kron-, då-, sika- og råvildt, muflon og vildsvin, der uden for f. redningstiden gør jordbrugeren skade. Opfylder den jagtberettigede ikke denne forpligtelse, og godtgør brugeren ved en af de i henhold til loven om mark- og vej fred beskikkede vurderingsmænd foretagen opgørelse, at der er sket vildtskade på hans markafgrøder for følgende mindstebeløb

- a. for brug på under 5 ha 30 kr.
- b. for brug på 5-10 ha 50 -
- c. for større brug 100 -

kan jagtrådet, såfremt den jagtberettigede ikke senest 6 måneder efter synsforrettningens afholdelse har opsat betryggende vildt-hegn, for et år meddele brugeren tilladelse til at udøve jagt på kron-, då-, sika- og råvildt, muflon og vildsvin på den ham til brug overladte grund. Jagtrådets afgørelse kan indbringes for landbrugsministeren.

Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 gælder ikke med hensyn til de til skov- eller jagtdistrikter hørende tjenestesteder.

Stk. 3. Jordbrugers ret ifølge stk. 1 kan ikke indskrænkes ved forudgående aftale.

§ 8. I tiden fra 1. maj til afgrøderne er indhøstet må den jagtberettigede ikke uden jordbrugers tilladelse udøve jagt på tilsåede marker, bortset fra rodfrugt- og græsmarker. Foranstående regel gælder ikke jagt, der udøves efter brugers begæring til opfyldelse af den jagtberettigedes pligt efter § 7.

Stk. 2. Den jagtberettigede må ikke jage eller søge efter vildt i anden mands gård, gårdsplads og have eller indhegnet plante-skole.

§ 9. Den jagtberettigede skal erstatte den skade, der ved uforsvarligt forhold under jagtens udøvelse påføres ejeren eller brugeren af ejendommen, hvad enten skaden er forvoldt af den jagtberettigede selv eller af andre, som med hans tilladelse har udøvet jagt eller deltaget heri. Den jagtberettigedes erstatningsansvar kan ikke indskrænkes ved forudgående aftale.

Kapitel IV.

Færdsel med skydevåben og **hunde** in. v.

Privat anholdelse.

§ 10. Uvedkommende må ikke færdes med skydevåben, fangstredskaber eller hund på anden mands jagtgrund uden for de veje og stier, der er åbne for almindelig færdsel. I skove er færdsel med skydevåben eller fangstredskaber dog kun tilladt på de gennem skovene førende offentlige veje.

Stk. 2. Den i naturfredningsloven hjemlede færdselsret på strandbredder giver ikke adgang til at medføre skydevåben eller fangstredskaber.

§ 11. Den jagtberettigede har ret til at fjerne, optage eller nedskyde omstrefende hunde på sin jagtgrund i overensstemmelse med mark- og vej fredslovens regler. Omstrefende katte må nedskydes, dog ikke nærmere end 150 m fra anden mands hus.

§ 12. Den jagtberettigede er beføjet til selv eller ved sine folk at anholde enhver, der overtræder bestemmelsen i § 5, stk. 1, og føre ham til politiet. Samme beføjelse tilkommer brugeren af grunden, der ikke har jagtret. Brugeren skal underrette den jagtberettigede om den skete anholdelse.

Stic. 2. Den anholdte kan fratages skydevåben og andre jagtredskaber samt skudt eller fanget vildt, som han ved anholdelsen er i besiddelse af. De nævnte genstande skal uopholdelig afleveres til politiet, der foranlediger, at der træffes afgørelse om eventuel beslaglæggelse.

Kapitel V.

Jagtmåder og jagtredskaber.

§ 13. Al jagt er forbudt fra solnedgang til solopgang. Dog må gæs, ænder og måger

samt blishøns og skarver skydes på træk i tiden fra 1 ½ time for solopgang til 1 ½ time efter solnedgang. I december måned må den nævnte beskydning dog kun foretages i tiden fra 1 ½ time før solopgang til 1 time efter solnedgang.

Stk. 2. Hvor kron-, då-, sika- og råvildt, murloner, vildsvin og vildkaniner forvolder væsentlig skade på have- og markafgrøder, kan disse dyr uanset bestemmelsen i stk. 1 med jagtrådets tilladelse jages i tiden fra 1 ½ time før solopgang til 1 ½ time efter solnedgang. Jagtrådets afgørelse kan indbringes for landbrugsministeren.

§ 14. Dræbes eller fanges moderdyret, skal yngelen så vidt muligt også dræbes eller fanges, for så vidt det kan ske uden ulovligt at betræde anden mands jagtgrund. Befinder yngelen sig på anden mands jagtgrund, skal den jagtberettigede eller jordbrugeren uopholdelig underrettes om yngelens tilstedeværelse.

§ 15. På søterritoriet og ferske vande er det forbudt at jage kron-, då-, sika- og råvildt, murloner og harer.

§ 16. Haglgeværer af større kaliber end 12 og haglgeværer, som kan indeholde mere end 2 haglpatroner, samt skydevåben, der er forsynet med lyddæmpere, må ikke anvendes til jagt. Det er forbudt at anvende skydevåben, der ikke er i forsvarlig stand.

Stk. 2. Kron-, då- og sikavildt, murloner, vildsvin, sæler og andre større dyr må ikke beskydes med hagl.

Stk. 3. Det er forbudt at anvende salongeværer til jagt på harer og hårvildt større end disse og på fasaner.

Stk. 4. Bue og pil, slangebøsse eller lignende må ikke anvendes til jagt. Det samme gælder luftgeværer uden for gård, gårds- og møddingsplads samt dermed i forbindelse stående indhegnet have, hønse- og andegård.

Stk. 5. Nedstikning af fasaner er forbudt.

Stk. 6. Kunstigt lys må ikke anvendes til jagt.

Stk. 7. Brug af gift og bedøvende midler til jagt er forbudt.

§ 17. Brug af selvskud, sakse, limpinde, fuglekøjer, vildtsnarer og lignende er forbudt. Det samme gælder brug af fælder

med undtagelse af kassefælder samt krage- og høgefælder.

Stk. 2. Høgefælder må dog kun anvendes i tiden 1. juni — 15. august og kun på indhegnet opdrætsplads og i indhegnet hønsegård eller inden for en afstand af 50 m fra disse.

Stk. 3. Kassefælder kan uanset bestemmelsen i § 13 anvendes hele døgnet.

§ 18. Fælder, der anvendes i henhold til § 17, skal være indrettet således, at fangne dyr ikke lemlæstes eller dræbes.

Stk. 2. Fælderne skal efterses morgen og aften. Er der ved eftersynet fangne dyr i fælderne, skal de udtages, og fredede arter skal straks frigives, jfr. dog § 38.

Stk. 3. Landbrugsministeren kan fastsætte nærmere regler om fældernes indretning og anvendelse.

§ 19. Til fangst af søfugle må ikke anvendes net. Søfugle, som findes fanget og døde i net, må ikke sælges, købes eller forsendes.

Stk. 2. Opsætning af ruser til fangst af sæler er forbudt.

§ 20. Jagt fra motorbåd eller andet maskindrevet fartøj er forbudt

- a. i Øresund fra Aflandshage (sydspidsen af Amager) til Kronborgpynten hele året,
- b. ved landets øvrige kyster, heri indbefattet vige og fjorde, samt i alle ferske vande i tiden 1. maj — 30. september.

Forbudet omfatter dog ikke jagt på spættet sæl.

Stk. 2. Jagt fra maskindrevet fartøj, der kan fremføres med større fart end 12 knob, er forbudt.

§ 21. Jagt fra luftfartøj og motordrevet køretøj er forbudt. Klovbærende vildt må dog skydes fra holdende motorkøretøj, når motoren er standset.

§ 22. Jagt på fasaner, harer og klovbærende vildt er forbudt fra hus, hytte, jordhul eller andet kunstigt skjul. Klovbærende vildt må dog skydes fra platforme anbragt mindst 3 meter over jorden og mindst 100 meter fra anden mands jagt grund.

Stk. 2. Udfodring af vildt med nedskydning for øje er forbudt. Beskydning af vildt

på jorden og på vandet er forbudt i umiddelbar nærhed af foderplads.

§ 23. Mynder eller hunde af mynderacen må ikke anvendes til jagt.

Stk. 2. Det er forbudt at opdrætte eller indføre ugler med henblik på anvendelse til jagt.

§ 24. Det er forbudt at udbetale skydepenge som præmie for nedskydning eller fangst af rovfugle.

§ 25. Landbrugsministeren kan fravige de i nærværende kapitel fastsatte bestemmelser.

Kapitel VI.

Jagttider og fredningsbestemmelser.

§ 26. Pattedyr og fugle er fredede uden for den for disse dyr fastsatte jagttid. Pattedyr og fugle, for hvilke der ikke er fastsat jagttid, er fredede hele året.

Stk. 2. Det er forbudt at jage eller dræbe pattedyr og fugle i fredningstiden. Fredningsbestemmelser omfatter, hvor intet andet er angivet, tillige de fredede dyrs yngel samt fuglenes reder og æg.

Stk. 3. Fotografering samt film- og lydoptagelse ved reder og ynglepladser skal ske således, at dyrene og deres yngel ikke forulempes.

Stk. 4. Ringmærkning eller anden mærkning af fugle og pattedyr må kun foretages af dertil af landbrugsministeren bemyndigede personer eller institutioner.

§ 27. For nedennævnte pattedyr og fugle fastsættes følgende jagttider:

Pattedyr.

a. Hovdyr:

Kronhjort og kalv.	1.9 -29.2
Kronhind	1.10-31.12
Dåhjort og kalv.	1.9 -29.2
Då	1.10-31.12
Sikahjort og kalv.	1.9 -29.2
Sikahind	1.10-31.12
Råbuk	16.5 -15.7
	og 1.10-31.12
Rå og lam	1.10-31.12

Muflonvædder	hele året
Muflonfår og lam	1.10-29.2
Vildsvin, orne	hele året
Vildsvin, so og grise	1.10-29.2

b. Rovdyr:

Ræv	16.6 -29.2
Husmår	16.6 -29.2
Ilder	16.6 -29.2
Lækat	16.6 -29.2
Grævling	16.6 -29.2
Odde	1.10-29.2
Spættet sæl	1.9-31.5

c. Gnavere:

Hare	1.10-18.12
Vildkanin	hele året
Egern	16.6 -29.2

Fugle.

d. Lommer:

Rødstrubet lom	1.10-29.2
Sortstrubet lom	1.10-29.2
Islom	1.10-29.2

e. Lappedykkere:

Toppet lappedykker	1.10-29.2
------------------------------	-----------

f. Åre fodede:

Skarv	1.8 -30.4
-----------------	-----------

g. Storkefugle:

Fiskehejre	1.7 -31.12
----------------------	------------

h. Andefugle:

Grågås	1.8 -31.12
Blisgås	1.8 -31.12
Sædgås	1.8 -31.12
Kortnæbbet gås	1.8 -31.12
Kanadisk gås	1.8-31.12
Knortegås	1.8 -31.12
Gråand	16.8 -31.12
Atlingand	16.8 -31.12
Krikand	16.8 -31.12
Spidsand	16.8 -31.12
Pibeand	16.8 -31.12
Skeand	16.8 -31.12
Taffeland	16.8 -29.2
Troldand	1.10-29.2
Bjergand	1.10-29.2
Hvinand	1.10-29.2
Havlit	1.10-29.2
Ederfugl	1.10-29.2

Sortand	1.10-29.2
Fløjlsand	1.10-29.2
Stor skallesluger	1.10-29.2
Toppet skallesluger	1.10-29.2

i. Rovfugle:

Duehøg	1.11-29.2
Almindelig musvåge	1.11-29.2

j. Hønsfugle:

Urhan	16.9 -31.10
Agerhøne	16.9 -31.10
Fasanhan	1.10-31.12
Fasanhøne	21.10-30.11

k. Vandhøns:

Blishøne	16.8 -29.2
--------------------	------------

l. Vade- og vadefugle:

Strandskade	1.8 -31.12
Vibe	1.8 -31.12
Strandhjejle	1.8 -31.12
Hjejle	1.8 -31.12
Stor regnspove	1.8 -31.12
Lille regnspove	1.8 -31.12
Stor kobbersneppe	1.8 -31.12
Lille kobbersneppe	1.8 -31.12
Sortklire	1.8 -31.12
Rødben	1.8 -31.12
Hvidklire	1.8 -31.12
Islandsk ryle	1.8 -31.12
Dobbeltbekkasin	16.8 -31.12
Enkeltbekkasin	16.8 -31.12
Skovsneppe	24.9 -31.12
og	1.3 - 7.4

Jagttiden 13-74 skal tages op til revision 10 år efter lovens ikrafttræden.

m. Mågefugle:

Hættemåge	16.8 -29.2
Stormmåge	16.8 -29.2
Sildemåge	16.8 -30.4
Sølvmåge	16.8 -30.4
Svartbag	16.8 -30.4

n. Alkefugle:

Alk	1.10-29.2
Kortnæbbet lomvie	1.10-29.2
Langnæbbet lomvie	1.10-29.2

o. Duer:

Ringdue	1.8 -31.12
-------------------	------------

p. Spurvefugle:

Gråspurv	1.7 -30.4
--------------------	-----------

Allike	1.7 -30.4
Krage	1.7 -30.4
Husskade	1.7- 30.4
Skovskade	1.7 -30.4
Råge	1.5 -15.4
Solsort	16.9 -31.1
Sjægger	16.9 -31.1

I jagttiden medregnes begyndelses- og slutdagen.

Stk. 2. Pelsdyr, der i henhold til mark- og vej fredsloven anses som vildt, må jages hele året.

§ 28. Fredningen af kron-, då-, sika- og råvildt, muflon, vildsvin og hare gælder kun uden for gård, gårdsplads og dermed i forbindelse stående forsvarligt indhegnet have og uden for forsvarligt indhegnet planteskole, frugtplantage, gartneri og dyrehave.

Stk. 2. Under forudsætning af at yngelen dræbes, er det i fredningstiden tilladt at ødelægge rævegrave og gråspurve-, allike-, krage- og husskadereder samt at beskyde krage og husskade på reden.

Stk. 3. I tiden 1. april — 25. maj må grundejeren borttage eller lade borttage

- a. æg af gråand fra kunstige rugepladser,
- b. æg af hættemåge, stormmåge, sildemåge, sølvmåge og svartbag, når ejeren forinden ægindsamlingen har modtaget instruktion herom af en jagtkonsulent.

§ 29. Når særlige forhold gør det påkrævet, kan landbrugsministeren forkorte eller forlænge de i § 27 anførte jagttider, herunder påbyde fuldstændig fredning af en dyreart eller fastsætte jagttid for helårsfredede arter. Fredningerne kan begrænses til enkelte landsdele, herunder øer eller amter, eller til velarronderede lokalområder. Fredning af sidstnævnte velarronderede lokalområder kan dog kun påbydes, såfremt $\frac{3}{4}$ af lods-ejerne, som tillige har jagtret på $\frac{3}{4}$ af områdets samlede areal, fremsætter begæring herom, og fredningen anbefales af jagtrådet.

Stk. 2. Forinden afgørelse træffes om forlængelse af jagttider eller fastsættelse af jagttider for helårsfredede pattedyr- og fuglearter, indhentes erklæring fra naturfredningsrådet, medmindre det drejer sig om kron-, då-, sika- og råvildt eller hare, fasan, agerhøne, gråand og ringdue.

Stk. 3. Bestemmelser om jagt- og fredningstider, der kun omfatter dele af landet, optages ikke i lovtidende, men bekendtgøres i statstidende.

§ 30. Vildt må kun sælges, købes eller forsendes i jagttiden og til og med 8 dage efter dennes udløb. Dette gælder såvel levende som skudt eller på anden måde aflivet vildt samt vildtets yngel og æg.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 omfatter ikke

- a. vildt, der er nedlagt i jagttiden, og som senest 4 dage efter jagttidens ophør er stempet (plomberet) ved politiets foranstaltning eller mærket på anden af landbrugsministeren godkendt måde.
- b. vildt, for hvilket det ved plombering er godtgjort, at det er nedlagt i henhold til § 28, stk. 1,
- c. pattedyr og fugle af her i landet forekommende vildtarter, for hvilke det ved plombering er godtgjort, at de er indført fra Færøerne, Grønland eller udlandet,
- d. æg, der er lovligt indsamlet i henhold til § 28, stk. 3, når æggene sælges, købes eller forsendes i tiden 1. april — 31. maj.

Stk. 3. Kron-, då- og sikahjort, råbuk og muflon vædder må i hunnens fredningstid kun sælges, købes eller forsendes, når kønsmærkerne medfølger eller plombering er foretaget.

Stk. 4. Landbrugsministeren fastsætter de for fredningsbestemmelsernes overholdelse fornødne kontrolforskrifter for salg, køb og forsendelse af vildt, herunder gebyr for plombering af vildtet.

§ 31. Ingen må sælge, transportere eller opbevare vildt, om hvilket han ved eller har grund til at formode, at det er nedlagt eller fanget i strid med bestemmelserne i denne lov.

Stk. 2. Den, der i erhvervsøjemed sælger vildt til fortæring eller serverer dette i tilberedt stand, skal i 2 år opbevare notater over, hvad han modtager af vildt med angivelse af dato for modtagelsen og af hvem han modtager det.

§ 32. Enhver, der erhvervsmæssigt foretager eller lader foretage udstopning eller

præparering af pattedyr eller fugle, skal foretage anmeldelse herom til politiet.

Stk. 2. Landbrugsministeren fastsætter regler vedrørende kontrollen med sådanne virksomheder, herunder om i hvilket omfang virksomhederne skal føre protokol over modtaget vildt.

§ 33. Landbrugsministeren kan fravige de i nærværende kapitel fastsatte bestemmelser

- a. i videnskabeligt øjemed,
- b. når det findes påkrævet af hensyn til vildtreservaternes drift, jfr. kap. VII,
- c. med henblik på udsætning eller opdræt af vildt,
- d. når der i en vildtbestand forekommer sygdomme, der kan angribe mennesker eller husdyr.

Kapitel VII

Vildtreservater.

§ 34. Vildtreservater kan oprettes på landjorden, på ferske vande og på søterritoriet, når det findes påkrævet af hensyn til beskyttelse og ophjælpning af landets vildtbestand, herunder af trækkende fugle.

Stk. 2. Beslutning om oprettelse af vildtreservat træffes af landbrugsministeren efter forhandling med vildtnævnet. Vildtnævnet består af jagtrådet samt yderligere 5 medlemmer, der beskikkes af landbrugsministeren efter indstilling af Dansk Strandjagtforening, Vildtbiologisk Station, Naturfredningsrådet, De samvirkende danske Landboforeninger og De samvirkende danske Husmandsforeninger. Jagtrådets formand er tillige formand for vildtnævnet.

Stk. 3. Alle udgifter vedrørende vildtreservaternes oprettelse og drift udredes af jagtfonden, jfr. § 50.

§ 35. Udlægning af et område som vildtreservat sker ved en af landbrugsministeren udstedt bekendtgørelse. Bekendtgørelsen skal angive områdets beliggenhed og afgrænsning samt de nærmere bestemmelser, der af hensyn til vildtets beskyttelse og ophjælpning skal gælde for jagt, ophold og færdsel på området. Der kan ikke herved ske indskrænkning i den ret, der ifølge salt-

vandsfiskeriloven haves til fiskeri på søterritoriet.

§ 36. For den indskrænkning i ejendomsretten, der er forbundet med et områdes udlægning som vildtreservat, ydes der fuldstændig erstatning.

Stk. 2. Dersom der ikke opnås mindelig overenskomst om erstatningens størrelse, fastsættes denne af en landvæsenskommission. Landvæsenskommissionens afgørelse kan indbringes for en overlandvæsenskommission. Landvæsenskommissionen og overlandvæsenskommissionen bistås af en af landbrugsministeren udpeget jagtsagkyndig, der deltager i sagens behandling i overensstemmelse med § 31, stk. 1, i loven om landvæsensretter. Den sagkyndiges honorar fastsættes af kommissionen og henregnes til sagens omkostninger, der afholdes af jagtfonden. Vildtnævnet indkaldes til kommissionernes møder.

§ 37. Vildtreservaterne administreres af jagtrådet efter regler, der fastsættes af landbrugsministeren efter forhandling med vildtnævnet.

Kapitel VIII.

Bekæmpelse af skadelige pattedyr og fugle.

§ 38. Uanset om den pågældende er jagtberettiget og uden hensyn til eventuel fredning kan ejeren eller brugeren personlig eller ved en til dennes husstand eller personale hørende person over 18 år foretage den i stk. 2-4 omhandlede bekæmpelse under iagttagelse af reglerne i kap. V.

Stk. 2. I gård og på gårds- og møddingsplads samt dermed i forbindelse stående indhegnet have, hønse- og andegård må bekæmpelse ske af

- a. ræv, husmår, ilder, lækat (hermelin),
- b. gråspurv, krage, allike, husskade og duehøg.

Stk. 3. Nedennævnte pattedyr må bekæmpes på de anførte steder, hvis de på disse gør påviselig skade

- a. i forsvarligt indhegnede dambrug: odder,
- b. i forsvarligt indhegnede fasanerier: ræv, grævling, ilder, lækat (hermelin),

c. i forsvarligt indhegnede erhvervsfrugtplantager og planteskoler: hare.

Stk. 4. Nedennævnte fugle må bekæmpes på de anførte steder, når de på disse gør påviselig skade

a. på markafgrøder: råger og gråspurve, der optræder i flokke,

b. i frugthaver og frugtplantager: stær, solsort, krage, husskade, hættemåge og stormmåge,

c. i skov- og frøkulturer, rapsmarker samt på erhvervsmæssigt drevne ærte- og rosenkålmarker i månederne januar, februar, marts, april og **juli**: ringduer, der optræder i flokke,

d. på indhegnede opdrætspladser og i indhegnede hønsegårde samt inden for en afstand af 50 m fra disse: spurvehøg, duehøg og musvåge,

e. i dambrug: hættemåge, stormmåge, sølv-måge og fiskehejre,

f. på flyvepladser og godkendte landingsbaner: fugle, som frembyder fare for flyvningen.

Stk. 5. Efter indstilling såvel fra De samvirkende danske Landboforeninger, De samvirkende danske Husmandsforeninger som fra Erhvervsrådet for Gartneri og Frugtavl og med tilslutning af jagtrådet og naturfredningsrådet kan landbrugsministeren bestemme, at vildtarter, der gør påviselig skade på erhvervsmæssigt drevne afgrøder under andre omstændigheder end nævnt i stk. 2-4, må bekæmpes af de i stk. 1 nævnte personer.

Stk. 6. Muldvarpe samt rotter, mus og mosegrise (ægte mus og studsus) må bekæmpes over alt på ejendommen uden iagttagelse af reglerne i denne lov. Udlægning af gift mod de nævnte pattedyr skal dog foretages således, at større dyr ikke kan få adgang til giften.

§ 39. Landbrugsministeren kan efter forhandling med jagtrådet i særlige tilfælde meddele tilladelse til, at pattedyr og fugle, der volder væsentlig skade eller ulempe, nedskydes eller på anden måde ombringes i f. redningstiden. Tilladelsen kan omfatte ret til at ødelægge æg og reder og dræbe yngel. For knopsvaners vedkommende kan tilladelse dog kun gives for så vidt angår tiden 1. marts—30. april og kun på steder,

¹ hvor antallet af ynglende fugle er ekstraordinært stort, eller svanerne er til væsentlig ulempe for andre ynglende fugle.

Stk. 2. Ansøgning om tilladelse til bekæmpelse indsendes til jagtrådet bilagt en redegørelse for skadens omfang fra en planteavlskonsulent eller anden sagkyndig.

Stk. 3. Forinden tilladelse gives, indhenter landbrugsministeren en udtalelse fra naturfredningsrådet, såfremt bekæmpelse ønskes iværksat af helårsfredede pattedyr og fugle eller på områder, hvor udøvelse af jagt er begrænset i henhold til naturfredningsloven.

Stk. 4. Brugerens adgang til bekæmpelse i medfør af foranstående regler kan ikke indskrænkes ved aftale.

§ 40. Såfremt ejeren eller jagtlejeren af den grund, hvorpå vildtet opholder sig, ikke er villig til selv at gennemføre en effektiv bekæmpelse, kan landbrugsministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen og efter samråd med jagtrådet give kommunalbestyrelsen tilladelse til at foretage bekæmpelsen efter tilsvarende regler som nedenfor er fastsat vedrørende bekæmpelse af råger. Udgifterne, herunder erstatning for skade på anden mands grund, afholdes af kommunen.

§ 41. I egne, hvor råger ruger samlede i så stor mængde, at de på iøjnefaldende måde optræder som skadedyr, kan kommunalbestyrelsen i den kommune, i hvilken skade er sket, efter indstilling fra en stedlig landbo- eller husmandsforening og efter besigtigelse af skaden træffe foranstaltninger til bekæmpelse af rågerne. Indstillingen skal være bilagt den indgivne klage samt en redegørelse for den af foreningen foretagne undersøgelse af forholdene.

Stk. 2. Afslår kommunalbestyrelsen at iværksætte bekæmpelse, kan beslutningen herom indbringes for amtsrådet i den amtsrådsreds, i hvilken skaden er sket, for købstædernes vedkommende dog for amtmanden.

Stk. 3. Bekæmpelsen foretages af ejeren eller brugeren af den ejendom, hvorpå rågekolonien findes, efter nærmere aftale med kommunalbestyrelsen i den kommune, i hvilken skaden er sket. Vil han ikke indgå på en sådan aftale, eller udfører han ikke bekæmpelsen tilfredsstillende, forelægger

kommunalbestyrelsen sagen for amtsrådet i den amtsrådsreds, i hvilken rågekolonien er beliggende.

Stk. 4. Amtsrådet skal i så fald lade bekæmpelse foretage ved dertil beskikkede personer. Ejeren eller brugeren af den ejendom, hvorpå kolonien findes, kan ikke modsætte sig bekæmpelsen, men denne skal udføres uden unødigt ulempe, og der skal ydes erstatning for den skade, bekæmpelsen måtte medføre på træer, hegn, afgrøde eller lignende. Erstatningen ansættes af de i mark- og vej fredsloven nævnte vurderingsmænd.

Stk. 5. Udgifterne ved den i stk. 1-3 omhandlede besigtigelse og bekæmpelse afholdes af den kommune, i hvilken skaden er sket. Udgifterne ved bekæmpelse i medfør af stk. 4, herunder eventuelle erstatningsbeløb, udredes forskudsvis af amtsrådet, med ti halvdelen refunderes af den eller de sognekommuner, der er interesseret i bekæmpelsen, idet amtsrådet fastsætter den hver kommune påhvilende andel. Såfremt en eller flere af de inden for amtsrådsrådsredsens grænser beliggende købstæder er interesseret i bekæmpelsen, fastsætter amtmanden efter forhandling med amtsrådet og byrådene den hver købstadskommune påhvilende andel. I alle andre tilfælde fastsættes interesserede kommuners andel i udgifterne af landbrugsministeren, såfremt der ikke ved forhandling kan opnås enighed om fordelingen.

Stk. 6. Såfremt landbo- og husmandsforeningerne i et amt eller lignende større landområde over for amtsrådet fremsætter begæring om bekæmpelse af råger i området, kan amtsrådet foranstalte bekæmpelsen udført i overensstemmelse med reglerne i stk. 4 og 5.

Stk. 7. Landbrugsministeren udfærdiger nærmere regler om tilrettelæggelse af bekæmpelsen, herunder anvisning på, hvorledes bekæmpelsen skal udføres. Bekæmpelsen kan foretages uanset bestemmelserne i § 26.

§ 42. Såfremt der fra en af fiskeriets hovedorganisationer fremsættes begæring til landbrugsministeren om en mere effektiv bekæmpelse af skarver end den, der opnås ved beskydning, kan landbrugsministeren efter samråd med fiskeriministeren pålægge

amtsrådet i den amtsrådsreds, hvori skarvkolonien findes, at gennemføre en bekæmpelse af kolonien ved ødelæggelse af reder og æg. Udgifterne afholdes efter reglerne i § 41, stk. 5.

§ 43. Pattedyr og fugle, der ikke tilhører landets naturlige fauna, må ikke udsættes uden landbrugsministerens tilladelse.

Stk. 2. Det er forbudt at udsætte sikavildt, mnflon, vildsvin og vildkanin.

§ 44. Politiets bistand kan forlanges til indhentning af oplysninger og ved tilsyn med de i medfør af bestemmelserne i nærværende kapitel iværksatte foranstaltninger.

Kapitel IX.

Jagttegn og jagtfond.

§ 45. Ingen må udøve jagt uden at have jagttegn. Denne bestemmelse gælder ikke a. den i § 28, stk. 3, omhandlede indsamling af æg,

b. fangst af fugle og pattedyr med henblik på mærkning, jfr. § 26, stk. 4,

c. den i kap. VIII omhandlede bekæmpelse, medmindre denne foregår ved beskydning.

Stk. 2. Jagttegnet skal altid medføres under jagten og på forlangende forevises for politiet.

§ 46. Forud for erhvervelsen af første jagttegn skal erhververen ved en prøve godtgøre at have fornødent kendskab til almindeligt forekommende vildtarter, til gældende jagt- og fredningsbestemmelser samt praktisk færdighed i betjeningen af jagtvåben. Personer, der er bosat i udlandet, kan dog erhverve jagttegn uden aflæggelse af prøve ved forevisning af gyldigt jagttegn, udstedt i hjemlandet, eller mod dokumentation af fornødent kendskab til brug af jagtvåben. Kan sådan dokumentation ikke tilvejebringes, skal der, forinden jagttegn kan udstedes, indhentes udtalelse fra jagtrådet. De nærmere regler om jagtprøven og gebyrerne herfor fastsættes af landbrugsministeren.

Stk. 2. Personer, der ikke skønnes at besidde den for udøvelse af jagt fornødne

synsevne samt åndelige og legemlige før-
lighed, kan, uanset at den pågældende har
eller har haft jagttegn, af politiet henvises
til at aflægge den i stk. 1 omhandlede
prøve helt eller delvis, forinden nyt jagt-
tegn udfærdiges. Politiets afgørelse kan
indbringes for landbrugsministeren.

Stk. 3. Jagttegn kan kun udstedes til
personer, der er fyldt 16 år. Personer under
18 år kan kun erhverve jagttegn efter begæ-
ring af forældremyndighedens indehaver.

§ 47. Jagttegn løses hos politiet på det
sted, hvor den pågældende har bopæl.
For personer bosat i udlandet løses jagt-
tegnet hos politiet på det sted, hvor de
første gang i det pågældende finansår vil
udøve jagt her i landet.

Stk. 2. For personer, der er bosat her i
landet, skal jagttegn være løst inden den
1. december i det finansår, for hvilket tegnet
har gyldighed. Landbrugsministeren kan
dog i særlige tilfælde fravige denne frist.

§ 48. Jagttegn skal lyde på navn og bo-
pæl. Det har kun gyldighed i det finansår,
for hvilket det er udstedt.

Stk. 2. Til brug ved tilvejebringelse af en
årlig opgørelse af vildtudbyttet vedhæftes
jagttegnet et spørgeskema, der efter finans-
årets udløb skal tilbageleveres til politiet i
underskrevet stand med oplysning om det
vildt, indehaveren personligt har nedlagt i
det forløbne finansår.

§ 49. Til jagttegnet er knyttet ansvars-
forsikring for indehaveren.

Stk. 2. Jagttegnsafgiften udgør 45 kr.
Afgiften for jagttegn, der alene giver ad-
gang til at jage, hvor jagten er fri, jfr. § 1, stk.
4, og på egen grund, udgør dog kun 15 kr.

Stk. 3. Såfremt prisudviklingen betinger
det, kan landbrugsministeren efter indstil-
ling af jagtrådet forhøje eller nedsætte de i
stk. 2 nævnte jagttegnsafgifter.

§ 50. Jagttegnsafgiften indbetales til
jagtfonden, der administreres af landbrugs-
ministeren.

Stk. 2. Af jagtfonden afholdes udgifterne
ved den til jagttegnene knyttede ansvars-
forsikring, omkostningerne ved jagttegns-
ordningen og ved fondens administration.
For udstedelsen af jagttegn tilkommer der

politiet et vederlag på 3 kr. pr. tegn.
Vederlaget, der udredes af jagtfonden, kan
efter indstilling af jagtrådet forhøjes eller
nedsættes af landbrugsministeren, såfremt
prisudviklingen betinger det.

Stk. 3. 1 øvrigt anvendes jagtfondens
midler til ophjælpning af vildtbestanden,
til vildtbiologiske undersøgelser, til jagt-
konsulentvirksomheden, til oplysning om
jagt og vildtpleje, til støtte for jagtforenin-
ger af landsomfattende karakter og til op-
rettelse og drift af vildtreservater. Af fondens
midler kan tillige ydes rentefri lån til ind-
hegning af erhvervsfrugtplantager.

Stk. 4. Nærmere regler for jagtfonden og
jagttegnsordningen, herunder for den i § 49
omhandlede ansvarsforsikring, fastsættes af
landbrugsministeren.

§ 51. Ved administrationen af jagtfonden
bistås landbrugsministeren af jagtrådet,
der tillige skal afgive erklæring i de sager,
det får forelagt af landbrugsministeren.

Stk. 2. Jagtrådet består af 3 medlemmer.
Formanden beskikkes af landbrugsministe-
ren. De øvrige medlemmer beskikkes af
landbrugsministeren efter indstilling af
Landsjagtforeningen af 1923 og Dansk Jagt-
forening, der hver indstiller 3.

Kapitel X.

Straf m. v.

§ 52. Overtrædelse af bestemmelserne i §§
5, 6, 8, 10, §§ 13-24, § 26, stk. 2-4, § 30, stk.
1 og 3, §§ 31, 32, § 38, stk. 6, §§ 43, 45, § 48,
stk. 2, § 53, stk. 3, samt af de af landbrugs-
ministeren i henhold til § 18, stk. 3, § 29,
stk. 1, § 30, stk. 4, § 32, stk. 2, og § 35 fastsatte
frednings-, kontrol- og reservatbestemmelser
straffes med bøde, for så vidt strengere straf
ikke er forskyldt efter den øvrige lovgivning.
På samme måde straffes en grundejer
(bruger), der nægter de i medfør af kapitel
VIII beskikkede personer adgang til på sin
ejendom at udføre det dem overdragne
hverv.

Stk. 2. I forskrifter, der i øvrigt udfærdiges
i medfør af denne lov, kan der fastsættes
straf af bøde for overtrædelse af bestem-
melserne i forskrifterne.

Stk. 3. Jagt udøvet i strid med loven eller
de i medfør af denne udfærdigede forskrif-

ter straffes, selv om der ikke ved jagten er fældet eller fanget noget vildt.

§ 53. Ved dom for forsætlig, strafbar overtrædelse af denne lov eller af de i medfør af loven udstedte forskrifter, kan der ske frakendelse af retten til at have eller erhverve jagttegn, såfremt det begåede forhold giver grund til at antage, at den pågældende ikke fremtidig vil udøve jagt på forsvarlig måde. Det samme gælder ved dom for dyrplageri efter lovgivningen om værn for dyr eller for under jagt på strafbar måde at have forvoldt skade på andre menneskers person eller fare herfor.

Stk. 2. Frakendelse af jagttegn sker på tid fra 1 til 5 år, regnet fra endelig dom, eller indtil videre, i hvilket tilfælde spørgsmålet om fortsat udelukkelse efter 5 års forløb kan indbringes for den ret, der i sidste instans har truffet bestemmelse om jagttegnets frakendelse, efter de i borgerlig straffelovs § 78, stk. 3, indeholdte regler. Når særlige omstændigheder taler derfor, kan justitsministeren dog tillade, at indbringelse for retten sker, inden den omhandlede 5 års frist er forløbet.

Stk. 3. Den, der er frakendt retten til at have jagttegn, skal aflevere sit jagttegn til politiet.

§ 54. Overtrædelse af §§ 5, 8 og 10 påtales kun efter den forurettedes begæring, medmindre almene hensyn kræver påtale.

Kapitel XI.

Ikrafttrædelsesbestemmelser m. v.

§ 55. Loven træder i kraft den 00 19. . . § 46, stk. 1 og 2, træder dog først i kraft efter landbrugsministerens nærmere bestemmelse.

Stk. 2. Følgende bestemmelser ophæves:

1. lov nr. 145 af 28. april 1931 om jagten med senere ændringer, jfr. lovbekendtgørelse nr. 109 af 25. marts 1959,
2. bestemmelserne om vildtreservater samt §§ 6 og 15 i lov nr. 94 af 7. april 1936 om reservater for pattedyr og fugle,

3. kap. II-IV samt §§ 17-22 i lov nr. 109 af 31. marts 1953 om bekæmpelse af skadeligt dyre- og fuglevildt med senere ændringer, jfr. lovbekendtgørelse nr. 48 af 28. februar 1958.

Stk. 3. Uanset foranstående bestemmelser træder § 47, stk. 2, og § 49 først i kraft den 1. april 19.., og indtil dette tidspunkt forbliver § 14, stk. 4, i lovbekendtgørelse nr. 109 af 25. marts 1959 i kraft.

Stk. 4. De i medfør af den hidtil gældende lovgivning udfærdigede bekendtgørelser om vildtreservater forbliver i kraft, indtil de eventuelt ophæves eller ændres i overensstemmelse med denne lov. Overtrædelse af de i disse bekendtgørelser fastsatte bestemmelser straffes med bøde, for så vidt strengere straf ikke er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Stk. 5. De i de sønderjyske landsdele i henhold til den tidligere gældende preussiske jagtordning af 15. juni 1907 oprettede kontrakter mellem kommunalbestyrelserne og de jagtberettigede angående kommunejagterne vedbliver at have gyldighed, indtil tiden for de enkelte kontrakter udløber.

§ 56. Ved overenskomster med fremmede stater kan der træffes bestemmelser om iværksættelse af fælles foranstaltninger til beskyttelse af trækfugle. Bestemmelser vedrørende sådanne overenskomsters gennemførelse i Danmark fastsættes af landbrugsministeren.

Stk. 2. Som led i det internationale samarbejde til beskyttelse af vildtet kan landbrugsministeren forbyde indførsel, transport og forsendelse af pattedyr og fugle, der er solgt eller eksporteret i strid med de i opvindelseslandet gældende bestemmelser. Denne bestemmelse omfatter både levende og døde dyr, dele af disse, herunder fjerdragt, samt fugeæg.

§ 57. Landbrugsministeren kan indrømme statsborgere i de andre nordiske lande samme adgang som danske statsborgere til at udøve jagt på søterritoriet under forudsætning af, at danske statsborgere opnår en tilsvarende retsstilling i det pågældende nordiske land.

§ 58. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

Forkortelser:

JL. — landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 109 af 25. marts 1959 af lov om jagten.

KL. — lov nr. 94 af 7. april 1936 om reservater for pattedyr og fugle.

BL. — landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 48 af 28. februar 1958 af lov om bekæmpelse af skadeligt dyre- og fuglevildt.

Efter samråd med justitsministeriet er der foretaget en ændret opdeling af lovstoffet i forhold til den gældende jagtlov med henblik på at bringe affattelsen i overensstemmelse med nyere lovgivningspraksis. I nærværende forslag til afløsning af den gældende jagtlov er indarbejdet bestemmelserne om vildtreservater i reservatloven af 1936 samt loven om bekæmpelse af skadeligt dyre- og fuglevildt med undtagelse af bestemmelserne om bekæmpelse af muldvarpe.

Lovstoffet er opdelt i følgende kapitler:

Kap. I. Jagtretten.

Kap. II. Jagtrettens udøvelse.

Kap. III. Forholdet mellem den jagtberettigede og grundejeren m. v.

Kap. IV. Færdsel med skydevåben og hunde m. v. Privat anholdelse.

Kap. V. Jagtmåder og jagtredskaber.

Kap. VI. Jagttider og fredningsbestemmelser.

Kap. VII. Vildtreservater.

Kap. VIII. Bekæmpelse af skadelige pattedyr og fugle.

Kap. IX. Jagttegn og jagtfond.

Kap. X. Straf m. v.

Kap. XI. Ikrafttrædelsesbestemmelser m. v.

Kapitel I.

Jagtretten.

Til § 1.

Ved forordning af 20. maj 1840 blev der i dansk ret for første gang indført lovregler, der byggede på den grundsætning, at jagtretten burde tilkomme grundejeren. Ifølge forordningen havde grundejeren jagtretten på sin af jordfællesskabet udskiftede grundejendom, bortset fra udskiftede købstadsjorder, på hvilke jagtretten skulle tilkomme kommunen. Ved love af 20. juni 1850 og 25. marts 1851 bortfaldt den kongen og lensbesiddere m. m. i henhold til tidligere lovgivning tilkommende jagtrett over udskiftede jorder, og jagtretten på disse jorder overgik til kommunen. Jagtrettigheder, der i medfør af tidligere lovgivning gyldigt var adskilt fra ejendomsretten, skulle dog fortsat respekteres.

Disse regler er uden større ændringer blevet op-

taget i de senere jagtlove af 1894, 1922 og 1931, og de grundsætninger, der er kommet til udtryk i disse regler, må anses for stemmende med almindelig retsfølelse, hvorfor de nu foreslåede ændringer alene tilsigter at forenkle og ajourføre enkelte af bestemmelserne med den stedfundne udvikling.

Stk. 1 afløser JL. § 1, stk. 1, 2 og 3, samt 1. pkt. i stk. 4.

Bestemmelsen i JL. § 1, stk. 1, 2. pkt., hvorefter arvefæstere med ret til at sælge og pantsætte sidestilles med andre grundejere, er udgået som overflødig. Det samme gælder bestemmelsen i JL. § 1, stk. 2, uden at der herved tilsigtes realitetsændringer af hidtil gældende retstilstand. Det findes således ikke påkrævet at opretholde en særlig lovregel vedrørende beneficiarer, d. v. s. embedsmænd, f. eks. præster, der som tillæg til deres løn har ret til at bruge eller oppebære indtægter af bestemte ejendomme, og med hensyn til stiftelser gælder det, at disse bør have samme retsstilling som andre sammenslutninger og institutioner. Det bemærkes herved, at jagtretten til de aktieselskaber, foreninger eller offentlige institutioner, herunder stat og kommune, tilhørende jorder tilkommer sammenslutningen eller institutionen som sådan i medfør af forslagens § 1, stk. 1, 1. pkt., og de for denne gældende bestemmelser og vedtægter er afgørende for, hvilke personer der kan udnytte eller disponere over jagtretten.

Bestemmelsen i JL. § 1, stk. 4, 1. pkt., er udgået som overflødig, og forslaget indebærer således ingen ændring i de gældende regler med hensyn til jagten i statsskovene og på statens søer, jfr. herved forslagens § 1, stk. 3. Bestemmelsen i JL. § 1, stk. 4, 2. pkt., er ophævet ved lov nr. 84 af 25. marts 1961 § 19.

Stk. 2 afløser JL. § 1, stk. 5, idet bestemmelsen foreslås affattet i overensstemmelse med formuleringen af tilsvarende bestemmelser i nyere lovgivning, jfr. § 6, stk. 1, i lov nr. 66 af 23. marts 1965 om ferskvandsfiskeri og § 34, stk. 2, i lov nr. 214 af 11. april 1949 (vandløbsloven). Den foreslåede affattelse medfører ingen realitetsændringer af retsforholdene vedrørende jagt på ferske vande.

Stk. 3 svarer i moderniseret form til JL. § 1, stk. 4, sidste pkt.

Stk. 4 svarer til JL. § 5, 1. pkt., suppleret med en bestemmelse om, at den frie jagt begynder ved den højeste daglige vandstandslinie, hvilken linie efter gældende ret danner grænsen mellem landjorden, der er undergivet særlig ejendoms- og jagttiet, og søterritoriet, hvorover der kun undtagelsesvis haves særskilte rettigheder. Det er fundet mest hensigtsmæssigt at optage bestemmelsen om, hvem der har jagtretten på søterritoriet, i kap. I, således at dette kapitel indeholder en almen redegørelse for alle dele af territoriet, medens de nærmere regler om udøvelse af jagt på søterritoriet omhandles i forslagens kap. II om jagtrettens udøvelse, jfr. bemærkningerne til forslagens § 6.

I forslagens § 57 er medtaget en bestemmelse om adgang for statsborgere i de andre nordiske lande til under forudsætning af gensidighed at få tillagt ret til at jage på søterritoriet.

Stk. 5, der er en ny bestemmelse, er medtaget under hensyn til uklarhed i retspraksis med hensyn til spørgsmålet om jagt på offentlig vej. Ved offentlig vej forstås de veje, gader, broer og pladser, der er optaget på det i § 8 i lov nr. 95 af 29. marts 1957 om bestyrelsen af de offentlige veje omhandlede vejregister. Uden for bestemmelsen falder private veje, selv om disse måtte være åbne for almindelig færdsel. Jagtudøvelse på eller fra offentlige vejarealer vil efter forslaget være forbudt, men vildt, der er skudt eller såret på egen jagtgrund, vil ifølge forslagens § 5, stk. 2, sidste pkt., kunne optages, når det falder på tilgrænsende offentlig vej. Færdsel med skydevåben og hund vil som hidtil være tilladt på offentlige veje, jfr. forslagens § 10, stk. 1.

Til § 2.

De gældende regler om adgang til at kræve afløsning af jagtretten, jfr. JL. § 2, foreslås i det væsentlige opretholdt. De i JL. § 2, stk. 2, omhandlede særlige jagtafløsningskommissioner foreslås dog ophevet og jagtafløsningen henlagt til landvæsenkommissionerne under appel til *o verlandvæsenkommissionerne*, idet kommissionerne under sagens behandling bistås af en af landbrugsministeriet udpeget særlig jagtsagkyndig.

Gennem formændene for jagtafløsningskommissionerne er der indhentet oplysning om antallet af de i de senere år behandlede sager. Det fremgår af de modtagne udtalelser, at der i 1 O-året 1950-60 kun har været ganske få forretninger, og i liere amter har der ikke været sager i 20 år eller mere. Det findes herefter upåkrævet at opretholde en særlig institution til behandling af disse sager.

Ifølge § 7, stk. 2 og 3, i lov nr. 66 af 23. marts 1965 om ferskvandsfiskeri behandler landvæsenretterne

sager om afløsning af retten til fiskeri i ferske vande, hvor denne ikke tilkommer bredejerne, og retterne bistås ved disse sagers behandling af en fiskerisagkyndig. Del, forekommer herefter naturligt at henlægge jagtafløsning til de bestående landvæsenretter. Herved opnås tillige, at moderne retsplejeregler kommer til anvendelse i stedet for de efterhånden ganske utidssvarende procedureforskrifter i loven af 4. juli 1S50 angående afløsning af husmændenes pligtarbejde på landet.

I litra b er det fundet rettest at medtage en bestemmelse om, at § 4 i lov nr. 505 af 28. september 1918 finder tilsvarende anvendelse, når en grundejer vælger at frigøre sig for den årlige afgift, idet dette kan være af betydning vedrørende prioritetsforholdene m. v.

Den i JL. § 2, stk. 2, litra a, omhandlede særlige adgang for den jagtberettigede til i visse tilfælde at kræve jagtafløsning gennemført er ikke medtaget i forslaget, da den må antages at have mistet sin praktiske betydning.

Til § 3.

Bestemmelsen afløser JL. §§ 3 og 4.

Fremtidig foreslås det kun tilladt at overdrage jagtretten for et bestemt tidsrum, dog højst 10 år, medens der efter JL. § 4 også er adgang til overdragelse af jagtretten for ejerens besiddelsestid. Det findes imidlertid hensigtsmæssigt, at der gælder en klar regel på dette område, således at usikkerhed med hensyn til lejemålets varighed kan undgås, og dertil kommer, at det ofte kan være vanskeligt at overse forholdene for en længere årrække.

Den i JL. § 4, 2. pkt., indeholdte bestemmelse om, at den jagtberettigede, når jagtretten er overdraget til andre, skal stå vedkommende til ansvar i tilfælde af jagtrettens misbrug, er udgået som overflødig, når henset til reglerne i forslagens kap. III, navnlig forslagens § 9.

Stk. 2, 2. pkt., svarer i moderniseret form til JL. § 3, stk. 2, idet man dog har fundet det hensigtsmæssigt også at nævne deloverdragelser, der i henseende til jagtretten ikke bør behandles anderledes end overdragelse af brugsretten til hele ejendommen.

Til § 4.

Ved bortsalg af jord fra større ejendomme, navnlig skovejendomme, forekommer det, at sælgerne til beskyttelse af deres vildtbestand i forbindelse med salget betinger sig, at de bortsolgte arealer pålægges servitut om forbud mod jagtudøvelse på arealerne. Dette forhold har ikke hidtil været lovreguleret, jfr. dog lov nr. 240 af 7. juni 1952 om visse landbrugsejendommers brug og overgang til selveje,

hvor der er givet særlige regler om jagtfredning af de af loven omfattede brug.

Ved disse servitutter, der oftest er af stedsevarende karakter, sker der ikke nogen overdragelse af jagtretten, og der er således ikke tale om, at jagtretten adskilles fra ejendomsretten til grunden.

I årenes løb kan det imidlertid forekomme, at servituttens viser sig at være betydeligt mere byrdefuld for grundejeren, end det var muligt at forudsæ ved servituttens stiftelse. Det findes derfor rimeligt at indføre en bestemmelse om, at sådanne servitutter fremtidig kun må stiftes for et bestemt tidsrum af højst 10 år, dog således at der bør være adgang til at forlænge servituttens efter 10 års periodens udløb.

Reglen i stk. 1 berører ikke bestemmelserne i kap. VII om vildtreservater.

Kapitel II.

Jagtrettens udøvelse.

Til § 5.

Stk. 1 afløser JL. § 13, stk. 1.

I den foreslåede formulering er ikke benyttet udtrykket „ulovlig jagt“, der sprogligt dækker enhver jagtlovsovertrædelse, og derfor ikke som i den nugældende jagtlov alene bør betegne den forseelse, der består i jagt på fremmed jagtterræn. Endvidere er det tilstræbt så tydeligt som muligt at præcisere de tilfælde, hvor jagt på fremmed jagtterræn er lovlig. Den ændrede formulering tager således ikke sigte på at hidføre ændring i den gældende retstilstand. Af forslaget § 52, stk. 3, fremgår, at bestemmelsen er anvendelig, selv om der ikke ved jagten er fældet eller fanget noget vildt.

Stk. 2 svarer til JL. § 12, stk. 2.

Til § 6.

Bestemmelserne afløser JL. § 5, 2. pkt.

Som det fremgår af bemærkningerne til § 1, stk. 4, hvilerv nærværende forslag på den opfattelse, at der som hidtil bør være fri adgang til jagt på søterritoriet, således som dette princip har fundet udtryk i JL. § 5, 1. pkt.

Medens der ikke findes anledning til at foreslå ændringer i gældende ret med hensyn til udøvelse af den frie jagt fra flydende fartøj, må det anses for lidet rimeligt, at ret til jagt på en kyststrækning skal indebære en udelukkende ret for den pågældende jagtberettigede til jagt ved vadning og fra fast stade på den del af søterritoriet, der ligger ud for kyststrækningen, idet en sådan eneret ikke synes stemmende med grundsætningen om lige adgang til jagt på søterritoriet.

En fuldstændig fri adgang til udøvelse af jagt ved vadning må imidlertid befrygtes at ville medføre skadelige virkninger for vildtets tilholdssteder langs kysten, og det forekommer herefter mest formålstjenligt at søge adgangen til vadejagt, herunder den såkaldte „tøndejagt“, begrænset til lavvandede områder, som er adskilt fra kysten ved så dybt vand, at det fra land kun er muligt at nå ud til de pågældende områder ved sejlads.

I stk. 1 omhandles reglerne om udøvelse af jagt på søterritoriet fra båd eller fra fast stade, medens stk. 2 og 3 omhandler vadejagt og færdsel med skydevåben under vadning.

Af **stk. 1** fremgår, at jagt fra flydende båd, pram eller andet fartøj i almindelighed må udøves overalt på søterritoriet. Derimod må jagt fra fartøjer, der berører havbunden, kun finde sted på de ovenfor nævnte lavvandede områder, d. v. s. på de områder af søterritoriet, der er adskilt fra kysten — herunder fra øer og holme, som er undergivet ejendomsret — ved så dybt vand, f. eks. en sejlrende, at der selv ikke ved lavvande kan vades dertil.

Som følge heraf må den, der uden for de nævnte lavvandede områder jager fra flydende båd, påse, at der ikke under sejladsen indtræder ebbe, som bevirker, at båden berører havbunden, idet han i så fald gør sig skyldig i overtrædelse af jagtloven. Dette vil navnlig være aktuelt under jagt nær ved en kyststrækning eller ved en af de såkaldte sandøer, der overskylles ved daglig højvande og derfor hører til søterritoriet.

Jagt fra fast stade som skydetønder, kasser, stativer m. m. vil også kun være tilladt på områder, der til enhver tid alene kan nås med båd, idet man i denne forbindelse har ment at kunne se bort fra befordring pr. fly. Jagt fra fast stade må derimod ikke udøves på områder, som man er sejlet til ved højvande eller daglig vandstand, hvis det er muligt at vade til de pågældende områder ved lavvande.

I **stk. 2** foreslås vadejagten og færdsel med skydevåben under vadning ligeledes begrænset til de ovenfor omhandlede lavvandede områder. Det vil således ikke være tilladt at udøve jagt under vadning på de ud for kysterne, øer og holme værende lavvandede områder.

Særligt bemærkes, at forbudet mod vadejagt m. m. uden for de nævnte områder også omfatter den jagtberettigede til kyststrækningen, da adgangen til jagt på søterritoriet bør være ens for alle jægere i modsætning til den nuværende retstilstand, hvorefter det i JL. § 5 indeholdte forbud mod jagt ved vadning ud for kysten ikke antages at omfatte den jagtberettigede til den pågældende kyststrækning.

I stk. 3 foreslås en række undtagelser fra det i stk. 2 indeholdte forbud mod jagt og færdsel med skydevåben uden for de i stk. 1 omhandlede lavvandede områder.

Bestemmelsen i litra a er fundet påkrævet, da fartøjer, der agtes benyttet til jagt på søterritoriet, ofte ikke vil være forløjet på kysten, men opankret på søterritoriet; det bør derfor være tilladt at vade med uladt skydevåben ad den korteste vej mellem et fartøj, der er eller agtes anvendt til befordring eller jagt, og den nærmeste kyststrækning, hvor skydevåben lovligt kan medbringes. Medbringes båden, f. eks. pr. automobil, må den følgelig, såfremt også skydevåben medbringes, sættes i vandet et sted, hvor vandstanden er så høj, at den kan flyde, f. eks. fra en havnemole. Ved kyststrækninger, hvor jægeren lovligt kan medbringe skydevåben, er der tænkt på kystarealer, hvor jægeren har jagtret eller af den jagtberettigede har fået tilladelse til at jage, samt endelig hvor veje, der er åbne for almindelig færdsel, fører direkte ned til søterritoriet, jfr. forslagens § 10, stk. 1, og bemærkningerne til § 10, stk. 2.

På lignende måde må den jagtberettigede til en ø eller holm kunne færdes mellem øen og den nærmeste kyststrækning, hvor skydevåben lovligt kan medbringes.

I litra b foreslås det at lovfæste gældende retspraksis, hvorefter det er tilladt ved vadning at sætte sig i besiddelse af lovligt skudt vildt, der falder på områder af søterritoriet, hvor jagt ved vadning i øvrigt er forbudt, — dog under forudsætning af, at skydevåben ikke medbringes. Under tilsvarende omstændigheder må en jagtberettiget til en kyststrækning afhente vildt, der er skudt fra hans jagtgrund.

Det findes endeligt, som foreslået i litra c. rimeligt, at den jagtberettigede til kyststrækningen trods vadejagtsforbudet får adgang til uden medbringelse af skydevåben at afdrive eller lade afdrive de på søterritoriet værende rør- og sivbevoksninger for vildt, når bevoksningen ligger i forbindelse med hans jagtgrund, idet ikke blot andefugle, men også fasaner og andet standvildt erfaringsmæssigt søger tilhold disse steder.

Stk. 4 er en ny bestemmelse. — Af stk. 1, jfr. stk. 2, fremgår, at de foreslåede særlige regler om jagt under vadning og fra fast stade på søterritoriet ikke omfatter jagt fra is. Efter forslaget må jagt fra is således — i lighed med jagt fra flydende båd — udøves fra højeste daglige vandstandslinie. I strenge isvintre vil landbrugsministeren efter forslagens § 29 kunne forkorte jagttiden for andefugle, f. eks. dykænder, når forholdene gør det påkrævet,

jfr. JL. § 16, litra b, men efter jagt organisationernes opfattelse vil det oftest ikke være påkrævet at påbyde en generel fredning, idet der, selv om de indre farvande er helt eller delvis lagt til med is, almindeligvis andre steder vil være store isfri områder med rigelig adgang for dykænderne til at skaffe sig tilstrækkelig føde. Den nødvendige beskyttelse af dykænder i strenge isvintre findes mere hensigtsmæssigt at kunne gennemføres ved at kombinere særfredning i medfør af forslagens § 29 med et påbud om, at jagt uden for den særfredede del af søterritoriet kun må udøves fra flydende båd, pram eller andet fartøj. 1 stk. 4 foreslås tilvejebragt hjemmel til udfærdigelse af et sådant påbud.

Til foranstående kan føjes, at jagt fra is ofte vil være udelukket allerede af den grund, at al færdsel på isen såvel i havne som ud for kysterne i henhold til derom udstedt politibekendtgørelse er forbudt, medmindre politiets tilladelse foreligger, jfr. justitsministeriets cirkulærskrivelse af 17. december 1956 til politidirektøren og samtlige politimestre angående forbud mod færdsel på isen.

Kapitel III.

Forholdet mellem den jagtberettigede og grundejeren m. v.

Til § 7.

Stk. 1 svarer til JL. § 7, idet der dog blandt de i bestemmelsen omhandlede skadeforvolden de vildtarter foreslås medtaget muflon og vildsvin under hensyn til, at disse dyr forekommer enkelte steder i landet og kan forvolde betydelig skade på afgrøderne.

Det er fundet rettest, at de i bestemmelsen omhandlede tilladelser fremtidig meddeles af jagtrådet i stedet for som hidtil af kommunalbestyrelsen, jfr. herved bemærkningerne til § 13, stk. 2.

De i bestemmelsen omhandlede mindstebeløb er overført uændret fra JL. § 7, stk. 1. Det har været overvejet at foreslå beløbene, der ikke har været ændret siden 1931, forhøjet i overensstemmelse med den stedfundne prisstigning, men ud fra ønsket om at give landbruget størst mulig beskyttelse mod vildtskader er de hidtidige beløbsgrænser medtaget uændret i forslaget.

Bestemmelsen i § 7, stk. 1, tager ikke stilling til skadelidtes eventuelle erstatningskrav. Bestemmelsen kan således ikke tages til indtægt for et objektivt ansvar, men udelukker på den anden side heller ikke et ansvar efter de almindelige erstatningsregler (culpøs undladelse m. m.).

Stk. 2 svarer til JL. § 7, stk. 2.

Stk. 3 er i overensstemmelse med JL. § 8, 2. pkt.

Til § 8.

Stk. 1 afløser JL. § 9, stk. 1, idet det i den gældende bestemmelse indeholdte forbud mod uden brugerens tilladelse at drive jagt på anden mands sædemarker i tiden fra 1. maj til kornet er mejet og opbundet foreslås udvidet til at gælde alle tilsåede marker med undtagelse af rodfrugt- og græsmarker. Herved opnås, at forbudet kommer til at omfatte fro-, ærte- og bælgafgrøder, hvilket findes rimeligt, da udøvelse af jagt på marker med sådanne afgrøder kan bevirke en kendelig nedsættelse af høstudbyttet. Endvidere foreslås perioden forlænget til al høst er sket, idet der også efter kornhøstens afslutning kan gøres betydelig skade på mange uindhøstede og spildsomme frøafgrøder.

Stk. 2 svarer til JL. § 9, stk. 2, idet det dog er fundet ufornuddent at medtage indhegnet lystskov under forbudet.

Til § 9.

Bestemmelsen svarer til JL. § 10, men er underkastet en redaktionel ændring, der tilsigter at udtrykke, at erstatningsansvaret altid forudsætter uforvarlig adfærd (culpa) hos den skadeforvoldende person, og at den jagtberettigede hæfter for alle sådanne fejl, uanset at han ikke ville kunne drages til ansvar efter de almindelige erstatningsregler (Danske Lov 3-19-2 m. m.). Bestemmelsen kommer herved til at svare til den i lejelovens § 49, 2. pkt., indeholdte erstatningsregel, og den er ligesom denne kun anvendelig i forholdet til ejendommens ejer og bruger. Over for andre gælder de almindelige erstatningsregler.

Den i bestemmelsen omhandlede tilladelse behøver ikke at være udtrykkelig og den jagtberettigedes ansvar omfatter alle, der udøver jagten eller deltager heri, bl. a. klappere og medhjælpere, der blot opsamler nedskudt vildt.

Kapitel IV.

Færdsel med skydevåben og hunde m. v. Privat anholdelse.

Til § 10.

Stk. 1 svarer til JL. § 12, stk. 1, idet dog forbudet i stk. 1 er foreslået udvidet til at omfatte uvedkommende færdsel med fangstredskaber, f. eks. fælder, harenet m. m. Det er ikke fundet påkrævet at nævne færdsel med hund i skove. I offentlige skove må løse hunde nemlig i almindelighed ikke medtages, jfr. landbrugsministeriets bestemmelser nr. 221 af 27. maj 1939 vedrørende almenhedens adgang til de stationer, kommuner m. m. tilhørende skove, herunder plan-

tager, og i private skove vil ejeren i medfør af § 17, stk. 1, i lov nr. 107 af 31. marts 1953 om mark- og vejfred ved opslag kunne forbyde færdsel med hund.

Stk. 2, der er en ny bestemmelse, medfører ingen ændring af hidtil gældende ret, idet den i naturfredningslovens § 23 omhandlede adgang for offentligheden til færdsel til fods på de for græsvekst blottede strandbredder ikke uden videre giver adgang til færdsel med skydevåben, jfr. herved naturfredningslovens § 26 (lovbekendtgørelse nr. 194 af 16. juni 1961) og V.L.D. af 24. oktober 1962 (U.1963.205). Med henblik på at fjerne eventuel usikkerhed i praksis er det fundet rettest at foreslå denne retstilstand lovfæstet i jagtloven og herved præcisere, at fangstredskaber er sidestillet med skydevåben.

Til § 11.

Bestemmelsen afløser JL. § 11.

Reglerne i JL. § 11, stk. 1, foreslås bragt i overensstemmelse med den gældende mark- og vejfredslov, således at der tillægges den jagtberettigede samme ret med hensyn til fjernelse af omstørfende hunde, som tilkommer brugeren af ejendommen i henhold til § 14, jfr. § 5 i mark- og vejfredsloven. — 2. pkt. i JL. § 11, stk. 1, hvorefter nævnte ret, såfremt den jagtberettigede ikke er bruger af grunden, kun kan udøves med brugerens samtykke, er ikke foreslået opretholdt under hensyn til, at fornøden aftale herom kan træffes i jagtlejekontrakten.

Bestemmelsen i JL. § 11, stk. 2, er udgået som overflødig, uden at der herved er tilsigtet ændring af den gældende lov af 30. januar 1861 angående forbud mod at medtage løse hunde i Jægersborg Dyrehave m. m.

En til JL. § 11, stk. 3, svarende bestemmelse om hundeejers ansvar for den af hunden forvoldte skade på vildtet er ikke medtaget i forslaget under hensyn til, at det af hundeloven fremgår, at hundens besidder er pligtig at erstatte den skade, hunden forvolder. Det findes ej heller påkrævet at have en særlig regel i jagtloven om bødeansvar for hundeejeren, jfr. herved hundelovens § 16, stk. 1, og § 13, stk. 1.

Til § 12.

Bestemmelserne afløser i moderniseret form JL. § 13, stk. 2, med enkelte mindre ændringer.

Den i JL. § 13, stk. 3, indeholdte erstatningsregel er ikke medtaget i forslaget under hensyn til, at det følger af dansk rets almindelige regler, at retstridig påført formueskade skal erstattes, og det findes ikke hensigtsmæssigt at fastsætte nærmere regler med hensyn til tabets opgørelse. Retspraksis viser, at domstolene i det enkelte tilfælde tager stilling

til, om erstatningen bør svare til vildtets salgsværdi i skudt tilstand eller fastsættes på grundlag af genanskaffelsesværdien af det nedlagte vildt, herunder yngel, i levende tilstand.

Kapitel V.

Jagtmåder og jagttredskaber.

Til § 13.

Stk. 1 afløser JL. § 24, stk. 1.

Bestemmelsen i 2. pkt. gælder kun for de arter, for hvilke der er fastsat jagttid. I december måned foreslås adgangen til jagt efter solnedgang begrænset til ltime.

Stk. 2 afløser JL. § 24, stk. 2.

De såkaldte „natjagttilladelser“, d. v. s. tilladelser til jagt på kronvildt m. m. 1½ time før solopgang og 1½ time efter solnedgang, der hidtil er givet af kommunalbestyrelserne, foreslås fremtidig henlagt til jagtrådet, dog således at trufne afgørelser kan indbringes for landbrugsministeren. Herved tilsigtes opnået mere ensartede afgørelser i disse sager, og ekspeditionstiden antages ikke at ville blive forlænget herved, idet jagtrådet med kort varsel vil kunne afgøre sagerne på grundlag af en af den stedlige jagtkonsulent foretaget besigtigelse.

Med hensyn til retningslinierne for meddelelse af de omhandlede tilladelser bør nærmere regler fastsættes, jfr. landbrugsministeriets cirkulærer rir. 187 af 18. august 1932 og nr. 21 af 22. januar 1942 til samtlige kommunalbestyrelser.

Ud over de i JL. § 24, stk. 2, nævnte dyr er i forslaget medtaget mufloner, vildsvin og vildkaniner.

Til § 14.

En tilsvarende bestemmelse indeholdes i JL. § 34, stk. 2. Sidstnævnte bestemmelse, der kun gælder i tilfælde af, at moderdyret dræbes eller fanges i sakse, fælder eller lignende redskaber, foreslås udvidet til at omfatte jagt i almindelighed. Særligt med henblik på bestemmelsens anvendelse på fangst med fælder henvises til bemærkningerne til § 18.

Til § 15.

Bestemmelsen, der er ny, findes rimelig, da det ikke kan anses foreneligt med god jægorskik at beskyde vildt, der er stærkt hæmmet i sine bevægelser ved at befinde sig på steder, hvor det normalt ikke forekommer.

Til § 16.

I *stk. 1* afløser 1. pkt. JL. § 26, medens 2. pkt. er nyt.

Ifølge JL. § 26 må bl. a. automatgeværer til ladning med hagl ikke anvendes til jagt. Dog finder

bestemmelsen ifølge landbrugsministeriets cirkulære nr. 89 af 21. august 1932 ikke anvendelse på automatgeværer, som er forandret af hærens tekniske korps således, at de kun kan indeholde to skud, og som er forsynet med korpsets stempel herom.

Det omhandlede forbud foreslås udvidet til at omfatte alle haglgeværer, der kan indeholde mere end to hagl patroner, da brug af haglvåben, der kan rumme et større antal patroner, f. eks. de såkaldte „pumpguns“ eller „pumpebøsser“, frembyder fare for misbrug. Det bør dog fortsat være tilladt at bringe haglvåben, der kan rumme mere end to haglpatroner, i lovmæssig stand ved plombering; plombering foretaget af en våbenfabrikant findes tilstrækkelig, men ansvaret for, at plomberingen er effektiv, må påhvile jægeren.

Anvendelse af skydevåben med lyddæmpere foreslås forbudt under hensyn til, at det i almindelighed må antages, at risikoen for ulykker ved jagt vil øges, hvis man ikke kan høre, at skud falder. Hertil kommer, at disse indretninger ofte benyttes ved ulovlig jagt og vanskeliggør opdagelse af de pågældende lovovertrædelser.

For at begrænse antallet af ulykkestilfælde som følge af mangelfuld vedligeholdelse af jagtvåben mest **muligt** foreslås det i 2. pkt. forbudt at benytte skydevåben, som ikke er i forsvarlig stand, d. v. s. at benyttelsen frembyder fare for jagtudøveren eller andre. Dette vil f. eks. være tilfældet, hvis aftrækket på et gevær er for løst, lukketøjet er defekt eller rebøjlen, rebøjleskruer eller geværremmen er så slidt, at man kan risikere et brud, når der tages i geværremmen.

En til *stk. 2* svarende bestemmelse findes i lov nr. 256 af 27. maj 1950 om værn for dyr § 3, der dog ikke særskilt nævner mufloner og vildsvin.

Stk. 3 svarer til JL. § 35, stk. 2.

Det i *stk. 4* foreslåede forbud mod bue og **pil** m. v., der er en ny bestemmelse, tager sigte på at hindre jagt med primitive eller af jægeren selv fremstillede våben.

Stk. 5 svarer til JL. § 35, stk. 1.

Stk. 6 svarer i omredigeret stand til JL. § 29.

Stk. 7 afløser JL. § 32. Der bør kun ganske undtagelsesvis og kun efter særlig tilladelse på grundlag af en i det enkelte tilfælde foretagen undersøgelse være adgang til at anvende gift til bekæmpelse af skadelige pattedyr og fugle. Dette gælder også fosformas for krager, idet det næsten er umuligt at hindre, at også andre dyr får adgang til giften. Den hidtil anvendte form for giftudlægning må således anses for at have været en af de væsentligste årsager til, at raven næsten ikke mere forekommer her i

landet. Hvor krager ønskes fjernet, må dette følgelig ske dels ved beskydning, dels ved at bestanden søges begrænset ved ødelæggelse af reder, jfr. forslaget § 28, stk. 2, eller ved fangst i fælder, jfr. forslaget § 17, stk. 1. Med hensyn til rotter og mus henvises til forslaget § 38, stk. 6.

Bedøvende midler foreslås nævnt særskilt for at udelukke tvivl om, at der for disse stoffer gælder samme regler som med hensyn til de egentlige gifte.

Til § 17.

Stk. 1 afløser JL. §§ 28, 31 og § 33, stk. 1 og 2.

Anvendelse af sakse og fælder foreslås forbudt med undtagelse af kassefælder samt de særlige krage- og høgefælder, idet det kun ved gennemførelse af en sådan ordning vil være muligt at tilvejebringe regler, der sikrer, at vildtet ikke lemlæstes ved fangsten og dermed tilføjes unødigt lidelse. Brug af faldgruber, jordfælder og lignende, af hvilke nogle kan være særdeles farlige for mennesker, især børn, vil således fremtidig være forbudt, medens kunstige rævegrave, der anlægges med henblik på beskydning og ikke på fangst af rævene, derimod fortsat må benyttes.

Bestemmelsen i sidste pkt. i JL. § 31, stk. 1, om adgangen til benyttelse af oddersakse er ikke foreslået opretholdt under hensyn til, at det må anses for dyrplageri at aflive oddere ved drukning. Uanset at dette dyr hører til de vildtarter, der er i tilbagegang, vil det dog fortsat være tilladt at drive jagt på odderen ved skydning, jfr. forslaget § 27, stk. 1, litra b, og bemærkningerne til forslaget § 38, stk. 3.

Selvskud foreslås særskilt nævnt for at udelukke tvivl om, at anvendelse heraf er forbudt.

Til fangst af rovvildt som ilder, lækat og lignende vil det således fremtidig kun være tilladt at anvende kassefælder. Under hensyn til, at det ifølge forslaget § 16, stk. 7, vil være forbudt at udlægge fosfomos for krager, foreslås endvidere anvendelse af de såkaldte kragefælder tilladt, ligesom det findes rimeligt i de i stk. 2 omhandlede tilfælde at tillade anvendelse af de særlige høgefælder.

Det findes ikke påkrævet at begrænse brugen af krage- og kassefælder til bestemte lokaliteter.

Ifølge *stk. 2* må høgefælderne derimod kun benyttes ved hønsegårde og opdrætspladser — d. v. s. områder til opdræt af fasaner, agerhøns, ænder og andre vildtfugle — i det tidsrum, nemlig 1. juni—15. august, hvor musvåge, spurve- og dueliøg frembyder særlig fare for yngelen. Da spurvehøg foreslås helårsfredet, og jagttiden for musvåge og duehøg i forslaget § 27, stk. 1, litra i, er ansat til **1.11-29.2**, vil høgefælder dog kun kunne anvendes, når de pågældende fugle gør påviselig skade på de

nævnte lokaliteter, jfr. bemærkningerne til § 38, stk. 4.

I *stk. 3* foreslås anvendelse af kassefælder tilladt hele døgnet under hensyn til, at de dyr, der fanges i disse fælder, fortrinsvis er „natdyr“.

Til § 18.

Bestemmelserne afløser JL. § 34, stk. 1.

Der findes forskellige typer af kassefælder. Princippet er en aflang kasse med åbning, enten i den ene ende eller i begge ender. Når dyret kommer ind i fælden, lukkes fældens åbninger, og dyret er fanget i uskadt tilstand.

Til fangst af krager og skader er norsk kragefælde den mest kendte type. Høgefælder er ikke meget udbredt, og af bemærkningerne til § 17 fremgår, at der fremtidig kun i særlige tilfælde vil blive tale om at anvende disse fælder. I såvel krage- som høgefælder fanges fuglene i uskadt tilstand.

Ifølge de gældende bestemmelser skal fælder efterses mindst tre gange daglig. Dette lader sig imidlertid vanskeligt gennemføre i praksis, og det må være tilstrækkeligt, at der finder eftersyn sted to gange som nærmere angivet i stk. 2, 1. pkt.

Det vil ikke kunne undgås, at dyrearter som pindsvin, skovmår, egern og større dyrs unger lejlighedsvis går i fælderne, hvorfor der i stk. 2 foreslås optaget en bestemmelse om, at fredede arter, der fanges i fælderne, straks skal frigives. Bestemmelsen omfatter såvel pattedyr som fugle.

Ved fangsten skal de i forslaget § 14 omhandlede bestemmelser, der tager sigte på at forebygge, at hjælpeløs yngel tilføjes unødigt lidelse, iagttages.

I *stk. 3* foreslås landbrugsministeren bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om fældernes indretning og anvendelse. Med denne bestemmelse tilsigtes der tilvejebragt sikkerhed for, at fælderne indrettes således, at de fangne dyr ikke lemlæstes eller dræbes, jfr. § 18, stk. 1. Reglerne bør bl. a. indeholde bestemmelser om dimensioner for de forskellige typer af fælder, herunder om kassefælders indgangsåbning, der højst bør være 30 x 30 cm. Bortset fra høgefælder skønnes det ikke påkrævet at anvende levende lokkefugle i fælderne, hvorfor nærmere bestemmelse herom bør optages i reglerne. Endvidere kan det være formålstjenligt at medtage vejledning om fældernes anvendelse i praksis, herunder om hvorledes fælderne mest hensigtsmæssigt kan placeres i terrænet, hvilket sidste f. eks. ved fangst af væsel, lækat og ilder spiller en afgørende rolle.

Til § 19.

Stk. 1 svarer til JL. § 25.

Stk. 2, der er en ny bestemmelse, foreslås med-

taget under hensyn til, at drukning af sæler må anses for dyrplageri.

Til § 20.

Bestemmelsen i *stk. 1* svarer til JL. § 27, dog at det i litra b omhandlede forbud bør være gældende fra 1. maj i stedet for 31. maj. Den under 9. oktober 1931 mellem Danmark og Sverige afsluttede overenskomst angående visse bestemmelser til beskyttelse af jagtbare trækfugle er ikke til hinder for, at forbudet mod motorbådsjagt ved kysterne — bortset fra Øresund — som foreslået kommer til at omfatte tiden 1. maj — 30. september. Ifølge udenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 41 af 22. februar 1932 angående grænseforholdene i sundet begrænses Øresund mod nord af en linie mellem Gilbjerg hoved-Kullen og mod syd af en linie mellem Stevns fyrtårn-Falsterbo pynt. Øresund omfatter således Kalveboderne og en del af Køge bugt, jfr. Ø.L.D. af 29. februar 1952 (U. 1952.649), hvorved det blev fastslået, at den ved JL. § 27, litra a, fastsatte sydlige afgrænsning af Øresund må forstås som den gennem Anandshage gående breddekreds.

Bortset fra spættet sæl er alle sælarter fredet hele året, jfr. § 26, *stk. 1*, 2. pkt., sammenholdt med § 27, *stk. 1*, litra b.

Bestemmelsen i *stk. 2* er ny og har til formål at forhindre jagt fra bl. a. speedbåde.

Til § 21.

Bestemmelserne er nye.

Forbudet tager for så vidt angår luftfartøj, herunder helikopter, navnlig sigte på at udelukke fuglejagt fra fly på søterritoriet. Forbudet mod jagt fra motordrevet køretøj omfatter jagt fra såvel personautomobil som jeep, traktor m. m. Beskydning af klovbærende vildt må efter forslaget dog foretages fra køretøjet, når dette holder stille, og motoren er standset.*)

Når det ikke er fundet påkrævet at forbyde jagt på klovbærende vildt fra holdende motorkøretøj, skyldes det, at dette vildt hovedsagelig jages i skovene, hvor det kan være forbundet med stort besvær at komme vildtet på skudhold. På større skovdistrikter er det imidlertid af hensyn til skovdriften nødvendigt med et begrænset personale at holde vildtbestanden nede på et passende niveau, og det synes derfor ikke rimeligt at afskære skovbruget fra at kunne beskyde det klovbærende vildt fra motordrevet køretøj, når dette holder stille.

Såfremt der til krybskyttejagt på klovbærende vildt benyttes motorkøretøj, vil reglerne om konfiskation kunne bringes i anvendelse, idet det i al-

mindelighed må anses som en skærpende omstændighed, at der ved udøvelse af den ulovlige jagt er benyttet motorkøretøj, jfr. bemærkningerne til kap. X.

Til § 22.

Bestemmelserne er nye.

Jagtudøvelse på de i *stk. 1*, 1. pkt., og i *stk. 2* omhandlede måder kan ikke anses for stemmende med god jægermæssig optræden og foreslås derfor forbudt. Dog findes det ikke rimeligt at forbyde beskydning af klovbærende vildt fra de i *stk. 1*, 2. pkt., nævnte platforme, idet større skovdistrikter herved ville blive afskåret fra at kunne gennemføre nødvendig beskydning af dette vildt på en hensigtsmæssig måde, jfr. herved bemærkningerne til § 21 om beskydning af klovbærende vildt fra motordrevet køretøj.

De foreslåede bestemmelser vil ikke være til hinder for udnyttelse af naturlig dækning ved jagtudøvelse og følgelig ikke afskære en jordbruger fra at kunne beskytte sine afgrøder ved passende beskydning.

Til *stk. 2* foreslås indført forbud mod udfodring af vildt med nedskydning for øje samt mod beskydning af vildt på jorden og på vandet i umiddelbar nærhed af foderplads. Forbudet mod beskydning på vandet er medtaget med henblik på at hindre udlægning af foder som lokkemiddel i forbindelse med nedskydning. Ved udfodring af vildt tænkes f. eks. på udlægning af roer fra dyrets tilholdssted i skovkanten og videre ind på jægerens tilstødende terræn, således at dyret derved fra nabogrunden lokkes ind på skudhold på jægerens jagtareal. Bestemmelsen tager ikke sigte på fodring af vildtet fra faste foderpladser, ved anlæg af vikltagre eller ved at efterlade fodermarvkål på marken, men det må anses for en uværdig form for jagt at udlægge foder med henblik på at skyde vildtet.

Afgørende for, om der i det enkelte tilfælde foreligger overtrædelse af bestemmelsen, vil det være, at det godtgøres, at hensigten med udlægning af foderet har været at tillokke vildtet med henblik på at skyde det.

Til § 23.

Stk. 1 svarer til JL. § 30, medens *stk. 2* er en ny bestemmelse. Ugler er fredet hele året, jfr. forslaget § 26, *stk. 1*, 2. pkt., sammenholdt med § 27, *stk. 1*, og kan følgelig ikke lovligt indfanges her i landet med henblik på anvendelse til jagt.

Til § 24.

Bestemmelsen, der er ny, tager sigte på at undgå

hensynsløs beskyndning af rovfuglene og vil ikke være til hinder for ydelse af skydepenge for nedlægning af krager.

Til § 25.

Bestemmelsen afløser JL. § 33, stk. 3, samt BL. § 20.

Ifølge forslaget § 33, litra c, kan indfangning af vildt med henblik på udsætning eller opdræt tillades i fredningstiden, og såfremt andre fangstmidler end de efter § 17, stk. 1, 2. pkt., tilladte fælder ønskes anvendt, vil tillige dispensation fra kap. V være fornøden.

Ved bekæmpelse i henhold til forslaget kap. VIII kan der opstå behov for dispensation, såfremt en effektiv bekæmpelse ikke lader sig gennemføre ved hjælp af de efter kap. V tilladte jagtmåder og redskaber. I denne forbindelse kan også nævnes, at det af sagkundskaben anses nødvendigt at anvende en særlig type fælder til fangst af bisamrotten. Dette dyr findes dog vistnok ikke her i landet, men forekommer syd for grænsen.

Kapitel VI.

Jagttider og fredningsbestemmelser.

I dette kapitel, der afløser JL. kap. III og IV, omhandles jagttider og fredningsbestemmelser, herunder vedrørende salg, køb og forsendelse af vildt.

Fredningsbestemmelserne er udformet ud fra det synspunkt, at der kun bør fastsættes jagttider for de arter af pattedyr og fugle, som har en vis madnyttig værdi, eller hvis antal det af økonomiske eller vildtplejemæssige grunde må anses for ønskeligt at regulere. — I vildtets yngletid bør jagt i almindelighed ikke være tilladt.

Endvidere er fredningsbestemmelserne affattet således, at vildtet er fredet i det omfang, der ikke udtrykkeligt i loven er fastsat jagttid for den pågældende art, jfr. forslaget §§ 26 og 27. Dette er i overensstemmelse med det i Nordisk Råds rekommandation nr. 7/1963 omhandlede princip, hvorefter pattedyr og fugle bør være totalfredede, for så vidt der ikke udtrykkeligt i lovgivningen er gjort undtagelse herfra.

Ved udarbejdelse af forslaget til jagttider for de forskellige arter er tilstræbt en forenkling med hensyn til jagttidernes længde, således at der i videst muligt omfang foreslås samme henholdsvis begyndelses- og afslutningsdatoer, hvor biologiske eller vildtplejemæssige hensyn ikke taler herimod.

Til § 26.

Stk. 1 er stemmende med gældende ret, bortset fra at pattedyr, der ikke er nævnt i JL. § 15, må jages hele året.

Vildt, der ikke i forslaget § 27 er tillagt jagttid, vil være fredet hele året.

Såfremt der indkommer nye vildtarter i landet, vil disse automatisk være fredet efter 2. pkt. i stk. 1, og bestemmelsen i JL. § 18, litra d, er følgelig ikke medtaget i forslaget. Måtte det vise sig påkrævet at fastsætte jagttid for sådant vildt, vil dette kunne ske i medfør af forslaget § 29, stk. 1.

Følgende *pattedyr* er ikke medtaget i § 27, stk. 1, og foreslås således helårsfredede (den efter JL. gældende jagttid anføres i parentes):

Brud (hele året).

Skovmår (hele året). Dyret har i en årrække været helårsfredet i medfør af reservatlovens bestemmelser. Fredningen omfatter dog ikke gård, gårdsplads, møddingsplads og dermed i forbindelse stående indhegnet have og lystanlæg samt heller ikke forsvarligt indhegnet hønsesgård, andegård og fasaneri samt lignende til opdræt af fjerkræ, fuglevildt eller pelsdyr forsvarligt indhegnet areal. Herudover er der adgang til i visse andre tilfælde at få tilladelse til bekæmpelse. Det er ikke fundet påkrævet at medtage tilsvarende bestemmelser i nærværende forslag, og bekæmpelse af skovmår vil derfor kun kunne finde sted efter reglerne i forslaget § 39. Med hensyn til bekæmpelse af husmår henvises til forslaget § 38, stk. 2, litra a.

Hvaler (hele året). Samtlige hvaler med undtagelse af marsvin er for tiden fredet hele året i medfør af reservatlovens bestemmelser.

Gråsajl og ringsæl (hele året).

En række *fugle*, der har jagttid efter JL., er ikke nævnt i forslaget § 27, stk. 1, og vil følgelig blive helårsfredede. De pågældende fugle er enten ganske uden jagtlig interesse, meget fåtallige eller ligefrem sjældne her i landet. Det er følgende arter (jagttid ifølge JL. angives i parentes):

Lappedykkere undtagen toppet lappedykker (18.9-31.1).

Bramgås og dværggås (hele året). Fuglene har i de senere år været helårsfredede, jfr. statsministeriets bekendtgørelse nr. 213 af 19. juli 1956 og ministeriet for kulturelle anliggenders bekendtgørelse nr. 416 af 19. december 1963.

Knarand (1.8-31.12).

Rødhovedet and (1.9-28.2). Fuglen har i de senere år været helårsfredet, jfr. statsministeriets bekendtgørelse nr. 176 af 1. juni 1961 og landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 232 af 13. juli 1964.

LiUe skallesluger (18.9-31.1).

Blå kærhøg, rørhøg, hedeheg (1.8-31.3). Fuglene har været helårsfredede i en årrække ved

særfredninger, jfr. landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 391 af 19. december 1962.

Vandrefalk (1.8-31.3), som blå kær høg, rørhøg, hede-høg.

Hvæpsevåge (18.9-31.1), som blå kær høg, rørhøg, hede-høg.

Spurvehøg (1.8-31.3). Jagttiden har i en år-række været begrænset til tiden 1.11-31.3, jfr. landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 391 af 19. december 1962.

Kjover (18.9-31.1).

Tretået måge (1.8-31.1).

Dværgmåge (1.8-31.1).

Stormfugle (18.9-31.1).

Tejst (18.9-31.1).*)

Tjurhane (18.9-31.12).

Vagtel (18.9-1.11).

Grouse (18.9-1.11).

Huldue (1.8-31.12).

Drosler undtagen solsort og sjægger (18.9-31.1).

Stk. 2 ændrer ikke hidtil gældende retstilstand, jfr. herved JL. § 17 i indledningen.

Bestemmelsen i stk. 3, der er ny, tilsigter at modvirke, at fotografering m. m. skræmmer rugende fugle bort fra reden, blotter yngelens skjulesteder m. m.

Stk. 4 er en ny bestemmelse. I de senere år har der vist sig voksende interesse — også uden for videnskabelige kredse — for mærkningsarbejdet, navnlig med hensyn til ringmærkning af fugle. Under hensyn til den skade, der kan påføres vildtet ved ukyndiges aktivitet, må det anses for påkrævet, at der tilvejebringes en ordning, hvorefter mærkning kun må foretages af personer, der har indhentet tilladelse hertil. Som led i videnskabelige undersøgelser har forskellige institutioner i en år-række ladet mærkning foretage, hovedsagelig af fuglevildt. Der tilsigtes ingen ændring af denne praksis, idet den foreslåede ordning vil kunne tilrettelægges således, at de pågældende videnskabelige institutioner bemyndiges til at meddele de i denne forbindelse fornødne tilladelser til mærkning af vildtlevende pattedyr og fugle samt disses yngel. Tilladelser til ring- eller vingemærkning vil i de fleste tilfælde tillige indebære dispensation fra bestemmelserne om fangstredskaber i kap. V.

Det vil også kunne forekomme, at f. eks. et fasaneri eller anderi ønsker at mærke fugle, der agtes udsat. I sådanne tilfælde vil de fornødne dispensationer kunne meddeles i forbindelse med indfangningstil ladelse i medfør af forslagens § 33, litra c, jfr. § 25.

Til § 27.

Bestemmelserne i *stk. 1* afløser JL. §§ 15, 16 og 20. Som det fremgår af indledningen til kapitlet, bygger nærværende forslag på det princip, at kun de i § 27 nævnte dyr må jages og kun i de for disse fastsatte jagttider. I den gældende jagtlov er jagttiderne i adskillige tilfælde angivet for grupper af dyr (f. eks. vadefugle, måger, dykænder, vandhøns), medens de zoologiske artsbetegnelser (grupperet efter dyresystemet) er benyttet ved angivelse af jagttiden i forslagens § 27. For en række arter er slutdagen for jagttiden ansat til 29. februar. I de år, hvor denne dato ikke forekommer, slutter jagten den 28. februar.

Den landbrugsministeren i JL. § 16, litra b, til-lagte særlige hjemmel til i strenge isvintre at fastsætte en tidligere fredningstid er udgået som overflødig, idet de fornødne bestemmelser vil kunne udfærdiges administrativt i medfør af forslagens § 29, stk. 1, jfr. endvidere § 6, stk. 4, og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Med hensyn til JL. § 15, litra c, sidste pkt., § 16, litra b, stk. 2, og litra c, stk. 2, henvises til bemærkningerne til kap. VIII i nærværende forslag.

Inden for *hovdyrene* er jagttiden for kron- og då-hjort, der efter JL. må jages hele året, indskrænket til tiden 1.9-29.2 bl. a. for at skaffe vildtet fred i den tid, kalvene sættes. Disse dyr har i en årrække været ekstraordinært fredet i tiden fra 1. marts til 31. august i medfør af reservatlovens bestemmelser, dog således at der i tilfælde, hvor det godt-gøres, at kron- eller dåhjorte har gjort væsentlig skade på mark- eller skovafgrøder i fredningstiden, af et — af naturfredningsrådet og reservatrådet nedsat — udvalg kan gives ejeren eller brugeren tilladelse til at skyde et for hvert tilfælde fastsat antal kron- og dåhjorte. Dispensationer vil efter forslaget kunne gives efter reglerne i forslagens § 39. Jagttiden for sikahjort, der efter JL. må jages i tiden fra 15. maj til 14. juli og fra 1. oktober til 31. december, foreslås fastsat til 1.9-29.2, idet denne art findes at burde sidestilles med kron- og då-hjort. For kronhind og då, der efter JL. må jages i tiden fra 1. oktober til 28. februar, foreslås jagttiden fastsat til 1.10-31.12. For kron-, då- og sika-vildts kalve foreslås samme jagttid som for hjortene. I forslaget er medtaget jagttider for nye vildtarter som muflon og vildsvin.

Jagttiden for de under litra b nævnte *rovdyr*, der ifølge JL. må jages hele året, foreslås indskrænket til tiden 16.6-29.2 for at skaffe vildtet fred i yngle-tiden. Dog foreslås jagttiden for odder, der i med-

*) Et mindretal foreslår jagt på tejst tilladt i tiden 1. oktober — 29. februar, jfr. foran side 19.

for af reservatlovens bestemmelser i en årrække har været ekstraordinært fredet i tiden fra 1. marts til 31. juli, fastsat til 1.10-29.2. Med hensyn til bekæmpelse af oddere, der volder skade i dambrug, henvises til bemærkningerne til forslaget § 38, stk. 3. Jagttiden for spættet sæl foreslås fastsat til 1.9-31.5, således at dyret er fredet i yngletiden. De øvrige — i danske farvande sjældent forekommende — sælarter foreslås fredet hele året.

Inden for litra c. *Gnavere* er jagttiden for egern, der ifølge JL. må jages hele året, foreslået begrænset til tiden 16.6-29.2.

Harens jagttid foreslås ikke ændret. Det samme gælder vildkanin, der som hidtil bør kunne jages hele året, da der er tale om et udpræget skadedyr.

d. *Lommer* og e. *Lappedykkere*. Må ifølge JL. § 16, litra b, jages i tiden fra 18. september til 31. januar. Ændringen af begyndelsesdatoen skyldes de i indledningen til kapitlet nævnte forenklingshensyn. Det findes ubetænkeligt at tillade jagt i februar, da jagt i denne måned ikke skønnes at ville få større indflydelse på bestanden.

f. *Årefodede* og g. *Storkefugle*. Der er ikke foreslået ændringer i de hidtil gældende jagttider.

h. *Andefugle*. Den hidtidige jagttid for grågås foreslås opretholdt, medens jagttiden for de øvrige i forslaget nævnte gåsearter, der ifølge JL. § 16, litra a, må jages hele året, findes at burde begrænses til tiden 1.8-31.12 i overensstemmelse med den siden 1954 gældende ekstraordinære fredning af disse fugle bl. a. ud fra den betragtning, at de bør have samme jagttid som grågås, med hvilken de andre grå gæs (blisgås, sædgås og kortnæbbet gås) let kan forveksles.*)

Når der er forløbet 5 år fra lovens ikrafttræden, bør spørgsmålet om jagttidens længde for kortegås dog tages op til fornyet overvejelse, jfr. forslaget § 29.

Begyndelsesdatoen for jagttiden for de i forslaget nævnte svømmeænder og taffeland, der ifølge JL. § 16, litra b, må jages i tiden fra 1. august til 31. december — taffeland dog i tiden fra 1. august til 31. januar —, foreslås fastsat til 16. august i overensstemmelse med de i en årrække fastsatte særfredninger. Endvidere foreslås jagt på taffeland tilladt i februar måned.

Inden for dykænderne — bortset fra taffeland — foreslås begyndelsesdatoen for jagttiden, der ifølge JL. § 16, litra b, er 1. september, fastsat til 1. oktober. Ederfuglen har i de senere år været undergivet ekstraordinær fredning i september måned.

Med hensyn til skalleslugere, der ifølge JL. § 16,

litra b, har jagttid fra 18. september til 31. januar, henvises til, hvad ovenfor er anført vedrørende lommer og lappedykkere.

i. *Rovfugle*. Jagttiden for duehøg og almindelig musvåge, der ifølge JL. § 15, litra b, må jages henholdsvis i tiden fra 1. august til 31. marts og i tiden fra 18. september til 31. januar, foreslås fastsat til tiden 1.11-29.2. I forhold til de senere års særfredninger, jfr. landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 391 af 19. december 1962, indebærer forslaget en udvidelse af jagttiden for så vidt angår almindelig musvåge, idet jagt ifølge særfredningen ikke er tilladt på denne fugl i februar måned. Ifølge nævnte fredningsbekendtgørelse kan vedkommende politimester tillade nedskydning af enkelte individer, når disse forvolder væsentlig skade på fjerkræ- eller vildtbestanden, jfr. landbrugsministeriets cirkulære nr. 58 af 7. april 1954 til samtlige politimestre. Denne hjemmel til bekæmpelse har dog praktisk taget ikke været benyttet og er derfor ikke optaget i forslaget. I kap. VIII foreslås dog åbnet adgang til uden særlig indhentet tilladelse at bekæmpe spurvehøg, duehøg og musvåge på lokaliteter, hvor disse fugle kan forvolde særlig skade, jfr. bemærkningerne til § 38, stk. 4.

j. *Hønsfugle*. Urhaner må ifølge JL. § 16, litra b, jages i tiden fra 15. juli til 31. juli og fra 18. september til 31. december. Da bestanden synes at være i stadig nedgang, findes det påkrævet at skåne den ved at frede fuglene i hele juli samt i november og december måned. For så vidt angår agerhøns foreslås jagt tilladt fra 16. september (efter JL.: 18. september). Der foreslås ingen ændring med hensyn til jagttiden for fasanhaner. Fasanhøner, der ifølge JL. § 16, litra b, må jages i tiden fra 1. oktober til 31. december, foreslås fredet i tiden fra 1. oktober til 20. oktober og 1. december måned i overensstemmelse med senere års særfledninger, således at fasanhøner kun må jages i tiden 21.10-30.11.

k. *Vandhøns*. Blisløns må ifølge JL. § 16, litra b, jages i tiden fra 1. august til 31. december. I overensstemmelse med senere års særfredninger foreslås begyndelsesdatoen fastsat til 16. august. Det findes endvidere ubetænkeligt at tillade jagt i januar og februar måned, da bestanden af blisløns er betydelig, og da de fleste fugle oftest er trukket væk i de 2 vintermåneder.

1. *Vadefugle*. For de nævnte vadefugle foreslås ingen ændring i de efter JL. gældende jagttider, bortset fra at der for bekkasin jagten foreslås samme

*) Et mindretal foreslår jagttiden 1. august foran side 19.

31. marts for sædgås, kortnæbbet gås og kortegås, se

begyndelsesdato som for jagten på svømmeænder, medens begyndelsesdatoen for jagt på regnsponer i overensstemmelse med den i medfør af reservatloven i de senere år gennemførte ekstraordinære fredning foreslås fastsat til 1. august.)*

Når der er forløbet 5 år fra lovens ikrafttræden, bør spørgsmålet om jagttidens længde for regnsponer dog tages op til fornyet overvejelse, jfr. forslagens § 29.

Endvidere indebærer forslaget, at skovsnuppen, der ifølge JL. må jages i tiden fra 24. september til 7. april, vil være fredet i tiden fra 1. januar til 29. februar, ligesom der med hensyn til skovsnuppen foreslås den særlige ordning, at jagttiden 1.3-7.4 foreløbig kun skal være gyldig i 10 år fra lovens ikrafttræden, hvorefter spørgsmålet om dens fortsatte gyldighed tages op til drøftelse. — Forårsfredning af skovsnuppen vil til sin tid kunne gennemføres administrativt i medfør af forslagens § 29.

m. *Mågefugle*. Jagttiden for måger er i JL. § 16, litra b, fastsat til 1. august — 31. januar, for havmåge (i forslaget benævnt sildemåge, sølvmåge og svartbag) dog til 1. august — 30. april.

Begyndelsesdatoen for jagttiden for samtlige de i forslaget nævnte mågefugle foreslås ændret til 16. august for at bevare freden på ændernes ynglepladser, indtil andejagten går ind. Det findes endvidere ubetænkeligt at tillade jagt på hættemåge og stormmåge i februar måned, da bestanden af disse mågearter er betydelig.

n. *Alkefugle*. Jagttiden er i JL. fastsat til 18. september — 31. januar. Af forenklingshensyn foreslås begyndelsesdatoen fastsat til 1. oktober, og det findes ubetænkeligt at tillade jagt i februar måned, da jagtudøvelse næppe vil have større betydning for bestanden.

o. *Duer*. Ingen ændring af ringduens jagttid.

p. *Spurvefugle*. Gråspurv, krage og husskade, der ifølge JL. § 16, litra a, må jages hele året, foreslås fredet i yngletiden. For allike og skovskade, der hidtil har haft jagttid henholdsvis fra 18. september til 31. januar og fra 1. august til 31. december, foreslås jagttiden udvidet til 1.7-30.4 under hensyn til fuglenes skadeforvoldende egenskaber.

Rågen, der ifølge JL. § 16, litra a, må jages hele året, foreslås fredet i sidste halvdel af april måned. Bekæmpelse i fredningstiden kan dog, såfremt det er påkrævet, ske i medfør af forslagens kap. VIII.

For solsort og sjægger foreslås begyndelsesdatoen ændret fra 18. september til 16. september.

Stk. 2. Ifølge mark- og vej fredslovens § 1, stk. 2, anses et i fangenskab opdrættet pelsdyr, der und-

slipper og ikke indfanges inden 2 måneder, som vildt. Da der er tale om enkelte dyr, der ikke har betydning for eller måske egentlig ikke hører til den naturlige vildtbestand, og som kan forvolde betydelig skade på det øvrige vildt eller på husdyr, findes der ikke anledning til at fastsætte fredslovens tid for disse dyr.

Til § 28.

Stk. 1 svarer til JL. § 15, litra b, stk. 2, idet muflon og vildsvin er medtaget blandt de i bestemmelsen nævnte vildtarter. Af bestemmelsen fremgår, at beskydning på de pågældende lokaliteter kan foretages i fredningstiden, men reglerne om jagtret, jagttegn, jagtmåder og jagtredekskaber må iagttages.

Stk. 2 er en ny bestemmelse, der må anses som et naturligt modstykke til, at de pågældende arter ifølge forslagens § 27, litra b og p, ikke må jages hele året, jfr. herved bemærkningerne til § 16, stk. 7, og § 17, stk. 1.

Stk. 3 afløser JL. § 17, 2. led. Af litra a og b fremgår, at der efter forslaget kun vil være adgang til at indsamle æg af gråand samt mågeæg af de almindeligt forekommende arter, men ikke af de i bemærkningerne til § 26, stk. 1, omhandlede helårsfredede mågearter.

Det kan næppe forudsættes, at ægindsamlere altid vil være i stand til at kende forskel på mågeæg og andre fugles æg — f. eks. kan mågeæg let forveksles med klydens æg. Der er således forekommet tilfælde af ægindsamling, under hvilke „rub og stub“ er medtaget uden hensyn til, hvilken fugleart det drejede sig om, og en sådan — strafbar — fremgangsmåde anses af de sagkyndige for yderst skadelig for vildtbestanden. Det har været overvejet at gøre ægindsamling betinget af erhvervelse af jagttegn, men dette vil næppe være en tilfredsstillende løsning af problemet. — En ordning, hvorefter ægindsamling kun må foretages, såfremt grundejeren forinden er blevet instrueret om, på hvilken måde de pågældende mågearters æg kan kendes fra andre fugles æg, synes mere hensigtsmæssig. — I forbindelse med instruktionen bør der udleveres en tavle udvisende de forskellige mågearters æg til grundejeren, ligesom denne må gøres opmærksom på, at såfremt ægindsamlingen foretages af børn, bør disse være under opsyn af en person, der har kendskab til de forskellige typer af æg.

Til § 29.

Stk. 1 afløser JL. § 18, litra c og d, som foreslås ændret på enkelte punkter.

I medfør af JL. § 18, litra c, har landbrugsmini-

*) Et mindretal foreslår jagttiden 16. juli - 31. december for regnsponer, jfr. foran side 19.

steren igennem årene iværksat særfredninger for forskellige vildtarter, der har været begrænset til enkelte dele af landet, således til et eller flere amter, øer samt i et enkelt tilfælde en halvø. Såfremt fredning af mindre lokalområder måtte komme på tale, synes det dog naturligt, at fredningen kun bør iværksættes, såfremt der er et udbredt ønske blandt ejerne i området om fredningens iværksættelse, og der foreslås derfor indført en bestemmelse om, at iværksættelse af fredning på mindre lokalområder — der bør være velarronderede — forudsætter, at $\frac{3}{4}$ af lodsejerne, som tillige må have jagtret på $\frac{3}{4}$ af områdets samlede areal, fremsætter begæring herom. En sådan begæring vil normalt skyldes, at jægere, hvis jagtdistrikter tilsammen danner et velarronderet hele, vil sikre sig imod, at en god vildtbestand, ophjulpet ved en fælles indsats, udsættes indefra for rovdrift fra enkelte jægers side. Efter jagtorganisationernes opfattelse vil grov rovdrift (f. eks. i forbindelse med indfodring og flere gange ugentlig minutios afsøgning af terrænet) på en ejendom af gennemsnitsstørrelse ofte gøre det umuligt at opretholde en blot nogenlunde god vildtbestand på de omliggende arealer, idet en stor del af standvildtet fra disse før eller senere vil passere ejendomsgrænsen og derved udsættes for rovjægerens udryddelsesjagt. I øvrigt bør de pågældende lokalområder være af en vis størrelse, almindeligvis 400-500 ha, men i enkelte tilfælde kan særfredning eventuelt være hensigtsmæssig på mindre områder (50-100 ha), f. eks. i fællesmoser eller på en halvø. Ved ordet „velarronderet“ forstås i denne forbindelse ikke blot sammenhængende, men også nogenlunde kompakt (altså ikke lange, smalle arealer) og med nogenlunde jævnt forløbende grænselinier.

Adgangen til at forlænge de i loven fastsatte jagttider er medtaget under hensyn til, at en vildt- art i en enkelt sæson kan øges så stærkt, at en hensigtsmæssig beskydning ikke kan gennemføres inden for jagttiden. Der tænkes herved bl. a. på fasanhaner. — Spørgsmålet om fastsættelse af jagttid for helårsfredede arter kan blive aktuel med hensyn til nyindkomne arter, der efter lovforslaget vil være fredet hele året, uanset om de måtte vise sig skadelige, f. eks. for landbrugsafgrøder, jfr. herved bemærkningerne til forslaget § 26, stk. 1.

Ordene „for et tidsrum af indtil 3 år“ i JL. § 18, litra c, er ikke medtaget i forslaget. Efter nyere praksis gennemføres særfredninger for et år ad gangen, idet det findes mest hensigtsmæssigt at udsende én årlig bekendtgørelse, indeholdende samtlige i den pågældende jagtsæson (1. august — 31. juli) gældende særfredninger. Sidste punktum i JL. § 18, litra c, er udgået som overflødig.

Stk. 2 er en ny bestemmelse.

Stk. 3 er stemmende med gældende praksis.

Til § 30.

Bestemmelsen afløser JL. § 15, litra b, stk. 2, 2. pkt., §§ 21, 22, 22 a og 22 c, men tilsigter ingen ændring af hidtidig retstilstand. Da forslaget § 30, stk. 1, også omfatter æg, er der i litra d medtaget en bestemmelse om, at æg, der er lovligt indsamlet efter § 28, stk. 3, må forhandles i tiden 1. april-31. maj.

Den i JL. § 22 b indeholdte bestemmelse om, at hjerper og ryer kan forhandles og forsendes uden plombering, er udgået som overflødig, da de pågældende fuglearter ikke forekommer i vild tilstand her i landet.

JL. § 22 d er ikke medtaget i forslaget, idet det forekommer mere hensigtsmæssigt at fastsætte de nærmere regler om forsendelse administrativt, jfr. forslaget § 30, stk. 4. Det samme gælder de detaljerede bestemmelser om plombering i JL. § 22 c, jfr. § 21. — Endvidere findes det rimeligt at ligestille en af landbrugsministeren godkendt mærkning af vildtet med plombering, jfr. forslaget § 30, stk. 2, litra a. Der tænkes herved på mærkning foretaget af en virksomhed, f. eks. et slagteri, hvorved der er ansat en autoriseret dyrlæge.

Til § 31.

Stk. 1 svarer i omredigeret form til JL. § 23, stk. 1, dog således at den foreslåede bestemmelse ikke blot gælder vildt nedlagt ved jagt på fremmed jagtterræn, men også ved andre jagtlovsovertrædelser, f. eks. overtrædelse af fredningsbestemmelserne.

Stk. 2 afløser JL. § 23, stk. 2. Bestemmelsen tager sigte på at sikre, at der i påkommende tilfælde kan redegøres for, hvorfra vildtet stammer. Det overlades til de handlende selv at afgøre under hvilken form, notatet eller ande a fortegnelse vedrørende vildtet mest hensigtsmæssigt kan føres, idet det ikke findes påkrævet at fastsætte nærmere forskrifter herom.

Til § 32.

Bestemmelsen afløser JL. § 22 e, idet anmeldelsespligten foreslås udvidet til også at omfatte personer, der lader udstopning og præparering foretage, idet det er oplyst, at forretninger, hovedsagelig inden for brancherne våben og sport, modtager dyr til udstopning, som de ikke selv præparerer, men lader behandle hos konservatorer. Af hensyn til kontrollen med bestemmelsens overholdelse findes det rettest, at der også kan pålægges sådanne virksomheder pligt til at føre protokol.

Til § 33.

Litra a afløser J.L. § 18, litra a, jfr. herved bemærkningerne til § 26, stk. 4, om ringmærkning m. v.

Bestemmelsen i *litra b* svarer i omredigeret form til R.L. § 8, stk. 2, jfr. bemærkningerne til forslaget kap. VII.

Ifølge *litra c*, der afløser J.L. § 18, litra b, vil landbrugsministeren kunne tillade indfangning, forsendelse og salg i fredningstiden af navnlig agerhøns, fasaner og gråænder til opdræt samt forsendelse og salg af æg og yngel fra opdræt, hvilket er naturligt under hensyn til, at opdrætsvirksomhed finder sted i stigende omfang med henblik dels på udsætning af de opdrættede fugle, dels med slagtning for øje, idet den stedfundne udvikling i fryseteknikken har skabt øget interesse for opdræt af fuglevildt til dette formål.

I medfør af *litra c* vil der også kunne dispenseres fra ringsmærkningsforbudet i § 26, stk. 4, for så vidt angår opdrættede fugle, jfr. bemærkningerne til nævnte bestemmelse.

Litra d er en ny bestemmelse.

Kapitel VII.

Vildtreservater.

Ved jagtloven af 28. april 1931, jfr. J.L. § 14, stk. 11, blev der blandt de opgaver, der skulle løses for jagtfondens midler, også anført etablering af reservater og håndhævelse af freden på disse.

Der opstod imidlertid den vanskelighed for oprettelsen af reservater efter jagtloven, at landbrugsministeren ikke havde myndighed til at påbyde fredning, men var henvist til at frede de staten tilhørende domæneejendomme, der skønnedes egnede som reservater, og i øvrigt at søge frivillige fredninger gennemført. Med hensyn til søterritoriet kunne intet bestemmes, og i den dagældende naturfredningslov var der alene hjemmel for statsministeren til efter indstilling fra naturfredningsrådet at frede dyrearter og dyresamfund, hvis bevarelse af naturvidenskabelige eller historiske hensyn havde væsentlig interesse.

På dette grundlag lykkedes det at få udlagt en del områder som reservater, men det var dog den almindelige opfattelse, at det på baggrund af den stedfundne udvikling ikke længere var tidsvarende, at reservater kun kunne oprettes af naturvidenskabelige grunde. Der burde tillige være adgang til at oprette reservater til ophjælpning af vildtet, dels som ynglereservater for den hjemlige fauna, dels som trækeservater til beskyttelse af trækkende svømmefugle. Med dette formål blev lov

nr. 94 af 7. april 1936 om reservater for pattedyr og fugle gennemført.

Samtidig med lovens ikrafttræden ophævedes den i naturfredningsloven indeholdte adgang til oprettelse af videnskabelige reservater, og hjemmel hertil blev i stedet optaget i reservatloven, således at de videnskabelige reservater blev henlagt under statsministeren (ministeren for kulturelle anliggender). Reservatlovens bestemmelser om videnskabelige reservater m. m. agtes imidlertid taget op til overvejelse i forbindelse med den igangværende revision af naturfredningslovgivningen, idet det er tanken at søge bestemmelserne vedrørende de videnskabelige reservater inkorporeret i naturfredningsloven. Under hensyn hertil foreslås reglerne om vildtreservater, der administreres af landbrugsministeren med bistand af jagtrådet, optaget i jagtloven.

I medfør af reservatloven er der i de forløbne år oprettet ca. 50 vildtreservater, af hvilke en stor del berører dele af søterritoriet. I nogle tilfælde er arealerne erhvervet for jagtfondens midler, medens der i andre er indgået overenskomst med ejerne om reservatets oprettelse. Reservatordninger gennemføres oftest for en periode af 10 år, således at forlængelse finder sted, når ordningen skønnes at opfylde de forventninger, man nærede ved reservatets oprettelse.

Denne praksis har fungeret tilfredsstillende, og de gældende regler på dette område foreslås derfor opretholdt.

I reservatloven var det forudsat, at der for jagtfondens midler kunne iværksættes videnskabelige undersøgelser på vildtreservaterne. Denne adgang er kun i ringe grad blevet udnyttet i de forløbne år, men efter at de vildtbiologiske undersøgelser siden 1948 er blevet intensiveret gennem oprettelsen af den vildtbiologiske forsøgsstation på Kalø jagtgård, må det anses for ønskeligt, at denne side af det vildtbiologiske forskningsarbejde nu videreføres og udbygges i samarbejde med konsulentvæsenet.

De foreslåede bestemmelser om vildtreservaterne svarer i moderniseret form til de gældende regler på dette område, bortset fra at indstillingsretten med hensyn til vildtreservaters oprettelse foreslås overladt til et vildtnavn og eventuel erstatning for indskrænkning af ejendomsretten fastsat af landvæsenes retterne.

Til § 34.

Stk. 1 afløser i forenklet form R.L. § 7, stk. 1, jfr. § 2. Der tilsigtes ingen ændringer i den gældende ordning, hvorefter reservater kan oprettes, uanset om de pågældende områder er i privat eller offentlig eje.

I *stk. 2* foreslås, at beslutning om oprettelse af vildtreservater som hidtil træffes af landbrugsministeren, jfr. RL. § 7, *stk. 2*. Det i henhold til RL. § 6 nedsatte reservatråd består — foruden af en af landbrugsministeren udpeget formand — af 4 medlemmer, der udnævnes efter indstilling af Dansk Jagtforening, Landsjagtforeningen af 1923, Naturfredningsrådet og Landbrugsrådet. Reservatrådets opgaver med hensyn til vildtreservaterne foreslås henlagt til et vildtnævn på 8 medlemmer, bestående af jagtrådet, i hvilket Landsjagtforeningen af 1923 og Dansk Jagtforening er repræsenteret, samt yderligere 5 medlemmer. Det findes således rimeligt, at jagtrådets 3 medlemmer har sæde i nævnet under hensyn til, at vildtreservaterne oprettes og administreres for jagtfondens regning, jfr. forslaget § 34, *stk. 3*, og RL. §§ 10-12. Endvidere findes det rettest, at Dansk Strandjagtforening repræsenteres i nævnet under hensyn til, at reservaterne i vidt omfang berører søterritoriet, ligesom Vildtbiologisk Station bør være repræsenteret, bl. a. af hensyn til stationens forsøgsarbejde på reservaterne. Endelig forekommer det naturligt, at også naturfredningsrådet og landbruget medvirker ved oprettelse af vildtreservaterne.

Stk. 3 svarer til hidtil gældende ret.

Til § 35.

Bestemmelserne svarer til hidtil gældende ret, jfr. RL. § 7, *stk. 2*, og § 8, *stk. 1*.

Med henblik på det i § 34, *stk. 1*, angivne formål med reservatordningen — beskyttelse af vildtet — fastsættes de regulerende bestemmelser med hensyn til jagt og/eller færdsel, og det er ikke på forhånd udelukket, at der i et vist omfang kan være adgang til færdsel og jagt på reservatet. I disse tilfælde bør der kunne fastsættes nærmere regler med hensyn til de pågældendes ophold på reservaterne, såsom forbud mod teltslagning, tænding af bål, bærplukning m. m., således at man søger at sikre de bedst mulige vilkår for vildtets tilstedeværelse på området, alt afpasset efter den udvikling, der finder sted i dyrelivet og vegetationen m. m.

Der tilsigtes ingen begrænsning i reservatrådets — nu vildtnævnets — beføjelse til at træffe regulerende bestemmelser om jagt, færdsel m. m., men ifølge gældende praksis indarbejdes de i RL. § 8, *stk. 1*, omhandlede regler i den af landbrugsministeriet om reservatets oprettelse udfærdigede bekendtgørelse, og det findes derfor overflødigt at lovgive herom.

De i RL. § 8, *stk. 2*, omhandlede dispensationer vil kunne meddeles i medfør af forslaget §§ 25 og 33.

Til § 36.

Stk. 1 svarer til hidtil gældende ret, jfr. RL. § 5.

I *stk. 2*, der afløser RL. § 9, foreslås spørgsmålet om fastsættelse af erstatningernes størrelse i mangel af mindelig overenskomst henlagt til landvæsenskommissionerne med appel til overlandvæsenskommissionerne, idet det ikke findes påkrævet at opretholde særlige taksations- og overtaksationskommissioner til behandling af disse sager.

Til § 37.

Den løbende administration af vildtreservaterne foreslås henlagt under jagtrådet, jfr. RL. § 11. Administrationen bør foregå efter visse generelle retningslinier, der fastsættes af landbrugsministeren efter forhandling med vildtnævnet. — I reglerne vil nærmere retningslinier for iværksættelse af videnskabelige undersøgelser på vildtreservaterne kunne optages, jfr. RL. §§ 4 og 13.

Kapitel VIII.

Bekæmpelse af skadelige pattedyr og fugle.

Dette kapitel afløser forskellige bestemmelser i den gældende lovgivning om bekæmpelse af skadelige pattedyr og fugle. Det drejer sig om JL. § 6, der åbner adgang til at nedlægge visse pattedyr og fugle, uanset at den pågældende ikke er jagtberettiget, JL. § 15, litra c, § 16, litra b, *stk. 2*, og litra c, *stk. 2*, der tillader bekæmpelse af pindsvin og beskydning af visse skadevoldende fugle uden for jagttiden, samt BL. §§ 5-22 om bekæmpelse af skadeligt dyre- og fuglevildt, dog bortset fra muldvarpe, jfr. herved indledningen til lovforslaget.

Til § 38.

Stk. 1-4 omhandler tilfælde, hvor ejeren eller brugeren af en ejendom er berettiget til at fange eller nedskyde visse pattedyr og fugle, selv om jagtretten til ejendommen tilkommer trediemand. Det drejer sig om vildt, der erfaringsmæssigt volder skade på husdyr, afgrøder m. m.

Reglerne om jagtmåder og jagttredskaber i kap. V skal iagttages, og jagttegn kræves, såfremt bekæmpelsen foregår ved beskydning, jfr. forslaget § 45, *stk. 1*, litra c. Det er den, der foretager beskydningen, der skal være i besiddelse af behørigt jagttegn, og eventuel skade på person eller ejendom under beskydning vil være omfattet af jagtansvarsforsikringen i henhold til de almindelige regler.

Bekæmpelse kan foretages, uanset om der måtte være fastsat fredning af det pågældende vildt.

Stk. 2. På de i bestemmelsen nævnte lokaliteter

kan de pågældende pattedyr og fugle fanges og dræbes, selv om skade ikke er forvoldt.

Stk. 3. Bestemmelsen er kun anvendelig, når de nævnte dyr har forvoldt påviselig skade, og de pågældende lokaliteter er forsynet med indhegning, der er i forsvarligt vedligeholdet stand og hensigtsmæssig i forhold til den dyreart, der agtes bekæmpet.

Som det fremgår af bemærkningerne til § 17 bør anvendelse af oddersakse fremtidig forbydes, og ejere af dambrug vil følgelig være henvist til at indhegne brugene for at undgå, at odderen volder skade på fiskebestanden. Det kan imidlertid forekomme, at odderen forcerer en efter almindelig opfattelse forsvarlig indhegning, og det findes derfor rimeligt, at ejeren (brugeren) af dambruget i sådanne tilfælde har adgang til at skyde dyret.

Ved fasaneri forstås det område, f. eks. en fold, hvor kyllingegårdene (-burene) er anbragt. Det kan dreje sig om et større areal, idet det som led i sygdomsbekæmpelse hos fuglene ofte kan være hensigtsmæssigt at flytte burene, således at de ikke til stadighed er anbragt på det samme sted. — De i stk. 3, litra b, nævnte dyr kan dræbes såvel ved skydning som efter fangst i de i § 17 nævnte kassefælder.

Den i stk. 3, litra c, foreslåede bestemmelse supplerer § 28, stk. 1, hvorefter den jagtberettigede har adgang til uden for jagttiden at beskyde harer bl. a. i forsvarligt indhegnet planteskole, frugtplantage m. m., idet det findes rimeligt, at den ikke-jagtberettigede ejer eller bruger har mulighed for at beskyde harer, når disse forvolder påviselig skade i erhvervsfrugtplantager og planteskoler.

Det er ikke fundet påkrævet at opretholde den i J.L. § 15, litra c, omhandlede adgang til at jage pindsvin i fasanener og hønsegårde.

Stk. 4. Til afværgelse af skade på de i bestemmelsen nævnte lokaliteter vil det i almindelighed være mest hensigtsmæssigt at beskyde de pågældende fugle, men for så vidt angår spurvehøg, duehøg og musvåge, jfr. litra d, kan det for at opnå et tilfredsstillende resultat være nødvendigt at tage de særlige høgefælder i brug. Disse fælder må dog kun anvendes i tiden 1. juni—15. august, jfr. bemærkningerne til forslagens § 17.

Forvolder de i litra c nævnte fugle skade i fredningstiden uden for de i bestemmelsen angivne tidsrum, vil de skadelidte være henvist til at søge dispensation i henhold til § 39.

Bestemmelsen i BL. § 16 om nedskydning af måger, der volder skade på dambrugs fiskebestand, er indarbejdet i litra e. Derimod findes det uforholdsmæssigt at opretholde adgangen til at nedskyde

måger af hensyn til driften af pelsdyrfarme, idet det ved en hensigtsmæssig beskyttelse af farmens foder kan undgås, at skrigende måger forulemper pelsdyrene.

Stk. 5 giver landbrugsministeren hjemmel til administrativt at fastsætte generelle forskrifter om bekæmpelse efter reglerne i stk. 1 af vildt, der forvolder påviselig skade på erhvervsmæssigt drevne afgrøder. Bestemmelsen angår vildtarter, der enten slet ikke er nævnt i stk. 2-4 eller som gør skade på andre end de i stk. 2-4 nævnte lokaliteter. — Det findes hensigtsmæssigt at medtage den foreslåede bemyndigelse, da udviklingen kan medføre, at der opstår nye meget almindelige skadetilfælde, som ikke har kunnet forudses ved lovens udformning.

Stk. 6 afløser 3. pkt. i J.L. § 32, idet det dog er fundet rimeligt at medtage mosegrise og muldvarpe, jfr. herved BL. kap. T. — Under hensyn til at det drejer sig om egentlige skadedyr, findes det mest hensigtsmæssigt, at jagtlovens regler ikke finder anvendelse på bekæmpelse af de i bestemmelsen nævnte arter.

Bestemmelsen finder ikke anvendelse på spidsmus (insektædere) samt birkemus og hasselmus, der kun forekommer enkelte steder her i landet, og disse arter vil således blive fredet hele året, jfr. herved forslagens § 26, stk. 1.

Til § 39.

Bestemmelsen afløser BL. § 17, idet det dog foreslås som ny bestemmelse, at bekæmpelse af knopsvaner kun må ske som en begrænsning af bestanden, hvor denne er ekstraordinær stor eller svanerne er til væsentlig ulempe for andre ynglende fugle.

De i BL. § 17 indeholdte detaljerede bestemmelser om bekæmpelsesandragendets indhold og om hvilke myndigheder, der skal udtale sig i sagen, søges forenklet og påtænkes tildels fastsat administrativt med henblik på fremme af sagernes ekspedition.

Stk. 4 skal sikre, at brugerens (ejerens) adgang til efter forud indhentet tilladelse at bekæmpe vildt, der forvolder skade på husdyr, afgrøder m. m., ikke begrænses eller afskæres ved aftaler i jagtlejekontrakter.

Til § 40.

Bestemmelsen afløser BL. § 21.

Til § 41.

Bestemmelsen, der afløser BL. kap. II, er omredigeret, uden at der dog derved er tilsigtet nogen realitetsændring af hidtil gældende ret. De i BL. kap. II indeholdte regler, der ikke er medtaget i den foreslåede bestemmelse, tænkes således fastsat administrativt i et cirkulære til samtlige amtsråd og kommunalbestyrelser.

Til § 42.

Bestemmelsen svarer til BL. § 15, idet dog bestemmelsen om, at bekæmpelsen vil være at foretage efter landbrugsministeriets anvisning, er udgået som overflødig.

De i BL. § 14 omhandlede enkeltstående tilladelser til i fredningstiden at nedlægge skarver, hvor disse tilføjer fiskeriet eller bevoksninger væsentlig skade, foreslås fremtidig meddelt i medfør af forslagens § 39.

Til § 43.

Stk. 1, der svarer til BL. § 22, tilsigter at give myndighederne kontrol med, hvilke vildtarter der udsættes, da indførelse af fremmede vildtarter kan påføre såvel den øvrige vildtbestand som land- og skovbruget betydelig skade.

De i stk. 2 omhandlede vildtarter kan volde skade af så betydeligt et omfang, at det synes rimeligt at forbyde udsætning af disse arter.

Til § 44.

Bestemmelsen svarer til BL. § 23.

Kapitel IX.

Jagttegn og jagtfond.

Dette kapitel afløser bestemmelserne i JL. kap. II om den til jagtrettens udøvelse knyttede jagttegnsordning, herunder om jagtrådet og jagtfondens administration. Reglerne om forbrydelse af jagttegn, jfr. JL. § 14, litra b, er overført til kap. X. Straf m. v., jfr. § 53 i nærværende forslag.

Til § 45.

Stk. 1 afløser JL. § 14, litra a, stk. 1.

Den i forslagens § 28, stk. 3, omhandlede indsamling af æg foreslås som hidtil tilladt uden erhvervelse af jagttegn. Det samme gælder fangst med henblik på ringmærkning eller anden mærkning af vildt, jfr. bemærkningerne til § 26, stk. 4, og § 33. Den i litra c omhandlede bestemmelse svarer til BL. § 19, jfr. herved bemærkningerne til forslagens kap. VIII.

Stk. 2 svarer til JL. § 14, litra a, stk. 6. Af den foreslåede bestemmelse følger, at jagttegn på forlangende skal forevises enhver, der er tillagt politimyndighed, hvorfor sognefogeder ikke er særskilt nævnt i forslaget.

Til § 46.

I stk. 1, jfr. § 55, stk. 1, foreslås landbrugsministeren bemyndiget til at fastsætte regler, hvorefter enhver skal aflægge og bestå en prøve forud for erhvervelse af sit første jagttegn.*)

Et jagtgevær i ukyndige hænder må anses for at være et så farligt våben, at det ud fra samfundsmæssige hensyn findes påkrævet, at alle, der ønsker at bruge disse våben til jagtudøvelse, forinden dokumenterer, at de har kendskab såvel til jagtvåbens konstruktion som til deres praktiske brug — herunder de forskellige våbens rækkevidde, effektivitet og farlighed — og at de kender de mest elementære forsigtighedsregler under brugen. Endvidere findes det rimeligt tillige at kræve godtgjort, at den pågældende har fornødent kendskab til gældende jagt- og fredningsbestemmelser, herunder navnlig hvilke dyr og fugle, der må jages og til hvilke tider.

Kun nye jagttegnslødere, d. v. s. jagttegnslødere, som ved lovens ikrafttræden ikke tidligere har haft jagttegn, foreslås omfattet af prøveordningen. Der løses årligt ca. 100.000 jagttegn og godt 10 pct. af jagttegnsløserne antages ikke tidligere at have haft jagttegn.

Ordningen foreslås i hovedtrækkene opbygget efter følgende retningslinier:

Jagtprøveinstitutionen henlægges under landbrugsministeren, der beskikker de politimænd, der — efter indstilling af de overordnede politimyndigheder (rigspolitichefen og vedkommende politimester) — udpeges til sagkyndige.

Uddannelse af de sagkyndige forestås af landbrugsministeren i samråd med jagtrådet og jagtkonsulentvæsenet.

Hvervet som sagkyndig udøves udenfor den pågældende politimands tjenestetid som en slags frivilligt arbejde. Ordningen søges tilrettelagt således, at den enkelte sagkyndige højst kommer til at afholde 100 prøver pr. år. — Med ca. 10.000 prøver om året vil det antagelig vise sig nødvendigt, at der i større politikredse udpeges 2-3 sagkyndige til at forestå prøverne eller i alt 100-120 sagkyndige i hele landet.

Formidlingen af jagtprøverne. Allerede efter den bestående ordning indgives begæring om jagttegn til politiet, som mod et vederlag på 1 kr. af jagttegnsgebyret udfærdiger jagttegnet, såfremt vilkårene for opnåelse af dette er opfyldt, jfr. herved JL. § 14, litra b og c.

Efter nyordningen vil denne bedømmelse af, hvorvidt jagttegn kan udfærdiges, komme til at omfatte en afgørelse af, om den pågældende først skal aflægge jagtprøve, hvilket vil være tilfældet, såfremt den jagttegnssøgende ikke kan dokumentere tidligere jagttegn.

Aflønning. Vederlæggelsen af den sagkyndige sker i form af en slags entrepriseordning, hvorefter hele prøvegebyret tilkommer den sagkyndige og således,

*) Et mindretal kan ikke tiltræde dette forslag, se foran side 26.

at denne ikke herudover har krav på dækning af vidgifter i forbindelse med hvervet.

Fastsættelsen af prøvegebyret foretages af landbrugsministeren efter samråd med finansministeren og politiets organisationer.

Udgift. Det bør tilstræbes, at prøveordningen udgiftsmæssigt kommer til at hvile i sig selv. De med uddannelse af de sagkyndige forbundne udgifter til lærerkræfter og undervisningsmateriel samt udgifterne til materiel m. m. i forbindelse med prøvernes afvikling forudsættes dog afholdt af jagtfondens midler.

Prøven. Den enkelte prøve, der tænkes opdelt i en teoretisk overhøring og en praktisk prøve, anslås at ville vare ca. $\frac{1}{2}$ time, og ordningen agtes tilrettelagt således, at det i videst muligt omfang sikres, at prøverne i de forskellige politikredse bliver af ensartet karakter.

Stk. 2 er en ny bestemmelse, hvorved bl. a. søges løst de problemer, der kan opstå, når en person, som tidligere har haft jagttegn, lider skade på synsevnen eller den åndelige eller legemlige førklighed, der gør det betænkeligt, at den pågældende udøver jagt. Tilfælde af denne art er fra tid til anden forekommet i praksis, men myndighederne har hidtil savnet klar lovhjemmel til at nægte at udstede jagttegn.

Den pågældende bør dog i almindelighed kunne frigøre sig for politiets krav om aflæggelse af prøve, såfremt det ved lægeattest godtgøres, at de af politiet påberåbte mangler ikke vil hindre ham i at udøve jagt på betryggende måde. De nærmere bestemmelser herom findes mest hensigtsmæssigt at kunne fastlægges i tilknytning til de regler om jagtprøveordningen, der vil være at udfærdige af landbrugsministeren i henhold til stk. 1, sidste pkt.

Stk. 3 svarer til JL. § 14, litra c.

Ved lov nr. 217 af 31. maj 1963 om ændringer i lov om handel med samt tilvirkning og besiddelse af våben m. v., jfr. lovebekendtgørelse nr. 16 af 20. januar 1965, er salongeværer inddraget under våbenlovens almindelige kontrolordning og for så vidt angår haglgeværer samt luft- og fjederbøsser bestemmes, at disse våben ikke uden tilladelse må erhverves, besiddes eller bæres af personer under 18 år.

Under folketingets behandling af forslaget til ændring af våbenloven har justitsministeren givet tilsagn om, at unge mennesker mellem 16 og 18 år, der løser jagttegn, som regel vil kunne opnå dispensation til at bære og bruge haglgeværer, hvis politiet ikke har ufordelagtige oplysninger om dem. Endvidere har justitsministeren erklæret, at 18 års aldersgrænsen ikke hindrer skytteforeningerne i ligesom hidtil at optage medlemmer under denne alder, forudsat at der ikke

udleveres våben til dem, som de kan medtage fra skydebanerne. Nærmere regler om disse spørgsmål er optaget i justitsministeriets cirkulære af 12. april 1965 om meddelelse af tilladelser til køb m. v. af våben og ammunition.

Til § 47.

Stk. 1 svarer til JL. § 14, litra a, stk. 3.

I *stk. 2*, der er ny, bestemmes, at jagttegn fremtidig af her i landet bosatte personer må være løst inden 1. december i det finansår, for hvilket tegnet har gyldighed. Denne frist vil ikke være til ulempe for den store kreds af jægere, der almindeligvis løser jagttegn ved jagttidens begyndelse, hvorimod de såkaldte „vågejægere“, der alene driver andejagt i strenge isvintre og følgelig først løser jagttegn, når der er udsigt til isdannelse i farvandene, vil være afskåret fra at løse jagttegn efter 1. december med henblik på denne særegne form for jagtudøvelse, der er særdeles skadelig for opretholdelse af andebestanden.

Den i *stk. 2*, sidste pkt., anførte bestemmelse tager fortrinsvis sigte på bekæmpelse i henhold til kap. VIII, idet jagttegn ifølge § 45, stk. 1, litra c, er nødvendigt, når bekæmpelsen foregår ved beskydning.

Til § 48.

Stk. 1 svarer til JL. § 14, litra a, stk. 2, medens *stk. 2* svarer til JL. § 14, litra a, stk. 5.

Til § 49.

Stk. 1 svarer til hidtil gældende ret, jfr. JL. § 14, litra a, stk. 4.

Stk. 2 og *stk. 3* afløser JL. § 14, litra a, stk. 4. De gældende regler om nedsat afgift for medlemmer af sogne jagtforeninger og en grundejers søn eller svigersøn er ikke foreslået opretholdt, da det findes uforholdent at have særregler for disse tilfælde.

Afgiften for jagttegn, der giver adgang til at jage i al almindelighed, foreslås forhøjet med 20 kr. fra 25 kr. til 45 kr., medens afgiften for det billige jagttegn foreslås forhøjet med 10 kr. fra 0 kr. til 15 kr. Regulering af de nævnte afgifter kan ifølge *stk. 3* finde sted efter indstilling af jagerrådet, såfremt prisudviklingen betinger det. — Det vil herefter være muligt at gennemføre en påkrævet forhøjelse af afgiften, uden at det er nødvendigt samtidig at foretage en ændring af jagtloven.

TU §§ 50 og 51.

Bestemmelserne i disse paragraffer svarer til JL. § 14, litra a, stk. 7-12. Teksten i den gældende lov er omredigeret, således at § 50 omhandler de formål,

hvortil jagtfondens midler kan anvendes, jfr. JL. § 14, litra a, stk. 7-8 og stk. 10-12, medens reglerne om jagtrådet findes i forslaget § 51, jfr. JL. § 14, litra a, stk. 9.

Afgiften til politiet for udstedelse af jagttegn foreslås forhøjet fra 1 kr. til 3 kr. pr. tegn, idet her ved forudsættes at politiet, når begæring herom fremsættes af jagtrådet, vederlagsfrit udfærdiger fortegnelser over indehavere af jagttegn, således at disse fortegnelser — som det tidligere har været tilfældet — kan henlægges til eftersyn på politikontorerne eller et andet passende sted.

Med formuleringen af forslaget § 50 tilsigtes ingen ændring af gældende praksis. Der vil som hidtil kunne ydes tilskud til udsætning og opdræt af vildt samt til mærkning af vildt som led i videnskabelige undersøgelser. Af jagtfondens midler ydes tilskud til driften af Jagt- og Skovbrugsmuseet i Horsholm, jfr. de årlige finanslove § 11.6.06.

Xår det i stk. 3 anføres, at støtte kan ydes til jagtforeninger af landsomfattende karakter, skyldes det, at der i de forløbne år har dannet sig en praksis, hvorefter tilskud til landsomfattende foreninger beregnes efter særlige regler, der forudsætter, at de pågældende foreninger har et medlemsantal af en vis størrelse, medens fordeling af tilskud til lokalforeninger til oplysning om jagt og vildtpleje m. m. foretages med bistand af et særligt udvalg, der med landbrugsministerens godkendelse ned sættes af jagtrådet.

Efter gældende praksis ydes der ikke tilskud til landsdelsforeninger efter de for ydelse af tilskud til de landsomfattende hovedorganisationer gældende regler, hvorimod tilskudsordningen for lokalforeninger også omfatter foreninger og „konsortier“, der ikke er tilsluttet en hovedorganisation, uanset om de hører under en landsdelsforening eller ej.

Udgifter i forbindelse med oprettelse og drift af vildtreservater afholdes som hidtil af jagtfondens midler.

I stk. 3, sidste pkt., er det fundet rettest at lov hjemle den siden 1943 gældende praksis, hvorefter der af jagtfondens midler ydes rentefri lån til indhegning af erhvervsfrugtplantager. Om baggrunden for denne ordning henvises til landbrugsministeriets cirkulærskrivelse nr. 43 af 16. februar 1943 til frugtavlernes og gartnerens organisationer angående betingelserne for opnåelse af lån til indhegning af frugtplantager og planteskoler samt til den betænkning, der under 2. februar 1943 blev afgivet om hareskader i frugtplantager af et af landbrugsministeriet nedsat udvalg, der havde til opgave at undersøge og til landbrugsministeriet afgive indstilling om, hvilke foranstaltninger der burde foretages i

anledning af de fremkomne klager over skade, der forvoldes i frugtplantager af harene.

I § 51, stk. 1, foreslås præciseret, at jagtrådet foruden at bistå ved administrationen af jagtfonden — tillige har til opgave at afgive erklæringer i de sager, der forelægges rådet af landbrugsministeren. Dette er i overensstemmelse med gældende praksis, idet ministeren i sager, hvor jagtlig sagkundskab skønnes af betydning for bedømmelse af foreliggende problemer, indhenter erklæring fra jagtrådet.

I stk. 2 foreslås den hidtidige sammensætning af jagtrådet opretholdt.

Kapitel X.

Straf m. v.

I dette kapitel foreslås de gældende bestemmelser om straf m. v. for jagtlovsovertrædelser bragt i overensstemmelse med de nugældende principper for udformningen af straffebestemmelser i særlovgivningen.

I JL. kap. VI forefindes detaljerede bestemmelser om mindstebøder, hvis størrelse varierer med de forskellige former for jagtlovsovertrædelser og — for så vidt angår jagt på fremmed jagtterræn — tillige med de omstændigheder, under hvilke forseelsen er begået. Tilsvarende bestemmelser er ikke medtaget i nærværende forslag, idet det i moderne kriminallovgivning tilstræbes, at dommeren står frit ved strafudmålingen. Hertil kommer, at mindstebøder, der fastsættes i lovgivningen, i tidens løb ofte taber noget af deres betydning som følge af prisudviklingen, og det må befrygtes, at angivelse af et bødebeløb i loven kan medføre, at straffen udmåles for lavt. Endelig vil et foreskrevet mindstebøde ikke binde domstolene, hvis disse finder, at der foreligger formildende omstændigheder, jfr. Borgerlig Straffelov §§ 84 og 85.

Det er imidlertid tanken i et cirkulære til anklagemyndigheden at fastsætte vejledende bestemmelser med hensyn til, hvilken straf der ved de forskellige jagtlovsovertrædelser bør nedlægges påstand om. Herved opnås tillige, at der skabes mulighed for en ensartet praksis ved de forskellige underretter. Eksempelvis kan nævnes, at der bør nedlægges påstand af bøde ikke under følgende beløb:

Ved overtrædelse af § 5, stk. 1, § 10, stk. 1,

og § 45, stk. 1. 50 kr.
Ved jagt på helårsfredede fugle (herunder ægsamling):

Ørne, sort stork, skestork, trane, rørdrum, trappe, hvid stork, glente, stor hornugle, ellekrage, hærfugl, biæder. 500 -

Falke, ravn, vandstær, isfugl og andre
fugle bortset fra almindelige småfugle . . . 125 kr.
Almindelige småfugle 50 -

Ved anvendelse af jagtredskaber i strid
med kap. V. 300 -

Foreligger der skærpende omstændigheder — jfr. nærmere nedenfor — bør der ske en væsentlig forhøjelse af de foran foreslåede bødesatser.

Tages anklagemyndighedens påstand ikke til følge, bør der ske indberetning til landbrugsministeriet med henblik på overvejelse af appel af rettens afgørelse.

I JL. § 36, stk. 5, og § 39, stk. 3, er anført en række omstændigheder, der medfører, at jagt på fremmed jagtterræn og jagt i fredningstiden bør straffes særlig strengt. I overensstemmelse med affattelsen af nyere lovgivning indeholder nærværende forslag ikke bestemmelser om sådanne skærpende omstændigheder, men det forudsættes dog herved, at det i det ovenfor omhandlede cirkulære til anklagemyndigheden anføres, at følgende forhold i almindelighed bør betragtes som skærpende omstændigheder ved nedlæggelse af påstand om bøde for jagtlovsoverseelser:

Ved jagt på fremmed jagtterræn: Anvendelse af lydsvage våben eller kunstigt lys, benyttelse af motorkøretøj, jagt mellem solnedgang og solopgang og jagt udøvet af flere i forening.

Ved jagt i fredningstiden: Vildtets sjældenhed, jagt i parrings- og yngletiden, jagt udøvet af flere i forening eller mellem solnedgang og solopgang.

Ved alle jagtlovsovertrædelser: At den pågældende tidligere har overtrådt jagtloven eller de i medfør af loven udfærdigede forskrifter.

Det er ej heller fundet påkrævet — som i JL. § 36, stk. 7 og 8, — at foreskrive idømmelse af særlige tillægsbøder af en nærmere angivet størrelse i tilfælde, hvor konfiskation af jagtredskaber m. m. ikke kan effektueres, eller hvor der ved jagtlovsoverseelsen er opnået et økonomisk udbytte. I stedet bør anklagemyndigheden i ovennævnte cirkulære anmodes om at nedlægge påstand om konfiskation af genstandens værdi, idet hjemmel hertil forventes tilvejebragt i nær fremtid ved en ændring af Borgerlig Straffelovs § 11.¹⁾ Endvidere bør anklagemyndigheden med hjemmel i samme bestemmelse i almindelighed nedlægge påstand om konfiskation af udbyttet ved en jagtlovsovertrædelse, navnlig indtægten ved salg af nedlagt vildt f. eks. til en vildthandler eller en konservator. — Drejer det sig om

en sjældent forekommende vildtart, bør dog det nedlagte vildt søges konfiskeret.

I JL. § 36, stk. 7, og § 39, stk. 4, findes bestemmelser om konfiskation af jagtredskaber m. m. ved jagt på fremmed jagtterræn og af uplomberet vildt, der falbydes i fredningstiden. Disse bestemmelser søges imidlertid nu afløst af straffelovens konfiskationsregler, jfr. § 87 i forslag til lov om ændringer i forskellige lovbestemmelser om straf, konfiskation m. v.²⁾, og nærværende forslag indeholder derfor ingen bestemmelser om konfiskation, men det forudsættes herved, at der i det foran omhandlede cirkulære gives anklagemyndigheden visse direktiver med hensyn til, hvornår der med hjemmel i straffelovens § 77 bør nedlægges påstand om konfiskation i anledning af en jagtlovsovertrædelse.

I cirkulæret tænkes det henstillet til anklagemyndigheden at påstå konfiskation i følgende tilfælde:

Ved jagt på fremmed jagtterræn: Jagtredskaber m. m. under de ovenfor anførte skærpende omstændigheder.

Jagt med skydetønder m. m. på søterritoriet, hvor dette ikke er tilladt efter § 6: Skydetønder, kasser, stativer m. m.

Jagt udøvet af personer, der ikke opfylder betingelserne for at erhverve jagttegn: Jagtredskaber, såfremt der ved jagten er sket skade på person, husdyr eller løssøre, eller hvis der er tale om gentagelse.

Jagt i fredningstiden: Jagtredskaber m. m., når det er godtgjort, at den pågældende jævnligt skaffer sig indtægter ved nedlægning af fredet vildt.

Salg, køb og forsendelse af vildt i strid med bestemmelserne i § 19, stk. 1, og § 30: Det pågældende vildt.

Jagt med de i §§ 16, 17 og 19 forbudte jagtredskaber: De pågældende jagtredskaber.

Benyttelse af gift m. m. uden landbrugsministerens tilladelse, jfr. § 16, stk. 7: Den tilbageværende beholdning af gift og andre bedøvende midler konfiskeres eller destrueres.

Er der tale om oftere gentagne eller særdeles grove forhold, bør der altid nedlægges påstand om konfiskation af jagtredskaber og de til jagten eventuelt benyttede motordrevne køretøjer og fartøjer m. m. I øvrigt henvises til det ovenfor anførte om konfiskation af udbyttet ved jagtlovsovertrædelsen.

Til § 52.

Bestemmelsen medfører ikke ændringer i hidtidig retstilstand, jfr. herved JL. § 13, stk. 1.

Den i JL. § 41 indeholdte særlige ansvarsregel

¹⁾ nu lov nr. 212 4. juni 1965.

²⁾ nu lov nr. 213 4. juni 1965.

for forældre og værger til børn under 15 år, der gør sig skyldig i en jagtlovsovertrædelse, er ikke medtaget i nærværende forslag, da reglen så vidt vides ikke er meget benyttet i praksis, og da de almindelige regler om medvirken, jfr. Borgerlig Straffelov § 23, må antages at yde et tilstrækkeligt værn.

Til § 53.

De nugældende bestemmelser om forbrydelse af jagttegn indeholdes i JL. § 14, litra b.

Stk. 1 er i overensstemmelse med de almindelige regler om rettighedsfortabelse, jfr. Borgerlig Straffelov § 79, formuleret således, at det overlades til rettens skøn, hvorvidt frakendelse af jagttegn bør ske. Dette gælder ifølge JL. § 14, litra b, stk. 2, kun ved straf for under jagten at have forvoldt personskaade, medens den som to gange i løbet af 5 år er straffet for forsætlig begået ulovlig jagt eller dyrplageri ifølge JL. § 14, litra b, stk. 1, altid har sit jagttegn forbrudt for en 5-årig periode.

Frakendelse af retten til at have eller erhverve jagttegn kan efter forslaget ske, når den begåede overtrædelse giver grund til at antage, at den pågældende ikke fremtidig vil udøve jagt på forsvarlig måde.

Ifølge *stk. 2* kan frakendelse af jagttegn ske på tid fra 1 til 5 år eller indtil videre. Bestemmelsen er udformet i overensstemmelse med de almindelige regler i Borgerlig Straffelov § 79.

Stk. 3 er en ny bestemmelse.

Til § 54.

Bestemmelsen svarer i det væsentlige til hidtil gældende ret, jfr. JL. § 38. Dog nævner bestemmelsen i modsætning til JL. § 38 intet om privat påtale, hvilket ikke findes påkrævet under hensyn til, at det i § 726, stk. 2, i Lov om Rettens Pleje er bestemt, at lovovertrædelser, hvis offentlige forfølgning er betinget af en privats begæring, også hvor det ikke er særligt hjemlet, kan påtales af vedkommende private, dersom handlingen ikke kan medføre højere straf end hæfte.

Kapitel XI.

Ikrafttrædelsesbestemmelser m. v.

Til § 55.

Til *stk. 1* bemærkes, at den administrative tilrettelæggelse af jagtprøveordningen, herunder ud-

dannelsen af sagkyndige, må formodes at tage nogen tid, hvorfor forslaget § 46, stk. 1 og 2, først kan træde i kraft senere end lovens øvrige bestemmelser.

Stk. 2, nr. 2: Af forslaget kap. VII fremgår, at bestemmelserne om vildtreservater foreslås indarbejdet i jagtloven og reservatrådets beføjelser med hensyn til vildtreservaters oprettelse m. v. samtidig henlagt til et vildtnævn, jfr. bemærkningerne til § 34.

De beføjelser, reservatrådet herudover har haft med hensyn til iværksættelse af særfredninger i medfør af reservatlovens § 15, bortfalder, jfr. nedenfor, hvorfor rådet, der er nedsat i medfør af reservatlovens § 6, nedlægges.

Ved forslaget § 29 er der givet landbrugsministeren en almindelig bemyndigelse til at forkorte de i loven fastsatte jagttider, således at der vil være adgang til at gribe ind med særfredning, såfremt der måtte opstå situationer, som måtte gøre dette ønskeligt.

Det findes herefter overflødigt at opretholde den særlige adgang til at gennemføre særfredninger i medfør af reservatlovens § 15, som derfor foreslås ophævet, således at særfredninger alene kan iværksættes i medfør af jagtloven.

Da jagttegnes gylldighedsperiode er finansåret, bør de i § 47, stk. 2, og § 49 foreslåede ændringer i jagttegnsordningen som anført i *stk. 3* først træde i kraft fra og med et finansårs begyndelse.

Stk. 5 svarer til JL. § 48.

Til § 56.

Stk. 1 afløser JL. § 46.

En til *stk. 2* svarende bestemmelse findes i flere andre landes lovgivning, og bestemmelsen vil kunne være medvirkende til at skabe forståelse i udlandet for danske bestræbelser på at hindre udførsel fra Danmark af dansk vildt, der er nedskudt i strid med med den her i landet gældende lovgivning, navnlig fredningsbestemmelser.

Til § 57.

Det findes rimeligt at indrømme statsborgere i nordiske lande, der har givet danske statsborgere adgang til at jage på det under disse lande hørende søterritorium, en tilsvarende adgang til at udøve jagt på dansk søterritorium.

Til jagtlovskommissionen.

Jagtlovskommissionen vedtog på møde fredag den 2. oktober 1959 at nedsatte nærværende underudvalg med den opgave at overveje, hvilke principper der skulle lægges til grund ved fastsættelse af fredningstider for vildtlevende pattedyr og fugle i den kommende jagtlov, samt at fremkomme med forslag om, hvorledes de enkelte fredningstider barde fastsættes.

Til medlemmer af underudvalget udpegedes:

jagtrådsformand, kammerherre, greve *Ahlefeldt-Billc*, Fjellebro pr. Rudme, professor, dr. phil. *R. Spärck*, Zoologisk Museum,

professor, dr. phil. // *M. Thanidrvp*, Naturhistorisk Museum, Århus, afdelingsleder, dr. phil. *K. Paludan*, Rønde, landsretssagfører *K. Schack*, Rude, jagtrådsmedlem *L. Engsbjerg*, København og *Georg Jørgensen*, Rønnnebærvej 13, Nakskov.

Udvalgets sekretariatsforretninger har været varetaget af kommissionens sekretær med bistand af assistent // *Strandgaard*, Vildtbiologisk Station, Kalø, og sekretær *H. Wulff*, landbrugsministeriet.

Underudvalget har afholdt møder den 7. januar, 22. januar, 15. marts, 22. juni 1960 og 20. januar 1961.

På underudvalgets indledende møder drøftedes, hvilke retningslinier der burde følges ved revisionen af bestemmelserne i jagtlovens §§ 15 og 16, og i forbindelse med de derpå følgende forhandlinger foretoges en gennemgang af de gældende jagttider med henblik på at klarlægge, for hvilke pattedyr og fugle ændringer burde søges gennemført. I udvalgets overvejelser er også inddraget bestemmelserne i jagtlovens §§ 17-20.

Som resultat af underudvalgets arbejde foreligger det som bilag 1*) til nærværende redegørelse medfølgende forslag til ændring

af jagtlovens kap. III om jagttider og fredningsbestemmelser, der hermed indstilles til vedtagelse af kommissionen.

Til dette forslag skal man knytte følgende bemærkninger:

Der er inden for udvalget enighed om at anbefale, at fredningsbestemmelserne affattes således, at der kun fastsættes jagttider for de arter af pattedyr og fugle, som har en vis madnyttig værdi, eller som af økonomiske eller vildtplejemæssige grunde anses for skadelige, samt at de arter, der ikke udtrykkeligt nævnes ved navn i loven med angivelse af jagttid, er totalfredede, jfr. dog her ved forslaget § 15, stk. 2.

Endvidere finder man, at jagt på en vildt-art i almindelighed ikke bør være tilladt i yngletiden, men at undtagelse fra denne regel må kunne gøres i særlige tilfælde.

Ved udarbejdelse af forslaget til jagttider for de forskellige arter har man tilstræbt gennemført en forenkling med hensyn til jagttidernes længde, således at der i videst muligt omfang foreslås samme henholdsvis begyndelses- og afslutningsdatoer, hvor biologiske eller vildtplejemæssige hensyn ikke taler herimod.

Idet henvises til jagtlovskommissionens kommissorium, hvoraf fremgår, at der i forbindelse med jagtlovsrevisionen bør foretages en undersøgelse af mulighederne for en koordinering af de nordiske landes fredningsbestemmelser, bemærkes, at underudvalget har set det som sin opgave først og fremmest at søge forslaget vedrørende jagttiderne udarbejdet således, at det bliver stemmende med, hvad danske interesser med hensyn til de enkelte vildtarter tilsiger. Såfremt der imidlertid fra de andre nordiske lande måtte fremkomme ønske om ændring af de hermed foreslåede jagttider, vil man finde det rimeligt, at spørgsmålet tages op til fornyet overvejelse.

*) bilag 2 a.

Af forslaget til §§ 15 og 16 fremgår, for hvilke dyrearter man mener, der bør fastsættes jagttider, samt de jagttider, som der er opnået enighed inden for udvalget om at anbefale over for kommissionen.

Med hensyn til fastsættelse af jagttider for nedennævnte dyr har der gjort sig afvigende opfattelser gældende, og medlemmerne har i bilag 2-4*) nærmere motiveret deres standpunkt.

Odder.

Et mindretal (Engsbye, Georg Jørgensen og Schack) foreslår, at der bliver adgang til at udøve jagt på odder i tiden 1. august — 29. februar.

Underudvalgets øvrige medlemmer mener ikke at burde modsætte sig dette forslags gennemførelse, såfremt anvendelse af oddersakse bliver forbudt, men ville dog foretrække, at det kun blev tilladt at drive odder jagt i januar og februar måned.

Gråstrubet lappedykker.

Et flertal (Ahlefeldt-Bille, Engsbye, Georg Jørgensen og Schack) ønsker jagt tilladt i tiden 1. oktober — 29. februar, medens et mindretal (Paludan, Spärck og Thamdrup) foreslår denne fugl totalfredet.

Knopsvane.

Et flertal inden for underudvalget (Ahlefeldt-Bille, Paludan, Spärck og Thamdrup) finder *ikke*, at der bør fastsættes jagttid for knopsvanen, der er fredet i alle nord- og vesteuropæiske lande. Såfremt det måtte påvises, at ynglende knopsvaner på visse lokaliteter volder væsentlig skade eller ulempe, vil tilladelse til indgreb over for bestanden ifølge flertallets opfattelse kunne meddeles i henhold til loven om bekæmpelse af skadeligt dyre- og fuglevildt.

Et mindretal bestående af Engsbye, Georg Jørgensen og Schack mener, at den bedste løsning vil være at fastsætte en kortere jagttid for knopsvanen, men kan subsidiært tiltræde den af flertallet foreslåede dispensationsordning.

*) bilag 2 b-2 d.

Knortegås.

Et mindretal (Engsbye, Georg Jørgensen og Schack) anbefaler en jagttid fra 1. august til 31. marts, medens et andet mindretal (Paludan, Spärck og Thamdrup) kan tiltræde, at jagttiden fastsættes til 1. august — 31. december, dog således at knortegåsen totalfredes administrativt, indtil bestanden har nået en sådan størrelse, at man internationalt anser en beskyddning for forsvarlig.

Et tredje mindretal (Ahlefeldt-Bille) anser ikke en totalfredning for påkrævet af hensyn til bestandens størrelse og foreslår jagttiden fastsat til 1. august — 31. december, indtil en nærmere undersøgelse skaber større klarhed med hensyn til afskydningsmulighederne.

Sædgås og kortnobbet gås.

Et flertal (Ahlefeldt-Bille, Paludan, Spärck og Thamdrup) foreslår en jagttid fra 1. august til 31. december, medens et mindretal (Engsbye, Georg Jørgensen og Schack) anbefaler, at jagttiden først slutes 31. marts. Flertallet går ud fra, at der som hidtil i medfør af loven om bekæmpelse af skadeligt dyre- og fuglevildt administrativt vil blive meddelt tilladelse til nedskydning i fredningstiden, hvor gæssene påviseligt volder væsentlig skade.

Dykandejagt.

Et mindretal (Engsbye, Georg Jørgensen og Schack) foreslår jagttiden for troldand, bjergand, hvinand, havlit, sortand og fløjlsand fastsat til 1. september — 29. februar, medens et andet mindretal (Paludan, Spärck og Thamdrup) må ønske jagttiden begrænset til tiden 1. oktober — 31. januar. Et tredje mindretal (Ahlefeldt-Bille) finder en jagttid fra 1. oktober til 29. februar passende.

Der er dog opnået enighed inden for underudvalget om at foreslå slutningsdatoen fastsat til 29. februar under forudsætning af, at der ikke bliver adgang til at løse jagttegn efter 1. december, samt at der gennemføres en stramning af bestemmelserne om isj agt og af reglerne for fredning i isvintre.

Spørgsmålet om jagt på dykænder i strenge isvintre foreslås overvejet i forbindelse med drøftelsen af ændringsforslag til jagtlovens § 5.

Stor og lille regnsbove.

Et flertal (Ahlefeldt-Bille, Paludan, Spärck og Thamdrup) foreslår jagttiden fastsat til 1. august — 31. december, medens et mindretal (Engsbye, Georg Jørgensen og Schack) mener, jagttiden bør begynde 16. juli.

Skovsneppe.

Et flertal (Ahlefeldt-Bille, Engsbye, Georg Jørgensen og Schack) ønsker den gældende jagttid 1. oktober — 7. april opretholdt, idet dog et medlem (Ahlefeldt-Bille) er indforstået med, at spørgsmålet om jagttidens afkortning til 31. december tages op til overvejelse, når der er forløbet 5 år fra lovens ikrafttræden.

Et mindretal (Paludan, Spärck og Thamdrup) foreslår jagttiden fastsat til 1. oktober — 31. december, dog således at jagttiden i 5 år fra lovens ikrafttræden udstrækkes til 7. april.

Tejst.

Et flertal (Ahlefeldt-Bille, Engsbye, Georg Jørgensen og Schack) ønsker jagt tilladt i tiden 1. oktober — 29. februar, medens et mindretal (Paludan, Spärck og Thamdrup) foreslår denne fugl totalfredet.

Krage og husskade.

Et flertal (Ahlefeldt-Bille, Paludan, Spärck og Thamdrup) foreslår jagttid for krager og husskader 1. juli — 30. april, dog således at det skal være tilladt hele året at ødelægge krage- og husskadereder med æg og yngel, hvor fuglene gør væsentlig skade.

Et mindretal (Engsbye, Georg Jørgensen og Schack) finder, at der bør være adgang til at jage disse fugle hele året.

Fosformos for krager.

Underudvalget har overvejet, hvorvidt den i jagtlovens § 32 hjemlede adgang til at anvende fosformos for krager bør opretholdes.

Et flertal (Ahlefeldt-Bille, Paludan, Spärck og Thamdrup) finder, at den nævnte bestemmelse bør udgå af jagtloven, idet man kan anbefale, at det bliver tilladt at anvende de såkaldte kragefælder til brug ved regulering af kragebestande.

Et mindretal (Engsbye, Georg Jørgensen og Schack) ønsker bestemmelsen opretholdt, men kan subsidiært tiltræde flertallets forslag. _____

Sluttelig skal man oplyse, at udvalget ikke har fundet det påkrævet at opretholde den landbrugsministeren i jagtlovens § 16, litra b, tillagte særlige hjemmel til i strenge isvintre at fastsætte en tidligere fredningstid, idet de fornødne bestemmelser vil kunne udfærdiges administrativt i medfør af forslagens § 18, litra d, samt at man ved udarbejdelse af forslaget til kap. III er gået ud fra, at den reviderede jagtlov ikke vil komme til at omfatte muldvarpe samt egentlige rotter og mus, herunder mosegrise, hvorimod birkemus og hasselmus forudsættes omfattet af loven og foreslås totalfredet.

København, den 20. januar 1961.

G. Ahlefeldt-Bille.
Formand.

L. Engsbye.

G. Jørgensen.

Knud Paludan.

K. Schack.

R. Spärck.

H. M. Thamdrup.

H. Bloch-Nielsen.

Forslag til kapitel III. Jagttider og fredningsbestemmelser.

§ 15. For nedennævnte pattedyr fastsættes følgende jagttider:

Hovdyr:

Kronhjort	$1/9 - 29/2$
Kronhind og kalv	$1/10 - 29/2$
Dåhjort	$1/9 - 29/2$
Då og kalv	$1/10 - 29/2$
Sikahjort	hele året
Sikahind og kalv	$1/10 - 29/2$
Råbuk	$16/5 - 15/7$
	og $1/10 - 31/12$
Rå og lam	$1/10 - 31/12$
Mufionvædder	hele året
Mufionfår og lam	$1/10 - 29/2$
Vildsvin, orne	hele året
Vildsvin, so og grise	$1/10 - 29/2$

Rovdyr:

Ræv	$16/6 - 29/2$
Husmår	$16/6 - 29/2$
Ilder	$16/6 - 29/2$
Lækat	$16/6 - 29/2$
Brud	$16/6 - 29/2$
Grævling	$16/6 - 29/2$
Odder	
Spættet sæl	$1/9 - 31/5$

Gnavere:

Harpr	$1/ - 18/$
Harer	$10/12$
Vildkaniner	hele året
Egern	$16/6 - 29/2$

Stk. 2. Pelsdyr, der i henhold til § 1, stk. 2, i lov nr. 107 af 31. marts 1953 om mark- og vej fred anses som vildt, må jages hele året.

Stk. 3. Pattedyr, der ikke omfattes af bestemmelserne i stk. 1 og 2, er fredet hele året.

Stk. 4. Jagtlovens § 15, litra b, stk. 2, uændret, dog tilføjes mufloii og vildsvin.

Stk. 5. Uanset bestemmelserne i stk. 1 og 3 er det tilladt i f redningstiden at jage nedennævnte pattedyr, når de gør væsentlig skade i

- a. dambrug: Odder,
- b. fasanerier og hønsegårde: Pindsvin.

§ 16. For nedennævnte fugle fastsættes følgende jagttider:

Lommer:

Rødstrubet lom	$1/10 - 29/2$
Sortstrubet lom	$1/10 - 29/2$
Islom	$1/10 - 29/2$

Lappedykkere:

Toppet lappedykker	$1/10 - 29/2$
Gråstrubet lappedykker	

Årefodede:

Skarv	$1/8 - 30/4$
-----------------	--------------

Storkefugle:

Fiskehejre	$1/7 - 31/12$
----------------------	---------------

Andefugle:

Knopsvane	
Grågås	$1/8 - 31/12$
Blisgås	$1/8 - 31/12$
Sædgås	$1/8 - 31/12$
Kortnæbbet gås	$1/8 - 31/12$
Kanadisk gås	$1/8 - 31/12$
Knortegås	
Gråand	$16/8 - 31/12$
Atlingand	$16/8 - 31/12$
Krikand	$16/8 - 31/12$
Spidsand	$16/8 - 31/12$
Pibeand	$16/8 - 31/12$
Skeand	$16/8 - 31/12$
Taffeland	$16/8 - 29/2$
Troldand	
Bjergand	som troldand
Hvinand	"
Havlit	"
Ederfugl	$1/10 - 29/2$
Sortand	som troldand
Fløjlsand	"
Stor skallesluger	$1/10 - 29/2$
Toppet skallesluger	$1/10 - 29/2$

Rovfugle:

Duehøg	1/11 - 31/3
Spurvehøg	1/11 - 31/3
Almindelig musvåge	1/11 - 31/3

Hønsefugle:

Urhane	16/9 - 31/10
Agerhøne	16/9 - 31/10
Fasanhane	1/10 - 31/12
Fasanhøne	21/10 - 30/11

Vandhøns:

Blishøne	16/8 - 29/2
--------------------	-------------

Vadefugle:

Strandskade	1/8 - 31/12
Vibe	1/8 - 31/12
Strandhjejle	1/8 - 31/12
Hjejle	1/8 - 31/12
St. regnspove	
Lille regnspove	
St. kobbersneppe	1/8 - 31/12
Lille kobbersneppe	1/8 - 31/12
Sortklire	1/8 - 31/12
Rødben	1/8 - 31/12
Hvidklire	1/8 - 31/12
Dobbeltbekkasin	16/8 - 31/12
Enkeltbekkasin	16/8 - 31/12
Skovsneppe	
Islandsk ryle	1/8 - 31/12

Mågefugle:

Almindelig kjove	16/8 - 29/2
Mellemkjove	16/8 - 29/2
Stormmåge	16/8 - 29/2
Hættemåge	16/8 - 29/2
Sølvmåge	16/8 - 30/4
Sildemåge	16/8 - 30/4
Svartbag	16/8 - 30/4

Alkefugle:

Alk	1/10 - 29/2
Kortnæbbet lomvie	1/10 - 29/2
Langnæbbet lomvie	1/10 - 29/2
Tejst	

Duer:

Ringdue	1/8 - 31/12
-------------------	-------------

Spurvefugle:

Gråspurve	1/7 - 30/4
Allike	1/7 - 30/4
Krage	

Husskade	
Skovskade	1/7 - 30/4
Råge	16/5 - 15/4
Solsort	16/9 - 31/1
Sjægger	16/9 - 31/1

Stk. 2. Fugle, der ikke omfattes af bestemmelserne i stk. 1, er fredet hele året.

Stk. 3. Uanset bestemmelserne i stk. 1 og 2 er det tilladt i fredningstiden at nedskyde følgende fugle, når de gør væsentlig skade

- i frugthaver og frugtplantager: Stære, solsorter og måger,
- i dambrug: Terner og fiskehejrer,
- i skov- og frøkulturer samt på ærtemarker: Ringduer,
- i fasanerier og hønsegårde: Spurvehøge, duehøge og musvåger,
- på flyvepladser og godkendte landingsbaner: Måger, som frembyder fare for flyvningen.

§ 17, Jagtlovens § 17 uændret, dog tilføjes som nyt punktum: Endvidere er det under forudsætning af, at yngelen dræbes, tilladt i fredningstiden at ødelægge rævegrave samt gråspurve-, krage-, husskade- og allikereder, hvor de pågældende fugle volder væsentlig skade.

Stk. 2. I indsamling af æg må børn kun deltage, såfremt indsamlingen foregår under opsyn af personer over 18 år og på disses ansvar.

Stk. 3. Fotografering og filmsoptagelser af fredede fugle ved reden skal foretages således, at der ikke forvoldes de rugende fugle skade.

18. Landbrugsministeren skal være bemyndiget til:

- uændret;
- uændret;
- at tillade indfangning i fredningstiden af agerhøns, fasaner og gråender til opdræt samt forsendelse og salg af æg og yngel fra opdræt;
- for nærmere fastsat tidsrum at forkorte de i §§ 15 og 16 nævnte jagttider eller påbyde fuldstændig fredning af den pågældende dyreart. Disse særlige fredningsbestemmelser kan indskrænkes til

- at gælde for enkelte landsdele eller andet naturligt afgrænset område;
- e. for nærmere fastsat tidsrum at forlænge de i §§ 15 og 16 nævnte jagttider samt fastsætte jagttider for totalt redet dyre- og fuglevildt; forinden afgørelse træffes, forelægger landbrugsministeriet jagtrådets indstilling for naturfredningsrådet til udtalelse, medmindre det drejer sig om forlængelse af jagttiden for kron-, då-, sika- og råvildt eller harer, fasaner, agerhøns, gråænder og ringduer;

- f. når der er grund til at antage, at der i en vildtbestand forefindes sygdomme, der kan angribe mennesker eller husdyr, at træffe de fornødne foranstaltninger til hindring af sygdommens udbredelse.

§ 19. Jagtlovens § 19 uændret bortset fra, at ordene „fredningsbestemmelser og forbud“ ændres til: „jagttider og fredningsbestemmelser“.

§ 20. Jagtlovens § 20 uændret.

Afdelingsleder, dr. phil. Knud Paludans bemærkninger af 15. september 1960 om visse fuglearter, om hvis jagttid der endnu ikke er opnået enighed i underudvalget vedrørende jagttiderne.

Skovsnuppen.

Træk — parring s flugt („træk“).

Ved en fugls *træk* forstås almindeligvis dens vandring mellem ynglelokalitet og vinterkvarter, og ordet bruges kun i denne betydning i det følgende. For sneppens vedkommende kan ordet *træk* (eller *aften-træk*) imidlertid også have en anden betydning, nemlig den karakteristiske parringsflugt, som hansneppen i ynglesæsonen udfører i tiden efter solnedgang og før solopgang. For at undgå misforståelser er denne form for „træk“ stedse kaldt *parringsflugt*.

Begrebet „yngletid“.

Ved yngletid forstås den periode, som fuglene opholder sig ved redestedet med det direkte formål at producere afkom. Yngletiden kan opdeles i følgende underafdelinger:

1. før-æglægningstiden, 2. æglægnings-tiden, 3. rugetiden og 4. ungetiden.

Ad 1. *Før-æglægningstiden* er en meget vigtig periode, som starter med valget af den fremtidige yngleplads. I denne periode foregår også det ofte komplicerede parringsspil, der er en forudsætning for kontakten mellem kønnene og for det sidste udviklingsstadium af kønsorganerne, især hos hunnen. Det er derfor vigtigt, at fuglene har fred på yngleterrænet, endnu inden æglægningen begynder.

Ad 2. *Æglægningstiden*. For det enkelte individ er æglægningstiden bestemt af antallet af æg i kullet og tidsrummet mellem lægningen af hvert æg. For en given bestand som helhed er æglægningstiden betydeligt længere, fordi der er en meget stor individuel variation med hensyn til æglægningens begyndelse. Hos agerhønen har man f. eks. fundet, at der går 5-6 uger, fra den første hønse begynder æglægningen, til den sidste begynder. Noget tilsvarende har man fundet hos måger og adskillige andre fugle, hvor det forhold er nøjere

undersøgt. Når dertil kommer, at nogle fugle lægger flere kuld æg eller præsterer omlægninger, hvis et ellere flere tidligere kuld er gået til grunde, kan den periode, hvori der kan findes frisklagte æg, spredes over et meget langt tidsrum. Men det må understreges, at selv den normale første-lægning — særligt hos tidligt rugende fugle — er spredt over et ganske betydeligt tidsrum.

Den danske ynglebestand.

Udbredelse.

For en fugl, der i yngletiden lever så skjult som sneppen, og hvis rede er meget vanskelig at finde, er det ingen let opgave at danne sig et begreb om bestandens størrelse. P. Jespersen (Dansk ornithologisk Forenings Tidsskrift, årgang 36 (1942) side 115-134) har imidlertid gjort forsøget, og han kom til det resultat, at der dengang mindst yngledes mellem 100 og 200 par her i landet. De vigtigste yngleområder er Roldskovkomplekset, Silkeborg-egnen, Sydfyn og Bornholm, der må betegnes som konstante yngleområder, men derudover er sneppen „... nu og da truffet ynglende spredt over landet og i praktisk talt alle landsdele med undtagelse af det vestligste Jylland“.

Ynglefuglenes ankomst.

Det er en almindelig regel for trækfuglene, at de sydligstboende bestande er de første til at ankomme til ynglepladserne for derpå at blive „overfløjet“ af deres nordligere boende artsfæller. Der er ingen grund til at antage, at dette ikke også skulle være tilfældet hos skovsnuppen, og at vore egne ynglefugle derfor hører til de første, der viser sig om foråret. De slår sig efter ankomsten straks ned på ynglestederne, hvor hunnerne opsøger de fremtidige redepladser, og hannerne foretager deres parringsflugt i dæmringen og skumringen. De går altså straks efter ankomsten ind i „før-æglægningstiden“, og som ovenfor anført er denne

periode af stor betydning for forplantningens normale forløb, så forstyrrelser selv på dette tidlige tidspunkt må antages at influere på yngleresultaterne.

Æglægningen.

Der er aldrig i Danmark — og kun yderst sparsomt i det øvrige Europa — foretaget systematiske undersøgelser i naturen med henblik på at redegøre for sneppens ynglebiologi. Vort hidtidige kendskab dertil er derfor opbygget på en række spredte iagttagelser. Med henblik på yngletiden sammenstillede P. Jespersen i det omtalte arbejde de redefund, der var kendt fra Danmark. Der var 44 fund af reder med æg, hvoraf det tidligste (med 4 æg, hvilket er sneppens normale antal æg) var fra 30. marts, medens der var 16 fund fra april og 17 fra maj, eller i alt 75 pct. af de 44 kuld var fra disse to måneder. Disse data giver imidlertid kun oplysning om, hvornår kuldene er fundet, men ikke hvornår æglægningen er begyndt, hvilket for et kuld på fire æg maksimalt kan være helt op til fire uger tidligere (6 døgn til æglægningen + rugetid 22 døgn). Noget bedre oplysninger får man gennem iagttagelserne af unger. Her er der redegjort for 42 kuld fra april, maj og juni (+ 10 så sent som juli og august), hvoraf de 8 er fra sidste halvdel af april, og for disse 8's vedkommende må æglægningen være påbegyndt mindst 4 uger tidligere, hvilket vil sige mellem 15. og 31. marts. Disse 8 kuld udgør ca. 20 pct. af de 42 kuld fra april-juni, og da man ikke kender alderen på ungerne i de resterende 34 kuld, lean man ikke udelukke, at æglægningen også for en del af disses vedkommende var påbegyndt i samme tidlige periode. Der kan af de foreliggende data slet ikke være tvivl om, at *sneppens normale æglægning begynder i sidste halvdel af marts*. Det kan ikke af de foreliggende tal ses, hvornår bestandens maksimale æglægning finder sted, men selv om den først skulle finde sted omkring midten af april, vil en sådan spredning i æglægningen være ganske normal og i overensstemmelse med forholdene hos talrige andre fuglearter.

Jagten og den danske ynglebestand.

Med den nugældende jagttid, der slutter med den 7. april, udøves jagten til et stykke

ind i de danske sneppers normale yngletid, idet en ikke uvæsentlig del af bestanden vil have påbegyndt æglægningen inden den 7. april, og mange fugle vil på dette tidspunkt være langt inde i rugningen.

Ved en rent umiddelbar betragtning må en jagttid, der strækker sig ind i fuglenes yngletid, anses for at være skadelig for bestanden, hvorved menes, at den holdes nede på et lavere niveau, end det, den ville være på, hvis den havde fred i hele yngletiden. Noget bevis for, at en sådan forøget fredning vil bringe bestanden op, har man imidlertid ikke for sneppens vedkommende, men der foreligger heller ikke noget bevis for det modsatte.

På Bornholm, som er sneppens bedste yngleområde i Danmark, blev forårsjagten afskaffet i 1931 og har været det siden. Det kan ikke med bestemthed afgøres, om denne forårsfredning har medført en forøgelse af ynglebestanden, for der foreligger ingen eksakte undersøgelser derover, og de skønsmæssige vurderinger er indbyrdes modsigende. De fra udlandet foreliggende erfaringer er lige så usikre.

De danske trækgæster.

ProducentUmde og gæstelande.

Så vidt man kan dømme ud fra de relativt få ringmærkninger, der hidtil er foretaget (se bl. a. Finn Salomonsen: Fugletrækket og dets gåder. 1953. Skovsneppen side 162), har hovedparten af de snepper, der forår og efterår trækker gennem Danmark, deres yngleområde i Sverige, mens en mindre part kommer fra Finland og de baltiske stater. Fra dette yngleområde trækker snepperne gennem Danmark og Nordtyskland til vinterkvarteret, der strækker sig fra Holland (måske NV-Tyskland) over Belgien og Frankrig til Spanien-Portugal og til Storbritannien samt Irland. Med alle disse lande har vi altså et fællesansvar for den bestand, som gæster vore lande, og med dem bør vi koordinere vore jagttider og afskydning, ikke mindst med de lande, hvori bestanden yngler. Forholdene i de øvrige lande fra Sydtyskland, Schweiz og Østrig til Rumænien er mindre vigtig i denne forbindelse, fordi de snepper, der viser sig her i landet, ingen berøring har med disse områder.

Skema 1. Oversigt over forårsjagten i de lande, med hvilke vi har de trækkende snepper fælles.

	Jagttidens ophør	
	Alm. jagt	Jagt under parringsflugt
Vesttyskland	Forbudt	Varierende 5. april til 15. april
Holland	31. januar	
Belgien	29. februar	31. marts (kun i det sydøstlige Belgien, derimod ikke i hele kystområdet og den centrale del af landet) ²⁾
Luxembourg	(15. april)	(15. april)
Frankrig	6. januar	31. marts (kun marts, 7. januar til 29. februar ingen jagt)
Spanien	1. marts ¹⁾	
Portugal	15. marts	
Storbritannien	1. februar	
Irland	28. februar	
Danmark	7. april	

¹⁾ I 5 nordlige provinser ophører jagten dog først 1. april.

²⁾ Ved et regeringsdekret er jagten i 1965 forkortet med 15 dage, så den slutter allerede den 15. marts.

Forårsjagten.

I Sverige og Finland, som producerer langt hovedparten af vore trækgæster, ophører jagten med årets udgang, og efter hvad der foreligger oplyst, er dette også tilfældet i de baltiske stater.

Med hensyn til jagten i de øvrige lande, hvor vore trækgæster også optræder, må man nøje skelne mellem forskellige former for jagt. I visse lande er det om foråret kun tilladt at skyde snepperne under parringsflugten morgen og aften, og enhver anden jagt, specielt med hund, er forbudt. Hvor kun jagten under parringsfhigten er tilladt, bliver der i langt den overvejende grad kun skudt af den lokale ynglebestand. Om det så er rationelt at beskatte den på dette tidspunkt — selv om det i det væsentligste kun går ud over hannerne — er et andet spørgsmål, men det har i alt fald den fordel, at der ikke, eller i alt fald kun i yderst ringe grad, tølles af trækgæsterne.

Den måde, jagten drives på om foråret, og tidspunktet for jagtens ophør i de lande, hvor vore ynglefugle og trækgæster optræder, er angivet på skema 1. Af dette fremgår, at i langt de fleste af de lande, med hvilke vi har de trækkende snepper fælles, ophører jagten betydeligt tidligere end i Danmark. Kun i Luxembourg fortsætter den

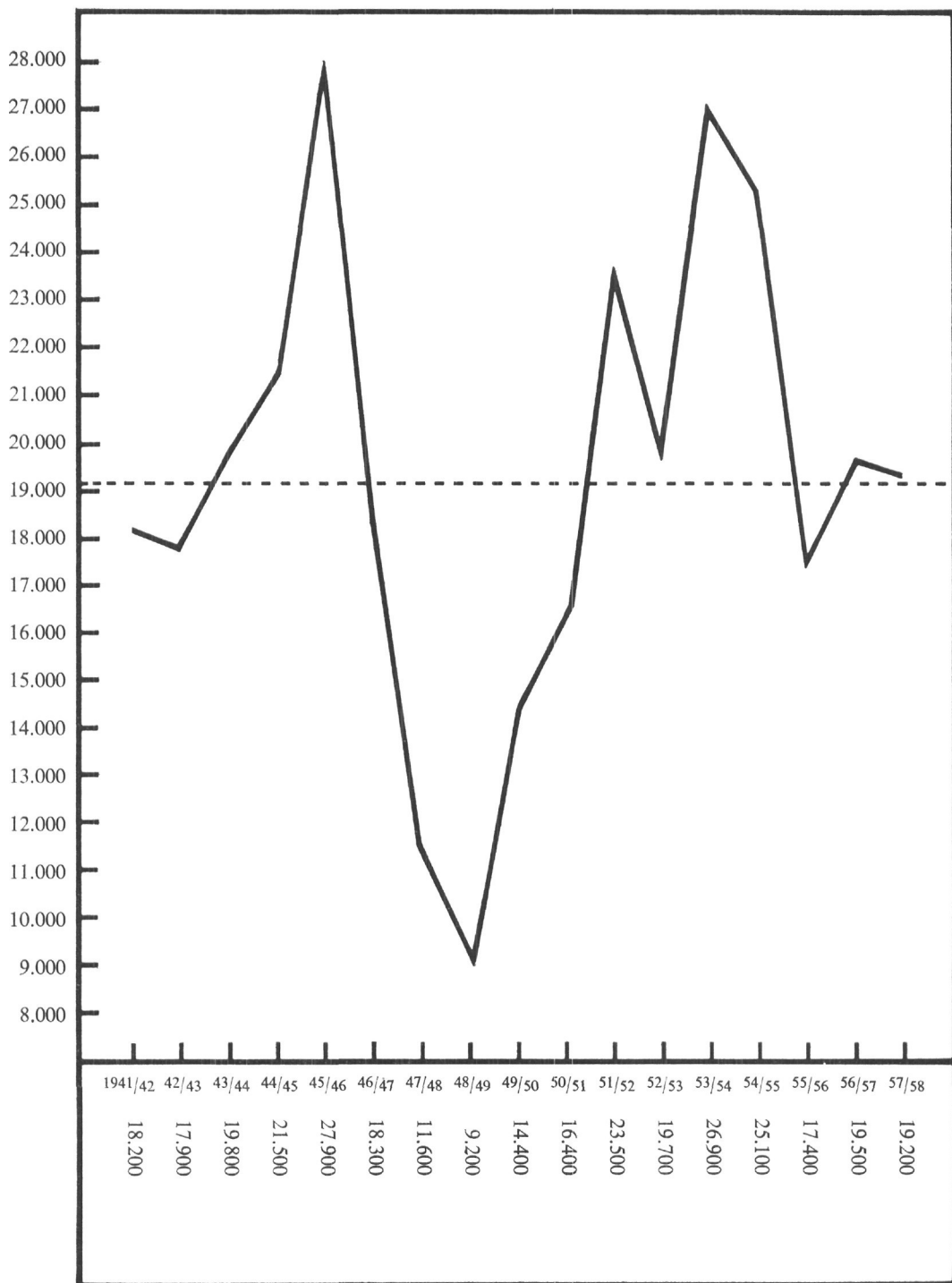
(almindelig jagt eller kun under parringsflugt?) til 15. april; det gør den også i visse egne af Tyskland, men her er hele forårsjagten i alt fald indskrænket til kun at omfatte snepper under parringsflugt. Danmark er faktisk — med de nugældende jagttider — det eneste af de pågældende lande, hvor der drives jagt på massekoncentrationen af snepper under forårstrækket i marts-april.

Jagtudbyttet.

Det årlige jagtudbytte i Danmark for de 17 år 1941-42 til 1957-58 fremgår af skema 2. For de arter, der hele året forbliver inden for landets grænser (som f. eks. hare, fasan og agerhøne), afspejler de årlige svingninger i jagtudbyttet en lignende svingning i efterårsbestandens størrelse. Sneppekurven derimod afspejler ikke på samme måde svingninger i den bestand af trækgæster, som passerer Danmark (vore ynglefugle tæller intet eller meget lidt i det samlede antal skudte fugle), for vejret er i høj grad afgørende for, hvor meget vi ser til de trækkende snepper. Under visse vejrforhold går trækket næsten ubemærket hen over landet, under andre tvinges fuglene ned, så vi oplever det, der kaldes „massefald" af

Skema 2. Årlige antal shudte snepper 1941/42 til 1957/58.

(Der er i ingen af tallene brugt korrektion for antallet af ikke tilbageleverede jagttegn).

snepper. De årlige udsving i jagtudbyttet af snepper vil derfor først og fremmest afspejle vejrforholdene i træktiden. Hvis der over en længere årrække var en kendelig ændring i sneppebestandens størrelse, ville det dog kunne give sig udslag i en hældning af kurvens akse, men af den kurve, der foreligger indtil nu, kan man hverken slutte sig til en op- eller nedadgående tendens i bestanden, så den giver intet grundlag for krav om ændring i den nuværende jagtintensitet.

Det gennemsnitlige årlige udbytte for perioden 1941-58 har været på 19.200 snepper. Man har ingen mulighed for at beregne, hvor stor en procentdel dette udgør af de trækgæster, som passerer landet, og ethvert skøn vil være så usikkert, at dets værdi må betvivles. — Udbyttet kan kun i enkelte tilfælde sammenlignes med andre landes udbytte, fordi man kun i få lande har det fornødne sammenligningsgrundlag. En undtagelse er dog Vesttyskland, hvor jagtudbyttet for treårsperioden 1956-59 lå på et årligt gennemsnit af 19.700, altså næsten det samme som i det mange gange mindre Danmark.

Sneppen kan ikke tåle tilnærmelsesvis så hård en beskydning som vore almindeligste jagtbare fugle (f. eks. fasan, agerhøne og gråand), idet den naturlige omsætning i bestanden er meget langsommere. D. Lack (British Birds, bind 36, side 216 (1943)) har beregnet den gennemsnitlige årlige afgang af voksne fugle til ca. 37 pct., mens den hos de ovennævnte fugle ligger på mellem 60 og 80 pct. Sneppen har i overensstemmelse hermed en meget ringere ungeproduktion, hvilket bl. a. fremgår af dens lille ægkuld på fire (dog undertiden 2 kuld eller i alt 8 æg pr. sæson), mens de andre arter har kuld på 12 til 16 æg. Man vil derfor kun kunne tillade sig en betydelig lavere afskydningsprocent end for de andre arters vedkommende. Og udbyttet skal så tilmed deles mellem såvel producentlandene som alle de lande, snepperne gæster i vinterhalvåret. Der kan derfor næppe være tvivl om, at sneppen er en af de arter, hvor en forøget jagtintensitet (flere jægere, mere tid til jagt) kan blive af afgørende betydning for bestanden, og i så fald vil en regulering af jagten kun kunne sikres gennem fælles aftaler mellem alle de lande, der har fælles-

interesse i den pågældende sneppebestand (producent- og gæstelande).

Antallet af danske sneppejægere.

På jagtkortene, der danner grundlag for jagtstatistikken, anføres antallet af skudte snepper i tre rubrikker, nemlig for perioderne 1. april — 7. april, 24. september — 28. februar og 1. marts — 31. marts. For finansåret 1956-57 var der 2.874 jægere, der havde skudt snepper i den første periode, 2.705 i den anden og 738 i den tredje. Det fremgår ikke af de foreliggende tal, hvor mange af jægerne der er gengangere fra den ene periode til den anden. Under forårsjagten 1956 kan der også være nogle jægere, som har skudt snepper før, men ikke efter 1. april, hvorved tallet 2.874 ikke giver det totale antal af jægere, som har drevet forårsjagt, men det har utvivlsomt ligget et sted mellem 3.000 og 3.500.

De vigtigste spørgsmål, som man må tage stilling til vedrørende forårsjagten, synes at være følgende:

- 1) Kan man bibeholde en jagtsæson, som strækker sig ind i begyndelsen af vor hjemlige bestands yngletid, skønt vi ellers kun tolererer noget sådant for skadevoldende fugle?
- 2) Kan vi tillade os forårsjagten på de trækkende snepper, når de om foråret er totalfredede i de lande, hvor de yngler?
- 3) Er vor jagttid og dermed vort jagtudbytte rimeligt i forhold til de øvrige lande, hvori vore trækgæster optræder?

Regnspoven.

Af hensyn til den voksende *danske ynglebestand* vil det være meget formålstjenligt at have fred på ynglepladerne til udgangen af juli, idet den i en længere årrække gennemførte fredning i denne måned netop må anses for at være en medvirkende årsag til, at vi har fået en ikke helt ubetydelig ynglebestand.

I sammenligning med de lande, med hvilke vi har den *trækkende regnspovebestand* fælles — og heri inkluderet producentlandene Sverige og Finland — vil selv en jagttid fra den 1. august begynde påfaldende tidligt:

Finland	totalfredet
Sverige	fra 1. september

Norge fra 21. august
 Vesttyskland. . . fredet (men må dog i nogle
 vintermåneder jages
 i Holsten og Neder-
 sachsen)
 Holland totalfredet
 Storbritannien . . fra 1. september.

Efterårstrækket fra nord begynder allerede i slutningen af juni, idet hunnerne, så snart rugningen er overstået, overlader pasningen af ungerne til hannerne for selv at begive sig sydpå mod vinterkvarteret. Når ungerne kan klare sig selv, drager også hannerne af sted. Ungfuglene kommer således til at danne trækkets bagtrop. De første viser sig fra slutningen af juli. Trækket gennem Danmark kommer derfor til at strække sig over en meget lang periode, nemlig fra slutningen af juni til slutningen af september. Optællinger af trækkende fugle på reservatet Tipperne har vist, at trækkets maksimum ikke falder før slutningen af august, så langt den største mængde fugle passerer landet i denne måned (A. Vedel Tåning i „Ringkøbing Fjords Naturhistorie“ (1933-36), fig. 21, side 184).

Knortogåsen.

De knortegæs, der på trækket passerer Danmark, kommer fra ynglepladser på Spitsbergen og Franz Josef Land (den lysbugede race) samt fra det arktiske område af Rusland og Vestsibirien (mørkbugede race). Disse bestande er af forskellige årsager gået stærkt tilbage i løbet af dette århundrede, specielt synes nedgangen at være blevet katastrofal fra midten af trediverne, efter at en sygdom i ålegræsset havde udryddet dette deres vigtigste fødeemne over meget store strækninger. Vintergæsterens antal anslås til at være gået ned til ca. en fjerdedel eller endnu mindre.

Der synes nu endelig at være tegn til en mindre fremgang, hvilket de gennemførte fredninger (bl. a. totalfredning i Sverige, Holland, Belgien, Storbritannien og Irland) med stor sandsynlighed har medvirket til eller måske endda direkte forårsaget. Selv om der er en fremgang at spore, så er bestandene dog endnu meget små i sammenligning med tidligere, så det må derfor stærkt anbefales, at man ikke forøger efterstræbelsen af denne hårdt ramte art. Fra engelsk side

gør man sig også forhåbninger om en sådan forståelse, idet det i en fra Wildfowl Trust netop udsendt publikation hedder: „.... hvis man tilmed kan sikre sig en fuldstændig fredning af denne art i Danmark, ville det i høj grad fremskynde opgangen“. (Eleventh Annual Report 1958-1959 (1960), side 97).

Knopsvanen.

Med hensyn til jægernes ønske om en jagttid for knopsvanen skal jeg tillade mig at anføre nogle citater fra Paludan og Fog: Den danske ynglebestand af vildtlevende knopsvaner i 1954 (Danske Vildtundersøgelser, hefte 5).

„Det kan måske have interesse at se på, om det er sandsynligt, at knopsvanebestanden overhovedet vil kunne holde til en kortere eller længere jagttid. Alene den kraftige forøgelse, der kom i bestanden i umiddelbar tilknytning til totalfredningens indførelse (1926, fra 1928 for alle svaner), fortæller en hel del om, hvad jagten betød for svanen. Og det pres, som bestanden ville blive udsat for, dersom der i dag indførtes en jagttid, vil tilmed være ulige meget større, end det var i første fjerdedel af dette århundrede.“

Årsproduktionen af ungfugle blev beregnet til ca. 2.350 individer. Et tal, der er så lille sammenlignet med landets 100.000 jægere, „at man må forudse en beskydning, der overstiger, hvad bestanden kan bære. Den eneste løsning, vi kan øjne, er, at der i så fald indføres en kort jagttid af de grå ungfugle, f. eks. hvert andet år, og denne jagttid burde da falde på et så tidligt tidspunkt, at det i det væsentlige blev jagtejerne på ynglelokaliteterne, der fik mulighed for at bestemme beskydningens omfang. Ved en tidlig jagttid ville man også forhindre forveksling med sang- og pibesvane.“

Selv om knopsvanen yderligere er taget noget til, siden ovenstående blev skrevet, så har det dog stadig gyldighed. Da det imidlertid ikke alene må anses for risikabelt for bestanden at indføre en almindelig jagttid, men da det også strider mod overenskomsten med Sverige, må den bedste løsning sikkert være at finde i en dispensationsordning, hvorefter der på mindre ynglelokaliteter, hvor knopsvanerne bevisligt har været til større gene for andre andefugle, kan gives tilladelse til, f. eks. i april, at nedlægge de skadevoldende individer.

Til Jagtlovskom missionens underudvalg vedrørende / redningstider.

Det har været glædeligt ved behandlingen af vildtarternes jagttider at kunne konstatere den vidtgående interesse, der fra de forskellige sider i det ovennævnte udvalg er blevet vist for at opnå resultater, alle kunne enes om. Når antallet af vildtarter tages i betragtning, kan det imidlertid næppe overraske, at der, selvom det har været muligt at opnå enighed vedrørende de allerfleste arter, er enkelte forhold, om hvilke meningene har stået delt, og som man derfor mener det rigtigst at fremlægge til afgørelse i selve jagtlovskommissionen.

For undertegnede udvalgsmedlemmer har visse generelle synspunkter været medbestemmende ved vurderingen af, hvilke jagttider man bør tillægge de vildtlevende fugle og pattedyr, der her kan komme i betragtning. Blandt disse synspunkter kan således nævnes, at kun de arter af fugle og pattedyr, som har en vis madnyttig værdi, og de arter, hvis antal man af økonomiske og vildtplejemæssige grunde må anse det for ønskeligt at kunne regulere, bør betragtes som jagtbare og derfor tillægges en vis jagttid. Sådanne arter bør i loven hver for sig anføres med navn. Alle arter, der ikke er nævnt i loven, er fredede.

Både for det madnyttige og det „skadelige“ vildt bør i videst muligt omfang gælde den regel, at arterne har fred i yngletiden. Herfra kan dog afviges med henblik på indførte eller forvildede dyrearter, hvis tilstedeværelse i landet må anses for uønsket.

Jævnside med ovennævnte bestræbelser må det anses for værdifuldt at skabe en forenkling med hensyn til de forskellige jagttiders længde og en bedre overensstemmelse med henblik på datoerne for jagttiders begyndelse og afslutning.

Undertegnede lægger desuden vægt på, at de i jagtloven fastlagte jagttider ikke bør kunne forskydes ad administrativ vej. Vi er dog gået ind på, at jagttiderne for kronvildt, dåvildt, råvildt, sikavildt, harer, fasaner, agerhøns, gråender og ringduer

efter indstilling af eller høring hos jagtrådet eller andre sagkyndige instanser og inden for visse i loven fastlagte grænser for ét år ad gangen skal kunne forskydes efter landbrugsministeriets bestemmelse i år, hvor særlige forhold kan tale derfor. — Det bør også ligge i landbrugsministerens hånd efter indstilling fra naturfredningsrådet eller andre kompetente, sagkyndige instanser eller høring hos disse i enkelte tilfælde at meddele speciel dispensation til at nedlægge eller fange dyrearter, selvom de er fredede. Sådanne tilladelser skal f. eks. kunne gives med henblik på videnskabelige undersøgelser eller fordi en art i givet fald tager overhånd og forvolder påviselige ulemper. — Til gengæld skal det også være muligt på tilsvarende måde at foretage indskrænkninger i jagttiden, f. eks. hvis klimatiske eller andre årsager bringer visse vildtarter i fare.

Medens fastlæggelsen af jagttider for vildtarter, der udelukkende eller i hvert fald i betydeligt omfang yngler her i landet, stort set kan siges at være et dansk anliggende, må der ved fastlæggelsen af jagttider for vildtarter, som fortrinsvis produceres i andre lande og hovedsagelig forekommer hos os som trækgæster, tages vidtgående hensyn til forholdene i *hele* det område, inden for hvilket de hos os forekommende vildtstammer yngler, trækker og overvintrer. Bestræbelser af denne art er i betydeligt omfang realiseret i fællesskab af landene i Nord- og Mellemamerika, og det må være en vigtig opgave at søge en tilsvarende koordination gennemført med henblik på landene i det nordvest-europæiske område. Biologisk set vil det for et betydeligt antal vildtarter ikke være tilstrækkeligt alene at tage hensyn til de nordiske lande. Jagtlovskommissionens kommissorium kan på dette punkt siges at sætte for snævre grænser for de bestræbelser, der må udfoldes.

Særlige hensyn bør vises vildtarter, som ganske vist forekommer hyppigt på træk,

men som kun yngler sparsomt herhjemme. Ophjælpning af sådanne arter bør også komme til udtryk i jagtloven.

I tilfælde, hvor det med vor nuværende viden kan være vanskeligt at angive sikre retningslinier for en vildtarts eventuelle jagttid, må det efter vor opfattelse være rigtigst at lade tvivl komme vildtarten til gode. Det vil i visse tilfælde være rimeligt at udskyde den endelige vurdering af jagttid på sådanne arter, indtil man efter en vis prøvetid gennem specielle analyser har skaffet sig et sikrere grundlag for bedøm-

melsen. Det vil i sådanne tilfælde være ønskeligt, at lovens formulering giver mulighed for reguleringer på et sådant grundlag.

Ud fra ovenstående betragtninger går undertegnede ind for de på vedføjede bilag (se nedenfor) angivne jagttider. De fleste af disse jagttider har alle i underudvalget tilsluttet sig. De spørgsmål, der er genstand for afvigende synspunkter, er markeret i oversigten og nærmere belyst i sidste afsnit af bilaget.

R. Spärck.

København Universitet.

H. M. Thamdrup.

Aarhus Universitet.

Forslag til jagttider.

Pattedyr.

Hovdyr:

Kronhjort	$1/9 - 29/2$
Kronhind + kalv	$1/10 - 29/2$
Dåhjort	$1/9 - 29/2$
Dåhind + kalv	$1/10 - 29/2$
Sikahjort	hele året
Sikahind + kalv	$1/10 - 29/2$
Råbuk	$16/5 - 15/7$
	og $1/10 - 31/12$
Rå + lam	$1/10 - 31/12$
Muflonhjort	hele året
Muflonhind + lam	$1/10 - 29/2$
Vildsvin, orne	hele året
Vildsvin, so + grise	$1/10 - 29/2$

Rovdyr:

Ræv	$16/6 - 29/2$
Solvræv	hele året
Blårvæv	hele året
Husmår	$16/6 - 29/2$
Ilder	$16/6 - 29/2$
Lækat	$16/6 - 29/2$
Brud	$16/6 - 29/2$
Mink	hele året
Grævling	$16/6 - 29/2$
Odder	se notat 1)
Spættet sæl	$1/9 - 31/5$

Gnavere:

Harer	$1/10 - 18/12$
Vildkaniner	hele året

Tamkaniner	hele året
Egern	$16/6 - 29/2$
Sumpbæver	hele året

Fugle.

Lommer:

Rødstrubet lom	$1/10 - 29/2$
Sortstrubet lom	$1/10 - 29/2$
Islom	$1/10 - 29/2$

Lappedykker:

Toppet lappedykker	$1/10 - 29/2$
Gråstrubet lappedykker	se notat 2)

Årefodede:

Skarv	$1/8 - 30/4$
-----------------	--------------

Storkefugle:

Fiskehejre	$1/7 - 31/12$
----------------------	---------------

Andefugle:

Knopsvane	se notat 3)
Grågås	$1/8 - 31/12$
Blisgås	$1/8 - 31/12$
Sædgås	$1/8 - 31/12$
Kortnæbbet gås	$1/8 - 31/12$
Kanadisk gås	$1/8 - 31/12$
Knortegås	se notat 4)
Gråand	$16/8 - 31/12$
Atlingand	$16/8 - 31/12$
Krikand	$16/8 - 31/12$
Spidsand	$16/8 - 31/12$

Pibeand	16/8 -31/12	Rødben	1/8 -31/12
Skeand	16/8 -31/12	Hvidklire	1/8 -31/12
Taffeland	16/8 -29/2	Dobbeltbekkasin	16/8 -31/12
Troldand	se notat 5)	Enkeltbekkasin	16/8 -31/12
Bjergand	»	Skovsneppe	se notat 7)
Hvinand	»	Islandsk ryle	1/8 -31/12
Havlit	»		
Ederfugl	1/10 -29/2	<i>Mågefugle:</i>	
Sortand	se notat 5)	Alm. kjo ve	16/8 -29/2
Fløjlsand	»	Mellemkjo ve	16/8 -29/2
Stor skallesluger	1/10 -29/2	Stormmåge	16/8 -29/2
Toppet skallesluger	1/10 -29/2	Sølvmåge	16/8 -30/4
		Sildemåge	16/8 -30/4
<i>Rovfugle:</i>		Svartbag	16/8 -30/4
Duehøg	1/11 -31/3	Hættemåge	16/8 -29/2
Spurvehøg	1/11 -31/3		
Alm. musvåge	1/11 -31/3	<i>Alkefugle:</i>	
		Alk	1/10 -29/2
<i>Hønsefugle:</i>		Kortnæbbet lomvie	1/10 -29/2
Urhane	18/9 -31/10	Langnæbbet lomvie	1/10 -29/2
Agerhøne	18/9 -31/10	Tejst	se notat 8)
Fasanhane	1/10 -31/12		
Fasanhøne	21/10 -30/11	<i>Duer:</i>	
		Ringdue	1/8 -31/12
<i>Vandhøns:</i>			
Blishøne	16/8 -29/2	<i>Spurvefugle:</i>	
		Gråspurv	1/7 -30/4
<i>Vadefugle:</i>		Allike	1/7 -30/4
Strandskade	1/8 -31/12	Nedrivning af reder tilladt hele året, hvor fuglene gør væsentlig skade.	
Vibe	1/8 -31/12	Krage	se notat 9)
Strandhjejle	1/8 -31/12	Husskade	»
Hjejle	1/8 -31/12	Skovskade	1/7 -30/4
St. Regnspove	se notat 6)	Råge	16/5 -15/4
Lille Regnspove	»	Solsort	18/9 -31/1
St. Kobbersneppe	1/8 -31/12	Sjægger	18/9 -31/1
Lille Kobbersneppe	1/8 -31/12		
Sortklire	1/8 -31/12		

1. Odder.

Undertegnede må ud fra den hidtidige omend begrænsede viden, man råder over, anse odderen for at være så sjælden herhjemme, at den *principielt bør være fredet hele året*. Jagtmæssigt betyder den kun lidt her i landet. Spørgsmålet om odderens påståede skade over for dambrug og andre fiskeinteresser må i øjeblikket anses for mangelfuldt belyst, og det er vanskeligt at bedømme, hvorvidt dette moment kan være tilstrækkelig argument for at give en jagttid på odderen.

Det ville være meget ønskeligt at få indhentet mere pålidelige og omfattende oplysninger på dette felt. Visse af spørgsmålene vil kunne forventes belyst gennem en undersøgelse, Vildtbiologisk Station har planlagt. Jævnside hermed burde det også forsøges at tilvejebringe detaljerede oplysninger om mulighederne for gennem hegn eller lignende at begrænse odderens adgang til dambrug på steder, hvor odderen eventuelt har tendens til at gøre sig gældende.

I givet fald mener vi, det kan overvejes gennem landbrugsministeriet at give adgang

til udstedelse af dispensationer fra en total fredning i tilfælde, hvor odderen foranlediger påviselig skade på dambrug og lignende.

Under alle omstændigheder er odderen en af de arter, om hvilken det vil være særdeles ønskeligt at tilvejebringe mere konkret viden. Indtil en sådan viden foreligger, mener **vi**, at den herskende **usikkerhed** i bedømmelsen af odderens forhold i jagtmæssig henseende bør komme odderen til gode, således at eventuel jagttid først fastlægges, såfremt resultatet af de foreslåede undersøgelser skulle godtgøre, at en sådan jagttid var forenelig med bevarelsen af denne ejendommelige art i vor fauna.

2. Gråstrubet lappedykker.

Gråstrubet lappedykker må for landet som helhed betragtes som en så sjælden art, at den efter vor opfattelse bør være totalfredet.

3. Knopsvane.

Denne art er fredet i alle nord- og vest-europæiske lande. Mellem Sveriges og Danmarks jægerorganisationer foreligger en aftale til sikring af ensartet behandling af arten i de to lande. — I det meste af Europa er **knopsvanen** i de senere årtier taget ret stærkt til i antal, men trods dette er ingen lande endnu gået ind for at tillade en almindelig jagttid.

Efter den omfattende undersøgelse, dr. **Paludan** på Vildtbiologisk Station med støtte af et stort antal jægere har foretaget i 1954 angående knopsvanen som ynglefugl herhjemme, kan det endnu ikke anses for påvist, at knopsvanen på grund af påstået ufredelighed spiller nogen mærkbar rolle for Danmarks andebestand som helhed. Skulle ynglende knopsvaner efterhånden gøre sig så stærkt gældende på visse lokaliteter, at der opstår påviselige ulemper eller skader derved, må der formentlig — om det skulle vise sig påkrævet — kunne gives adgang til begrænsede indgreb på basis af en licensordning.

Af hensyn til fiskeriet vil der næppe være anledning **til** en ændring i knopsvanens nuværende totalfredning. De under professor Spärck gennemførte **maveanalyser** giver ingen holdepunkter for, at knopsvanen skulle

spille nogen rolle i fiskerimæssig henseende. Svenske analyser har givet samme resultat.

Vi konkluderer derfor, at der ikke bør gives nogen jagttid for knopsvanen i den kommende jagtlov.

4. Knortegås.

Det lader sig ikke bestride, at knortegåsen set i forhold til tiden før 1930 er gået stærkt tilbage. Herom foreligger samstemmende vidnesbyrd fra en række lande. Glædeligvis synes knortegåsens tilbagegang i de senere år at være standset, og bl. a. fra overvintringslandene meldes om en vis opgang i bestandene. Forholdene bedømmes imidlertid over det meste af Europa således, at bestanden fortsat vil have fredning behov for om muligt at komme til kræfter. Danmark vil ikke kunne unddrage sig et internationalt samarbejde på dette felt, og undertegnede må derfor fastholde, at der ganske vist fastsættes en jagttid på knortegåsen fra 1. august til 31. december, men samtidig bestemmes, at man en tid ad administrativ vej totalfreder arten, indtil sikre data fra knortegåsens samlede udbredelsesområde godtgør, at bestanden på ny har nået en sådan størrelse, at man internationalt anser en beskyddning for forsvarlig.

5. Dykandejagten.

Vort principale ønske for jagttiden på troldand, bjergand, hvinand, havlit, ederfugl, sortand og fløjlsand er 1. oktober — 31. januar. På denne måde skulle der ikke blive brug for særfredninger i isvintre, hvorved bl. a. et besværligt administrativt apparat undgås. Vore jagttider ville da også komme mere på linie med vore nordiske nabolandes, hvor forholdene stiller sig således:

Finland: 20.-28. august — 30. november (under ganske specielle forhold i skærgården indtil 31. december eller 31. januar.)

(ederfugl, andrik: 1. september — 29. februar (forventes afskaffet) ederfugl, hun: fredet).

Sverige: 1. september — 31. december (området vestligste Østersø-Kullen).

Norge: 21. august — 23. december (ederfugl fredet).

I Tyskland og England ophører jagten normalt 31. januar (ederfugle totalfredede), i Holland er alle dykænder totalfredede.

Under drøftelserne i underudvalget er fremsat det forslag, at dykandejagten her i landet først skulle ophøre 29. februar, men at der samtidig sker en stramning af bestemmelserne om isj agt og af reglerne for fredning i isvintre, samt at der ikke udstedes jagtkort senere end 1. december. Dette forslag har undertegnede tilsluttet sig under forudsætning af en tilfredsstillende formulering. Vi må endvidere anse 1. oktober som den rimeligste begyndelsesdato for jagten på dykænder.

6. Stor og lille regnspeve.

Spørgsmålet om disse trækfugles jagttid må ses i forhold til de lande, der producerer de fleste af de fugle, på hvilke jagten hovedsagelig drives her i landet. Hovedmængden af de spover, der passerer Danmark, kommer til verden i Sverige, Finland og for en del også Nordvestrusland.

I Finland er spoverne totalfredede, i Sverige indledes jagten først den 1. september. Med undtagelse af Norge, der indleder spove jagten 21. august, er der, efter hvad der foreligger oplyst, ingen vesteuropæiske lande, der begynder spovejagten før 1. september. Skal bestræbelserne på at koordinere jagttider indenfor den vesteuropæiske trækvej have nogen mening, kan Danmark ikke indtage en særstilling ved at indlede jagten så tidligt som 16. juli, som foreslået af jægerne. — Et moment, der yderligere taler for, at vi her i landet i hvert fald ikke bør indlede jagten før 1. august, er muligheden for at bevare og ophjælpe den bestand af stor regnspeve, som nu yngler her i landet. Ved at indlede jagten 16. juli løber man en risiko for at ramme vor egen bestand på en uheldig måde, medens man ved at udsætte jagten til 1. august giver vore egne fugle en rimelig chance.

Vi må derfor fastholde 1. august som den tidligste dato for jagten på spover herhjemme og i øvrigt anbefale, at der gøres en speciel indsats for at analysere vore egne spovers yngleforhold og træk. Skulle sådanne undersøgelser vise, at der er grund

til at afvige fra datoen 1. august, vil en sådan ændring vel også kunne realiseres. — Fra det fredede område på Tipperne foreligger optællinger, der tydeligt viser, at en jagttid, der begynder 1. august, vil falde sammen med spovernes maksimale optræden:

$\frac{1}{6}$: 0	$\frac{1}{8}$: 88	$\frac{15}{9}$: 56
$\frac{1}{7}$: 16	$\frac{15}{8}$: 180	$\frac{1}{10}$: 16
$\frac{15}{7}$: 60	$\frac{1}{9}$: 280	$\frac{1}{11}$: 0

7. Skovsnuppen.

Vort forslag går ud på, at skovsnuppens jagttid fastsættes til 1. oktober — 31. december, dog således at jagttiden i fem år fra lovens ikrafttræden udstrækkes til 7. april. Femårsperioden bør benyttes til nærmere undersøgelser over skovsnuppens forhold. Ved periodens udløb tages spørgsmålet om fastlæggelse af artens jagttid op på ny.

Når vi fremsætter dette forslag, er det bl. a. fordi man må sige, at *tendensen* med hensyn til jagttid på denne fugl i Nordvest- og Vesteuropa i de senere årtier går i retning af forkortelse af jagttiden og specielt bortfald af forårsjagten. (Eksempler herpå kan bl. a. hentes fra Finland, Sverige og Holland).

Danmark må betragtes som en del af de trækveje, der passerer en række nordvest- og vesteuropæiske lande (bl. a. Finland, Sverige, Norge, Danmark, Tyskland, Holland, Belgien, Luxembourg, Frankrig, Spanien og Storbritannien), og kan ikke isolere sig i forhold til den udvikling, der finder sted inden for dette trækområde. I betragtning af den ovennævnte tendens må det forekomme meget betænkeligt, om Danmark nu i sin nye jagtlov lagde sig fast på jagttider, der repræsenterer et synspunkt, som meget tyder på er ved at have overlevet sig selv.

En afviklingsperiode, som den af os foreslåede, vil dels give mulighed for at gennemføre mere omfattende undersøgelser angående snuppens forhold til brug for en bedømmelse af situationen, når prøvetiden udløber, dels give tid til at se, om den ovennævnte tendens udvikler sig videre i andre lande.

Det skal i øvrigt ikke her forsøges at gå nærmere ind på de mange betragtninger og argumenter, som har været fremført for og

imod sneppens forårsfredning. Vi respekterer fuldt ud jagtorganisationernes ret til at søge forårsjagten bevaret. Skal problemerne omkring denne jagt imidlertid søges alsidigt belyst med henblik på jagtlovs-kommissionens arbejde, er det rimeligt, at vi, som i den foreliggende sag ikke blot må lytte til jægerens synspunkter, men også må varetage andre, mere almene interesser, ved denne lejlighed peger på nogle punkter, som måske ellers ikke vil blive tilstrækkeligt fremhævet.

Ud fra de i vor indledning anførte betragtninger vedrørende vildtets ret til at have fred i yngletiden må vi fastholde, at forårsjagt på skovsneppen herhjemme indtil 7. april (eller som også foreslået 15. april) må siges at falde i fuglens yngletid i sædvanlig forstand. Alene af denne grund er denne jagt problematisk.

Der findes her i landet en mindre bestand af ynglende skovsnepper, og det kan ikke udelukkes, at denne bestand, såfremt forårsjagten afskaffes, vil tiltage på mærkbar måde. Også dette moment må drages ind i billedet.

Det siges, at antallet af nedlagte snepper skulle vise en tendens til stigning i bestanden. Uanset hvorledes man bedømmer beskydningens virkning på en bestand, må det siges, at de hidtil fremlagte tal stort set kun demonstrerer, at antallet af nedlagte fugle kan svinge både opad og nedad. Statistisk kan der næppe udledes sikre tendenser i den periode, hvorfra tal endnu foreligger.

I tilknytning til det, der ovenfor er sagt om fred i yngletiden, må det også ud fra et almindeligt vildtplejeprincip betragtes som **irrationelt** at beskyde den restbestand, som om foråret trækker nordpå for at yngle. Den uro, den herhjemme sædvanlige form for sneppejagt med hund kan foranledige på et terræn, kan næppe heller betragtes som en hensigtsmæssig ting.

Vil man i det hele taget bedømme spørgsmålet om forårsjagt på sneppen, vil det næppe være rigtigt at undlade en omtale af selve jagtformen. Når det anføres som et argument for at bevare forårsjagten her i landet, at også andre lande endnu driver sneppejagt på denne årstid, må det derfor fremhæves, at den forårsjagt, man f. eks. driver i Tyskland, udelukkende drives på „trækkende“ snepper. Tyske jægere giver

da også både i tale og på tryk udtryk for deres fordømmelse af at anvende hund i denne periode. Vil man sammenligne sneppejagten i de forskellige lande, må sådanne forhold også tages med i billedet.

Til slut skal endelig fremhæves det lærerige eksempel, Finland har givet i forbindelse med spørgsmålet om at afskaffe forårsjagten på sneppen. — I det svar, Finlands Jägarförbund har sendt på de danske jagtorganisationers henvendelse om at få tilstillet oplysninger angående sneppejagt, gives bl. a. følgende klare og kraftige udtalelser:

„Finlands Jägarförbund och landets 120.000 jägare motsätter sig enhölligt vårjakt av morkulla. Även i Finland har vår jakten varit en gammal sed, vilken sedan årtionden tillbaka lyckligt utrotats ur jagarens sinnen. Vi i Finland varken önskar eller behöver vår jakt och i princip motsätter vi oss fortsättandet av denne jakt även i andra länder.

För undvikande av missförstånd vilja vi ännu nämna, att ovannämnda icke är någon utomståendes utan Jägarförbundets styrelses egen syn på saken. Vi hoppas att förnufts-skälen i denne fråga skulle bli förhärskande bland jägarna även i de länder, i vilka vår jakten önskats fortsätta."

Man tør af det finske indlæg drage den konklusion, at vel har der i Finland tidligere været drevet vårjagt på sneppen, men at ophøret af denne jagt ikke har fremkaldt et ubodeligt savn. Tværtimod synes de finske jægere nu samlet at hilse forandringen som et gode, der bygger både på fornuft og etik. De maner da også andre lande til at følge deres eksempel.

Skal det kommissorium, der er givet jagtlovs-kommissionen, og som også pålægger kommissionen at søge jagttider i Norden koordineret, lægges til grund for drøftelserne af sneppejagten, kommer man næppe uden om, at et forslag, som det her fremførte, skulle kunne bygge bro over de skarpe yderstandpunkter, der er fremsat. Kan problemet om forårsjagt på skovsneppen finde en endelig, saglig og internationalt rigtig løsning efter den foreslåede 5-års periode, må det hilses med større tilfreds-

hed, end om man nu trods de mangler, der kan siges at knytte sig til det i øjeblikket foreliggende grundlag, søger en løsning forceret frem.

8. Tejst.

Må betragtes som så sjælden en ynglefugl her i landet, at den bør være totalfredet.

9. Krage og husskade.

Under fastholdelse af det generelle synspunkt, at dyr, der hører til den naturlige, danske fauna, skal være beskyttet i yngletiden, må vi også for krage og husskade fastholde en begrænsning af jagttiden, som vi foreslår til 1. juli — 30. april, dog således at det — i lighed med hvad der er foreslået for gråspurve og alliker — skal være tilladt at nedrive reder hele året på steder, hvor fuglene gør væsentlig skade. — Der bør måske i denne forbindelse peges på, at krage og husskade ikke kan siges at være

skadedyr i almindelig forstand. Det er kun i relation til vildtplejen, at de visse steder kan skabe ulemper af økonomisk karakter, og det er vor opfattelse, at en regulering af de to arters antal må kunne gennemføres uden at gøre disse fugle helt fredløse.

10. Gift.

I forbindelse med krager kan der være grund til her at præcisere, at undertegnede må tage stærkt afstand fra anvendelse af gift til bekæmpelse af dyreformer, der kommer ind under jagtloven. Brugen af gift til sådanne formål virker som et ukontrollabelt, oftest stærkt smertevoldende anivningsmiddel og står i stærk kontrast til de bestræbelser, der f. eks. gennem dyreværnsloven er udfoldet for at gøre behandlingen af dyr så human som muligt. Det er vor opfattelse, at man i fornødent omfang kan opnå en vis bestandsregulering ad andre, mere humane veje, såfremt man blot sætter tilstrækkelig energi ind derpå.

R. Spärck.

H. M. Thamdrup.

JAGTORGANISATIONERNES FÆLLESUDVALG

Landsjagtforeningen af 1923
Dansk Jagtforening
Dansk Strandjagtforening

Bilag 2 d.

København V, den 3. november 1960.

Til jagtlovskommissionens underudvalg vedrørende f redningstider.

I det udvalg, der af jagtlovskommissionen er nedsat til behandling af fredningstiderne, er der ikke opnået enighed om en fælles indstilling om bl. a. følgende spørgsmål:

- A. Forårsjagt på gæs.
- B. Brug af gift.
- C. Knopsvanen.
- D. Fredning af krager og skader.
- E. Regnsproven.
- F. Skovsnuppen.

og Jagtorganisationernes Fællesudvalg skal derfor tillade sig at fremsende nedenstående indstillinger vedrørende disse spørgsmål:

Ad A.

Efter jægernes opfattelse, der bygger på rapporter fra de senere år, er bestanden af såvel kortegæs som kortnæbbet gås og sædgås i stærk stigning, og der rejses fra landboside meget stærk kritik over den store skade, de store mængder af gæs forårsager, dels på græsmarker og dels på forårssædmarkerne. Som følge heraf, og efter at spørgsmålet har været forelagt på årsmøderne i jagtorganisationerne, hvor der har været udpræget stemning for genindførelse af en jagttid om foråret for disse gæs, skal man fra fællesudvalgets side stærkt anbefale, at spørgsmålet om en jagttid til den 1. april på ny tages op til behandling.

Ad B.

Jagtorganisationernes Fællesudvalg må principielt fastholde giftudlægning som et nødvendigt onde, idet vi er af den opfattelse, at det mange steder vil være helt umuligt at holde bestanden af krager og skader nede på et rimeligt niveau uden anvendelse af gift. Men vi er villige til, hvis

man finder frem til anvendelse af bedre egnede gifte end fosforpræparater, at gå over til disse, såfremt de er brugbare uden at medføre fare for mennesker og husdyr i højere grad end fosforpræparater. Subsidiært må vi forlange som kompensation, hvis giften forbydes, at anvendelse af de såkaldte kragefælder tillades.

Ad C.

Jagtorganisationernes Fællesudvalg må fastholde, at der må tilvejebringes en ordning, således at man kan holde bestanden af knopsvaner på et passende niveau, så den ikke direkte volder skade overfor ophjælpningen af vor danske andebestand, og man mener, at dette bedst lader sig gøre ved en kortere jagttid, eventuelt om foråret, når knopsvanen sætter sig fast på et terræn som ynglested, men subsidiært efter indhentet dispensation. Bestanden af knopsvaner har nu nået en sådan størrelsesorden, at man ikke kan bagatellisere de skader, der forvoldes.

Udvalget er klar over, at konventionen med Sverige kræver forhandlinger med svenskerne, hvis det drejer sig om indførelse af en almindelig jagttid.

Ad D.

Jagtorganisationernes Fællesudvalg må af hensyn til den store fare, disse fugle er for ophjælpningen af vildtbestanden (specielt agerhøns, fasaner og også harer), og som et uundværligt led i den vildtpleje, som er en ufravigelig pligt for jægerne, forlange, at man skal have ret til at bekæmpe disse fugle helt på linie med bekæmpelse af andre skadedyr, og man kan derfor ikke gå med til at

give dem en fredningstid. Erfaringen viser også, at selv om man på alle måder og med alle midler bekæmper disse fugle, er der ikke nogen fare for at udrydde disse, man kan blot nå at holde dem nede på et tåleligt niveau.

Ad E.

Jagt organisationernes Fællesudvalg fastholder deres ønske om en jagttid på regn-

sproven fra 16. juli til 31. december og henviser i øvrigt til tidligere fremsat motive-ring herfor.

Ad F.

Jagtorganisationernes Fællesudvalg fastholder deres ønske om en jagttid på skovsneppen fra 24. september til 7. april og henviser til tidligere fremsat motivering.

K. Schack.

*Holmboe
eeke.*

International konvention til beskyttelse af fugle.

Konventionsudkast til ændring af Pariserkonventionen af 19. marts 1902 (International konvention til beskyttelse af for landbruget nyttige fugle), godkendt på det i Paris den 17. og 18. oktober 1950 afholdte møde.

De Høje Kontraherende Parter,

som er klar over den fare for udryddelse, der truer visse fuglearter, og som også er betænkelige ved den foruroligende nedgang i antallet af adskillige arter, i særdeleshed trækfugle,

og som ud fra videnskabelige, naturfredningsmæssige og nationaløkonomiske synspunkter mener, at alle fugle principielt burde fredes,

er kommet til den konklusion, at der bør foretages ændringer i Pariserkonventionen af 1902 (International konvention til beskyttelse af de for landbruget nyttige fugle). Følgende tekst foreslås derfor:

§ 1. Nærværende konvention gælder for alle vildtlevende fugle.

§ 2. De Høje Kontraherende Parter mener, at med de i §§ 6 og 7 fastsatte undtagelser, bør i almindelighed fredes:

(a) alle fugle, i hvert fald i yngletiden, og derudover trækfugle på den årstid, de vender tilbage til yngleområdet, i særdeleshed i månederne marts, april, maj, juni og juli;

(b) hele året, alle arter, som trues af udryddelse, eller som er af videnskabelig interesse.

§ 3. Med de i §§ 6 og 7 nævnte undtagelser skal det være forbudt i fredningstiden at indføre, udføre, transportere, sælge, udbyde til salg, købe, give eller opbevare nogensomhelst levende eller død fugl, eller blot del af en sådan, som er ulovligt dræbt eller fanget.

4. Med de i §§ 6 og 7 nævnte undtagelser skal det være forbudt i den for en given art fastlagte fredningstid og især i yngletiden at fjerne eller ødelægge reder under bygning eller i brug; endvidere at tage eller beskadige, transportere, indføre eller udføre, sælge eller udbyde til salg, købe eller blot ødelægge æggene eller æggeskallerne, såvel som ungekuld af fritlevende fugle.

Disse forbud gælder dog ikke lovligt indsamlede æg, når de er ledsaget af en attest for, at de er bestemt til udsætning eller til videnskabelige formål, eller hvis de stammer fra fugle holdt i fangenskab, og heller ikke — men kun gældende for Holland under hensyntagen til allerede anerkendte, specielle lokale grunde — vibææg.

§ 5. De Høje Kontraherende Parter forpligter sig til at forbyde nedenstående metoder, der kan medføre tilintetgørelse eller tilfangetagelse af et meget stort antal fugle eller påføre dem unødigt lidelse. I lande, hvor sådanne metoder i øjeblikket er lovlige, forpligter de Høje Kontraherende Parter sig til efterhånden i lovgivningen at indføre bestemmelser, der forbyder eller kontrollerer brugen af:

a) snarer, limpinde, fælder, kroge, net, giftudlægning, bedøvende midler, blindede lokkefugle;

b) fuglekøjer;

c) spejle, fakler eller andet kunstigt lys;

d) net eller fiskeruser til at fange søfugle;

e) repeter jagtgevær eller automatiske jagtgeværer, der kan indeholde mere end to haglpatroner;

f) i almindelighed alle andre geværer end sådanne, der kan afskydes fra skulderen;

g) forfølgelse og skydning af fugle fra motorbåd på ferske vande og, fra 1. marts til 1. oktober, på territoriale farvande og kystfarvande;

h) anvendelse af motordrevne køretøjer eller luftfartøjer til at skyde eller sammen-drive fugle;

i) udsætning af belønning for fangst eller tilintetgørelse af fugle;

j) privilegier til uindskrænket jagt eller fangst skal underkastes bestemmelser for hele året og ophæves i yngletiden på havet, langs strandbredder og kyster;

k) alle andre metoder til massefangst eller -tilintetgørelse af fugle.

Undtagelser fra denne paragraf er fastsat i §§ 6 og 7.

§ 6. Hvis en art i et givet område formenes enten at udgøre en trussel for visse landbrugsprodukter eller husdyr ved den skade, den måtte forvolde på marker, vingårde, haver, frugtplantager, skove, vildt eller fiskebestande, eller at true en eller flere arter, hvis bevarelse måtte være ønskelig, med udryddelse eller decimering, kan de kompetente myndigheder ved særlig tilladelse ophæve de i §§ 2-5 nævnte forbud for den pågældende art.

Det skal dog være ulovligt at købe eller sælge fugle dræbt på denne måde eller føre dem bort fra den ejendom, hvor de er blevet dræbt.

Hvis der i et lands love findes andre bestemmelser, der muliggør en begrænsning af den skade, som måtte forvoldes af visse fuglearter, men som sikrer de skadevoldende arters fortsatte beståen, kan disse bestemmelser opretholdes af de Høje Kontraherende Parter.

Under hensyn til de erhvervsøkonomiske forholds særlige betydning for Norge, Sverige, Finland og Færøerne kan de derværende kompetente myndigheder gøre undtagelser og tillade visse ændringer i nærværende konventions bestemmelser. I tilfælde af, at Island slutter sig til denne konvention, skal de forannævnte undtagelser om ønskes også gælde her.

Ingen forholdsregler, som træffes i henhold til denne paragraf, må føre til en fuldstændig udryddelse af standfugle eller af trækfugle.

§ 7. Dispensation fra bestemmelserne i nærværende konvention kan meddeles af de kompetente myndigheder, når det sker af hensyn til videnskaben, undervisningen,

genudsætning, opdræt af fuglevildt eller falkejagt, alt efter de foreliggende omstændigheder, og idet der tages alle påkrævede forholdsregler for at hindre misbrug.

De i §§ 3 og 4 anførte bestemmelser angående transport gælder ikke for Storbritannien.

I alle lande skal de i § 3 nævnte forbud ikke gælde for fjer af fuglearter, som det ifølge loven er tilladt at dræbe i det pågældende land.

§ 8. De Høje Kontraherende Parter påtager sig at udfærdige en liste over de fugle, det er tilladt at dræbe eller fange i de respektive lande ifølge de i denne konvention fastsatte betingelser.

§ 9. Hvert land har ret til at udfærdige en liste over de stand- og trækfugle, som må holdes i fangenskab af privatpersoner, og skal træffe bestemmelse om de tilladte fangstmetoder, såvel som om de forhold, under hvilke fuglene må transporteres og holdes i fangenskab. Hvert land skal give regler for handel og træffe alle nødvendige forholdsregler for at begrænse omfanget af en sådan handel.

§ 10. De Høje Kontraherende Parter påtager sig at undersøge og iværksætte foranstaltninger, der er egnede til at forebygge tilintetgørelse af fugle som følge af spildolie eller anden vandforurening, eller på grund af fyrtårne, elektriske ledninger, insekticider, gift eller af enhver anden årsag.

De vil bestræbe sig på at opdrage børn og offentligheden til at forstå betydningen af at bevare og beskytte fuglefaunaen.

§ 11. For at råde bod på den som følge af menneskets aktivitet hurtige forsvinden af egnede yngleområder for fuglene vil de Høje Kontraherende Parter øjeblikkeligt og ved alle egnede forholdsregler anspore til og fremme oprettelse af sø- og landrcservater af passende størrelse og beliggenhed, hvor fuglene kan yngle og opføde deres unger i sikkerhed, og hvor ligeledes trækfugle kan raste og fouragere i fred.

Nærværende konvention skal ratificeres, og den forbliver i kraft imellem alle de underskrivende stater. I tilfælde af opsigelse fra en af dem vil en sådan kun berøre vedkommende stat og først et år fra den dag, hvor opsigelsen er meddelt de kontraherende parter.

Stater, som ikke har underskrevet nær-

værende konvention, skal kunne tilslutte sig den efter anmodning.

De stater, som har tilsluttet sig konventionen af marts 1902, men som ikke har ratificeret nærværende konvention, forbliver bundet af bestemmelserne i konventionen af 1902.

Til jagtlovskommissionen.

På jagtlovskommissionens møde lørdag den 17. august 1961 blev jagtrådets formand anmodet om sammen med jagtorganisationernes repræsentanter i kommissionen nærmere at overveje en ændret affattelse af jagtlovens § 5.

Det til overvejelse af dette spørgsmål nedsatte underudvalg fik herefter følgende sammensætning:

jagtrådsformand, kammerherre, greve *Ahlefeldt-Bille*, Fjelibro pr. Rudme, der har fungeret som formand,

jagtrådsmedlem *L. Engsbye*, København, som repræsentant for Landsjagtforeningen af 1923,

skovrider, dr. agro. *K. Ladefoged*, Marselisborg skovridergård pr. Århus, som repræsentant for Dansk Jagtforening,

Georg Jørgensen, Rønnebærvej 13, Nakskov, som repræsentant for Dansk Strand jagtforening.

Sagkyndig bistand er ydet udvalget af strandjagtkonsulent *Fynboe*.

Udvalgets sekretariatsforretninger har været varetaget af kommissionens sekretær med bistand af sekretær *H. Wulff*, landbrugsministeriet.

Som resultat af underudvalgets arbejde foreligger det som bilag*) til nærværende redegørelse medfølgende forslag til ændret affattelse af jagtlovens § 5, der herved indstilles til vedtagelse af kommissionen.

Til forslaget skal man knytte følgende bemærkninger:

Udvalget finder, at jagten på søterritoriet som hidtil i princippet bør være fri, samt at det i loven bør præciseres, at den frie jagt kan udøves til daglig højvandslinie, hvilken linie efter gældende ret danner grænsen mellem landjorden, der er undergivet særlig ejendoms- og jagtret, og søterritoriet, hvortil der kun undtagelsesvis haves særskilte rettigheder.

Udvalget har overvejet, i hvilket om-

fang jagt på søterritoriet bør kunne udøves ved vadning, og er kommet til det resultat, at udøvelse af jagt ved vadning i almindelighed bør være forbudt. Det er udvalgets opfattelse, at dette forbud også bør omfatte den jagtberettigede til kyststrækningen, da adgangen til jagt på søterritoriet bør være ens for alle jægere i modsætning til den nuværende retstilstand, hvorefter det i jagtlovens § 5 indeholdte forbud mod jagt ved vadning ud for kysten ikke antages at omfatte den jagtberettigede til den pågældende kyststrækning. Fra disse regler må man dog mene, at følgende tilfælde bør undtages:

For det første bør forbudet mod jagt ved vadning ikke komme til anvendelse, hvor det drejer sig om lavvandede områder, der er adskilt fra kysten — herunder fra øer og holme, der er undergivet ejendomsret, — ved så dybt vand, f. eks. en sejlrende, at der selv ikke ved lavvande kan vades dertil.

Det foreslås derfor, at jagt ved vadning kun skal være tilladt på områder, der til enhver tid alene kan nås med båd, hvorved bemærkes, at man i denne forbindelse har ment at kunne se bort fra befordring pr. fly. Jagt ved vadning vil derimod ikke være tilladt på områder, som man er sejlet til ved højvande eller daglig vandstand, hvis det er muligt at vade til de pågældende områder ved lavvande.

Dernæst vil det efter udvalgets opfattelse være rettest at søge lovfæstet gældende retspraksis, hvorefter det er tilladt ved vadning at sætte sig i besiddelse af lovligt skudt vildt, der falder på områder af søterritoriet, hvor jagt ved vadning i øvrigt er forbudt, dog under forudsætning af, at skydevåben ikke medbringes. Under tilsvarende omstændigheder må en jagtberettiget til en kyststrækning afhente vildt, der er skudt fra hans jagtgrund.

Udvalget finder det endeligt rimeligt, at

*) bilag 4 a.

den jagtberettigede til kyststrækningen trods vadejagtsforbudet får adgang til uden medbringelse af skydevåben at afdrive de på søterritoriet værende rør- og sivbevoksninger for vildt, når bevoksningen ligger i forbindelse med hans jagtgrund.

Der er i udvalget enighed om, at jagt fra skydetønder, kasser, stativer m. v. bør sidestilles med jagt ved vadning, således at disse former for jagtudøvelse kun må finde sted på de ovenfor nævnte lavvandede områder, hvor jagt ved vadning er tilladt. Det samme bør gælde jagt fra båd, der berører havbunden. Det påhviler derfor jægeren — uanset **at** det vil være tilladt at udøve jagt ind mod kysten til daglig højvandslinie — at iagttage, at der ikke under sejladsen indtræder lavvande, således at båden ikke ilyder, idet den pågældende i så fald **vil** gøre sig skyldig i overtrædelse af vadejagtsforbudet.

Efter udvalgets opfattelse bør der ikke være adgang til at færdes med skydevåben ved vadning på søterritoriet — bortset fra ovennævnte lavvandede områder. Imidlertid vil fartøjer, der agtes benyttet under jagten, ofte ikke være fortøjet på kysten, men opankret på søterritoriet, og ovennævnte regler foreslås derfor suppleret med en bestemmelse om, at vadning med uladt skydevåben alene er tilladt ad den korteste vej mellem et fartøj, der er eller agtes anvendt til befordring eller jagt, og den nærmeste kyststrækning, hvor den pågældende kan udøve jagt eller færdes med skydevåben. På lignende måde må den jagtberettigede til en ved kysten beliggende ejendom og de under denne matrikulerede

øer eller holme kunne færdes mellem ejendommen og de pågældende øer eller holme.

Udvalgets forslag kan sammenfattes således, at den nordiske statsborgere indrømmede adgang til fri jagt på søterritoriet kan udøves indtil daglig højvandslinie fra båd, der ikke berører havbunden. Jagt ved vadning samt fra skydetønder m. m. og fra båd, der berører havbunden, må derimod alene finde sted på områder, der selv ved lavvande kun kan nås ved båd og ikke ved vadning, og der bør i denne henseende ikke gøres forskel på den jagtberettigede til kysten og andre jægere. Dog skal det være tilladt ved vadning, når skydevåben ikke medbringes, **at** afhente lovligt skudt vildt og afdrive visse rør- og sivbevoksninger. Uden for områder, hvor vadejagt er tilladt, bør det endvidere være forbudt at færdes ved vadning med skydevåben — dog bortset fra tilfælde, hvor den pågældende vader med uladt skydevåben til og fra et ud for kysten beliggende fartøj.

Selv om man således må være af den opfattelse, at vadning med skydevåben, der ikke er led i jagtudøvelse, principielt bør være forbudt, vil man dog ikke finde det urimeligt, om jagtlovens § 37 blev suppleret med en bestemmelse gående ud på, at strafansvar efter § 5, for så vidt det alene drejer sig om vadning med uladt skydevåben på søterritoriet, ikke ifaldes, når det af sagens samtlige omstændigheder fremgår, at skydevåbnet ikke er medtaget med henblik på at udøve jagt på søterritoriet eller på den tilstødende kyststrækning.

Kalø, den 12. februar 1962.

G. Ahlefeldt-Bille
formand

L. Engsbye

Georg Jørgensen

K. Ladefoged

H. Bloch-Nielsen

Udkast til ny formulering af jagtlovens § 5.

§ 5. Det står enhver, der har dansk, finsk, islandsk, norsk eller svensk indfødsret, frit for at udøve jagt på havet og i fjorde og vige, undtagen hvor disse er privates ejendomsret undergivet, eller jagten sammesteds fra ældre tider har været betragtet som tilkommende den eller de jagtberettigede på de tilgrænsende landstrækninger. Den frie jagt må udøves indtil daglig højvandslinie.

Stk. 2. Ved vadning må den i stk. 1 omhandlede frie jagt kun udøves på områder, der til enhver tid alene kan nås med båd. Jagt udøvet fra båd, når denne berører havbunden, samt jagt fra skydetønder, kasser, stativer eller lignende må ligeledes kun foregå på de nævnte områder.

Stk. 3. Vadning er tilladt med uladt skydevåben fra kysten til et ud for denne liggende fartøj, når den pågældende agter at lade sig befordre med fartøjet eller drive jagt derfra, ligesom vadning med uladt

skydevåben er tilladt fra et således benyttet fartøj til kysten. Det er dog en betingelse, at vadning sker ad den korteste vej mellem fartøjet og den nærmeste kyststrækning, hvor den pågældende lovligt kan udøve jagt eller færdes med skydevåben.

Stk. 4. Det er tilladt ved vadning at sætte sig i besiddelse af lovligt skudt vildt, selv om det falder på områder af søterritoriet, hvor jagt ved vadning ifølge stk. 2 er forbudt; dog må der herunder ikke medføres skydevåben.

Stk. 5. Uanset bestemmelsen i stk. 2, 1. pkt., er det tilladt den jagtberettigede til en kyststrækning at afdrive for vildt de på søterritoriet værende rør- og sivbevoksninger, der ligger i forbindelse med hans jagtgrund. Skydevåben må ikke medbringes ved afdrivningen.

Stk. 6. På søterritoriet er det forbudt at nedlægge kronvildt, dåvildt, sikavildt, råvildt, mufloner og harer.

København K, den 20. oktober 1964.

Til Jagtlovskommissionen.

På jagtlovskommissionens møde den 22. marts 1960 blev det vedtaget at nedsætte et underudvalg med den opgave at overveje et fra jagtorganisationernes fællesudvalg modtaget forslag om, at der i den kommende jagtlov søges optaget en bestemmelse, hvorefter enhver forud for erhvervelse af sit første jagttegn skal aflægge en jagtprøve.

Til medlemmer af udvalget udpegedes kontorchef i landbrugsministeriet, nu administrationschef i statens jordlovsudvalg *N. Wermuth* (formand), jagtrådsformand, kammerherre, greve *AhlefeUt-Bille*, jagtrådsmedlem *L. Engsbye*, afdelingsleder ved Vildtbiologisk Station, nu museumsinspektør ved Jagt- og Skovbrugs-museet, dr. phil. *K. Paludnn*.

I udvalgets arbejde har endvidere deltaget Dansk Jagtforening og Dansk Strandjagtforenings repræsentanter i kommissionen.

Udvalgets sekretariatsforretninger har været varetaget af kommissionens sekretær med bistand af sekretær *P. Nørby Jensen*, landbrugsministeriet.

Udvalget har afholdt en række møder og herudover haft drøftelser med repræsentanter for justitsministeriet, politiet og politiets organisationer med henblik på undersøgelse af mulighederne for politiets medvirken ved ordningen og dennes nærmere gennemførelse i praksis.

I.

Spørgsmålet om tilvejebringelse af en jagtprøveordning er som anført rejst af jagtorganisationernes fællesudvalg, og jagtorganisationernes forslag har fortrinsvis været motiveret ud fra sikkerhedsmæssige grunde.

Jagten i Danmark har i de senere år næsten hvert år krævet dødsfald, og der

har herudover måttet konstateres et betydeligt antal jagtulykker med alvorligere grader af invaliditet til følge, herunder total blindhed, tab eller læsion af øje, mistet førklighed og kraniebrud, foruden alvorlige skader på husdyr (hunde m. v.) og andre tingskader.

På grundlag af de af Dansk Jagtforsikring A/S behandlede skadesager kan konstateres, at mangelfuld geværbetjening, herunder uforsigtighed under sikring og afsikring, samt anvendelse af defekte våben og patroner ofte har haft meningsløse jagtuheld til følge, ligesom det fremgår, at der ikke er tilstrækkeligt kendskab til eller respekt for de sikkerhedsregler, der må iagttages under anvendelse af våben, således som dette især er påkrævet under jagt, hvor flere er i følge eller hvor andre må antages at færdes.

Underudvalget må under indtryk heraf være enig med jagtorganisationerne i, at et jagtgevær i ukyndige hænder må anses for at være et så farligt våben, at det af samfundsmæssige grunde er påkrævet, at personer, der ønsker at bruge disse våben til jagtudøvelse, forinden dokumenterer, at de har kendskab såvel til jagtvåbens konstruktion som til deres praktiske brug, og at de kender de elementære forsigtighedsregler, der bør iagttages. Et sådant kendskab må også anses for at være af stor betydning for den humanest mulige jagtudøvelse.

Endvidere må man være enig med jagtorganisationerne i, at det må være naturligt tillige at kræve godtgjort, at den kommende jagtudøver har et mere almindeligt kendskab til forhold af betydning for den praktiske jagtudøvelse, hvorved man særlig må lægge vægt på, at den pågældende har tilstrækkeligt kendskab til den danske fauna, herunder hvilke dyr og fugle der må jages og til hvilke tider.

Underudvalget har derfor kunnet tilslutte sig forslaget om indførelse af en jagt-

prøve som betingelse for erhvervelse af det første jagttegn.

Der er inden for underudvalget enighed om, at en sådan ordning kun skal omfatte nye *jagttegnsløserne*, d. v. s. jagttegnsløserne, som ved den nye jagtlovs ikrafttræden ikke tidligere har haft jagttegn, medens prøve ikke bør kræves aflagt af personer, der har haft adgang til at udøve jagt under den bestående jagtlov.

Der løses årligt ca. 100.000 jagttegn, og det antages, at godt 10 pct. af jagttegnsløserne ikke tidligere har haft jagttegn. Det må på dette grundlag forudses, at en jagtprøveordning må tilrettelægges med henblik på aflæggelse af op til ca. 10.000 prøver årligt.

II. Ordningens udformning.

Fra jagtorganisationernes side er ved forslaget fremsættelse blevet lagt megen vægt på en udformning af ordningen, der sikrede, at prøverne kunne afvikles under trykssættende former, og organisationernes forslag gik da også ud på, at ordningen burde tilrettelægges således, at prøverne blev aflagt under politiets medvirken.

Allerede under de indledende forhandlinger med repræsentanter for politimynderne blev det imidlertid fremhævet, at politistyrkens nuværende størrelse ikke tillod en sådan forøgelse af arbejdsbyrden, og at det måtte anses for yderst tvivlsomt, om bevillingsmyndighedernes tilslutning kunne opnås til en udvidelse af politistyrken med henblik på afholdelse af de pågældende prøver inden for tjenestetiden.

Underudvalget fandt herefter at måtte undersøge mulighederne for at etablere en ordning, hvorefter prøverne afholdes af særlige, efter indstilling af politimestrene (politidirektøren) i de enkelte kredse udpegede politimænd som en slags frivilligt arbejde, og efter at have drøftet spørgsmålet bl. a. med repræsentanter for justitsministeriet, politimesterforeningen og Dansk Politiforbund har man opnået principiel tilslutning til en ordning tilrettelagt efter disse retningslinier.

Ordningen tænkes herefter i hovedtrækkene opbygget således:

Jagtprøveinstitutionen henlægges under landbrugsministeriet, der beskikker de poli-

timænd, der efter indstilling af de overordnede politimynderheder (rigspolitichefen og vedkommende politimester) udpeges til sagkyndige.

Der udfærdiges af landbrugsministeren nærmere regler for ordningens gennemførelse, herunder med hensyn til hvilke krav, der vil være at stille til jagttegnsløserne, prøvens praktiske gennemførelse, klageadgang, gebyrfastsættelse m. v.

Hvervet som sagkyndig udøves uden for den pågældende politimands tjenestetid. Ordningen søges tilrettelagt således, at den enkelte sagkyndige højst kommer til at afholde 100 prøver pr. år.

Med ca. 10.000 prøver årligt vil det antageligt vise sig nødvendigt, at der i større politikredse udpeges 2-3 sagkyndige til at forestå prøverne eller i alt 100-120 sagkyndige for hele landet.

Uddannelse af de sagkyndige.

Som led i bestræbelserne på at gennemføre en ensartet afvikling af prøverne og en ensartet bedømmelse af jagttegnaspiranterne skønnes det hensigtsmæssigt, at der gennemføres instruktionskurser for de politifolk, der ved ordningens start foreslås som sagkyndige, med henblik på supplement af deres jagtlige viden og instruktion i prøvens formål og gennemførelse. Rekrutteringen forventes herefter at kunne ske ved selvrekruttering i de enkelte politikredse.

Kurserne tænkes afholdt på Kalø jagtgård ved Rønde og nærmere tilrettelagt i samarbejde med jagtrådet og jagtkonsulentvæsenet.

Aflønning.

Der er i udvalget enighed om, at vederlæggelsen af den sagkyndige bør ske i form af en slags entrepriserordning, hvorefter hele prøvegebyret tilkommer den sagkyndige og således, at denne ikke herudover har krav på dækning af udgifter i forbindelse med hvervet.

Fastsættelse af prøvegebyret vil til sin tid finde sted i samråd med finansministeriet og efter forhandling med politiets organisationer.

Formidlingen af jagtprøverne.

Allerede efter den bestående ordning indgives begæring om jagttegn til politiet, som

mod et vederlag på 1 kr. (der afholdes af jagttegnsgebyret) udfærdiger jagttegnet, såfremt vilkårene for opnåelse af dette er opfyldt, jfr. herved jagtlovens § 14, litra b og c.

Efter nyordningen vil denne bedømmelse af, hvorvidt jagttegn kan udfærdiges, komme til at omfatte en afgørelse af, om den pågældende først skal aflægge jagtprøve, hvilket som hovedregel vil være tilfældet, såfremt den jagttegnssøgende ikke kan dokumentere tidligere jagttegn.

Indbetalingen af prøvegebyret vil normalt kunne ske til politikontoret, som ligeledes henviser jagttegnssøgeren til den pågældende sagkyndige og efter at have modtaget meddelelse om, at prøven er bestået, udfærdiger jagttegnet. Samtidig frigives gebyret til udbetaling til den sagkyndige.

Prøven.

Den enkelte prøve tænkes opdelt i en teoretisk overhøring (mundtlig) og en praktisk prøve af en anslået varighed på højst ca. 14 time i alt.

De nærmere regler for prøvens afvikling påregnes udformet efter afholdelsen af instruktionskurserne for de sagkyndige på Kalo, således at der tages hensyn til de herved indvundne erfaringer.

I overensstemmelse med prøveordningens sigte er det hensigten, at det ved den *teoretiske overhøring* skal kunne konstateres, om ansøgeren har tilfredsstillende kendskab til de bestemmelser i lovgivningen, der vedrører den egentlige jagtudøvelse, og om han har den til udøvelse af forsvarlig jagt herudover fornødne viden vedrørende jagtlig forhold.

Der må således efter underudvalgets opfattelse lægges vægt på:

Nøje kendskab til de almindelige jagtbare *vildtarter* samt et rimeligt kendskab til sjældnere vildtarter og forvekslingsmulighederne med fredet vildt.

Kendskab til *jagt våben*, navnlig disses rækkevidde, effektivitet, farlighed og vedligeholdelse.

Kendskab til bestemmelserne i *jagtloven* vedrørende den praktiske jagtudøvelse, herunder især bestemmelserne om, hvem der har jagtret, hvor færden med bøsse og hund er lovlig, jagttider for de almindelige jagt-

bare vildtarter og bestemmelserne vedrørende tilladte våben over for forskellige vildtarter.

Herudover må kræves et vist kendskab til bestemmelserne i lov om værn for dyr og våbenloven.

Det vil efter udvalgets opfattelse være hensigtsmæssigt, om der udarbejdes og publiceres standardspørgsmål til brug ved den teoretiske overhøring, dels til støtte for den sagkyndige i fastlæggelsen af sværhedsgraden, men også for at ansøgerne på forhånd har adgang til at gøre sig bekendt med de krav, der stilles. I forbindelse hermed vil det formentlig være hensigtsmæssigt, om en kortfattet lærebog blev udarbejdet.

Den *praktiske prøves* hovedformål er at give mulighed for at konstatere, om den jagttegnssøgende er i stand til at færdes på betryggende måde med et våben under jagtmæssige forhold.

Det til prøvens afvikling fornødne terræn stilles til rådighed for den sagkyndige gennem jagtorganisationerne, eventuelt ved de lokale jagtforeningers bistand.

Ansøgeren vil under en gennemgang af terrænet med vekslende hindringer få lejlighed til at vise, om han er i stand til at bære og håndtere sit våben og under tilrettelagte jagtsituationer med foregivet skudafgivelse — herunder situationer, hvor skudafgivelse vil rumme fare, — få lejlighed til at godtgøre, om han er klar over de forsigtighedsregler, der bør iagttages under færden med ladt våben, specielt de særlige forsigtighedsregler ved skudafgivelse. Endvidere vil han få lejlighed til at vise, om han er klar over, inden for hvilke afstande det er forsvarligt at afgive skud til de forskellige vildtarter.

Prøven påregnes endeligt at skulle omfatte en *egentlig skydeprøve*, hvor det dog ikke er tanken, at der skal tillægges antallet af træffere nogen betydning, men kun ske bedømmelse af den pågældendes behandling af bøszen.

Administration.

Det vil formentlig være hensigtsmæssigt at lade nedsætte et særligt sagkyndigt udvalg til at bistå landbrugsministeriet under ordningens etablering. Når startvanskelighederne er overstået, påregnes dette udvalg

opgaver — herunder som rådgivende klageorgan — at kunne overgå til jagtrådet.

Spørgsmålet om forsikringsdækning.

De sagkyndige vil ved tilskadekomst under virksomhed ved jagtprøveordningen være dækket af statens ulykkesforsikring. Ansvar for skade ved skydning, forvoldt af den jagttegnssøgende, der er oppe til prøve, vil det være rimeligt at lade dække af den i jagtlovens § 14 omhandlede forsikring ved ændring af denne forsikrings vedtægter. De forsikringsmæssige spørgsmål vedrørende jagtprøveordningen påregnes taget op til forhandling med de respektive myndigheder, herunder Dansk Jagtforsikring A/S.

Udgift.

Det tilstræbes, at prøveordningen udgiftsmæssigt kommer til at hvile i sig selv, og således som ordningen foreslås tilrettelagt, vil den ikke nødvendiggøre opbygningen af noget egentligt administrationsapparat.

Som det fremgår af det foran om aflønningen af de sagkyndige anførte, vederlægges disse af prøvegebyret og har ikke herudover krav på dækning af udgifter forbundet med hvervet. Den ganske enkle regnskabsføring vedrørende prøvegebyrerne foretages over politiets kassevæsen, således at beløbene af statsbogholderiet på grundlag af politimesterembedernes månedlige regnskabsoversigter adviseres landbrugsministeriet ad finanslovkonto § 25.3. Jagtfonden.

Det til prøveaflæggelsen fornødne undervisningsmateriale i form af plancher, standardspørgsmål, lerduer m. v. må dog tilvejebringes og stilles til rådighed for den sagkyndige af jagtfonden, ligesom fonden må tilvejebringe de fornødne ansøgningsblanketter, autoriserede prøvejournaler m. v.

Endvidere vil der ved ordningens start blive en større udgift til afholdelsen af de foran omhandlede uddannelseskurser for de sagkyndige.

Da deltagerne i disse kurser ikke har nogen garanti for at blive antaget som sagkyndige, kan det efter udvalgets opfattelse ikke pålægges deltagerne selv at bære de med deltagelse forbundne udgifter og udgifterne til lærerkræfter, materialer m. v., og denne engangsudgift foreslås derfor — bortset fra rejseudgifter til og fra uddannelsesstedet — afholdt af jagtfonden.

Ikrafttræden ni. v.

Under hensyn til de nødvendige forbedringer til jagtprøveordningens gennemførelse, herunder uddannelsen af de sagkyndige, udformningen af regler for prøveaflæggelsen, publicering af prøvekrav m. v., foreslås det i jagtloven fastsat, at jagtprøveordningen sættes i kraft efter landbrugsministerens nærmere bestemmelse.

III.

Underudvalget er nået til den opfattelse, at en jagtprøveordning efter de foran under afsnit II omhandlede almindelige retningslinier bør søges gennemført, og man skal derfor indstille, at der i den kommende jagtlov søges optaget bestemmelser gående ud på, at enhver forud for erhvervelsen af sit første jagttegn ved at aflægge og bestå en prøve skal godtgøre at have praktisk færdighed i betjeningen af jagtvåben samt fornødent kendskab til gældende jagt- og fredningsbestemmelser, således at de nærmere regler om jagtprøven og gebyrerne herfor fastsættes af landbrugsministeren.

P. U. V.

N. Wermuth

H. Bloch-Nielsen

Den 19. oktober 1960.

*Til J agtlovskommissionen, sekretariatet, landbrugsministeriet,
Slotsholmsgade 10, København K.*

I anledning af Jagtlovskommissionens skrivelse af 30. maj 1960 vedrørende typer af kassefælder anvendelig til fangst af de danske arter af væselgruppen samt eventuelt **husmår** skal bemærkes, at der findes et stort antal typer.

Indrettet er en aflang kasse med åbning, enten i den ene eller i begge ender. Når de omtalte dyr kommer ind i fælden, lukkes fældens åbninger, og dyrene er fanget i uskadt tilstand.

Når det drejer sig om fangst af væselgruppens arter (brud, lækat, ilder, mink) anvendes meget ofte en kassefælde uden madding. Fældens placering spiller her en afgørende rolle, idet den anbringes langs et hegn i en stendynge eller lignende, d. v. s. fangeren finder et sted, hvor de nævnte dyr færdes, og benytter sig af, at dyrene har en naturlig tilbøjelighed til at passere igennem et hul, rør eller kanal. Når dyrene passerer igennem fælden, træder de på eller berører en lukkeanordning, som lukker fældens åbninger. Lukkelemmen kan være en lodretstående eller skråtstillet lem, som lukker og fastlåser. Velkendt er små kassefælder til lækattefangst, som almindeligvis har en indgangsåbning på 8 X 5 cm. Rigtig placeret vil lækat eller brud prøve at gå igennem disse, idet der modsat indgangsåbningen er et trådgitter. For at komme igennem fælden skal lækat eller brud bevæge sig op ad et skråtstillet bræt, som er fastgjort med en vandret akse midt i fælden. Når lækat (eller brud) har passeret den vandrette akse, vil brættet eller vippen blive trykket ned af dyrets vægt. Vippen lukker derved indgangsåbningen, og en lukkeanordning hindrer, at vippen kan gå tilbage i den oprindelige stilling. Afstanden mellem vippen over balanceaksen og fældens loft er kun ca. 5 cm. Selve fældens indgangsåbning er derfor meget

større, end dyret behøver, men er nødvendig for vippens bevægelse.

Fælden er ret meget anvendt og virker åbenbart efter sin hensigt, idet det er yderst sjældent, at andre dyr, f. eks. ilder, fanges. Her spiller det sikkert også ind, at hele fælden er meget kort (25 cm fra vippens balanceakse til trådgitter) og vel også, at den faktiske indgangsåbning (højde over vippen) virker afskrækkende, selv om en sådan åbning ellers kan passeres af ilder og mink.

Kassefælder enten med vippe eller anden lukkeanordning af noget større format egner sig til fangst af ilder og mink, f. eks. kasselængde 1,03 m, indgangsåbning 10x8,5 cm, og højde over vippen 8 cm. Disse mål refererer til en fælde, der for tiden er i handelen.

Husmår kan også gå ind i disse fælder, såfremt kun indgangsåbningens størrelse er afgørende, idet ilder og mår overlapper hinanden i størrelse (voksne dyr). Her må der imidlertid være forskel på ilder og mårs vaner, idet mår normalt ikke går i kassefælder uden lokkemad.

Den omtalte ilder-mink vippefælde kan forsynes med madding, men dette er uhenigtsmæssigt. Lokkemaden er vanskelig at anbringe, og det fangede dyr vanskeligt at udtage. I øvrigt kan man ikke se et fanget dyr i fælden.

Det forekommer os, efter hvad vi har erfaret, at det må være muligt at fange de større dyr (ilder og mår), når der anvendes en kassefælde af størrelse indtil $\frac{3}{4}$ -1 m's længde og indgangsåbning på ca. 20 x 30 cm, med den ene ende tilgitteret (for at kunne se et fanget dyr).

Det bør måske bemærkes, at stationen er i besiddelse af en meget raffineret kassefælde fra Sverige. Den har tilsyneladende flere fordele. Især er det iøjnefaldende, at den

har dobbelt loft. Det øverste af træ kan lukkes op som et låg — det næste er af trådnet, der i øvrigt også kan åbnes, d. v. s. det er let at anbringe madding. Man kan, hvis fældens indgangsåbning er lukket, åbne det øverste låg og ned gennem trådvævet se det eventuelt fangede dyr. Fælden har ikke været prøvet i praksis her i landet og er egentlig en svensk minkfælde.

Jeg vil foreslå, at de af Jagtlovskommisionens medlemmer, der besøger Kalø i nærmeste fremtid, beser fælden her. I øvrigt vil denne svenske fælde være omfattet af omtalen af fælder med indgangsåbning indtil 20×30 cm og længde på $\frac{3}{4}$ -1 m.

Konklusion:

Lækat (og *brud*) kan fanges i for tiden lovlige og gængse små kassefælder.

Ilder og mink kan fanges i tilsvarende fælder, blot med større dimensioner.

Husmår er utilbøjelig til at gå i kassefælder, men vil kunne fanges, når fælden forsynes med lokkemad. Det forekommer os, at mår lettere fanges i fælder med stor indgangsåbning. Der er her nævnt indgangsåbning på højst 30 cm. Det vil være betænkeligt ikke at sætte nogen grænse, idet man ellers kan tænke sig, at fældebyggeri kan udarte så meget, at store fælder, som f. eks. kan fange hunde, bygges, og dette vil ganske givet være uheldigt.

Man vil ikke kunne undgå, at andre dyrearter som pindsvin, skovmår, egern samt større dyrs unger lejlighedsvis går i fælderne.

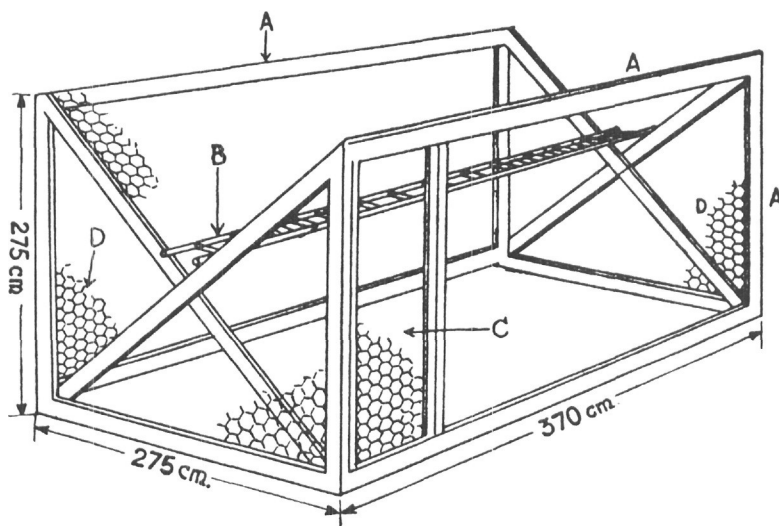
Ærbødigt

Johs. Andersen

Kragefælde.

Til fangst af krager og skader findes forskellige typer fælder, hvoraf norsk kragefælde er den mest kendte.

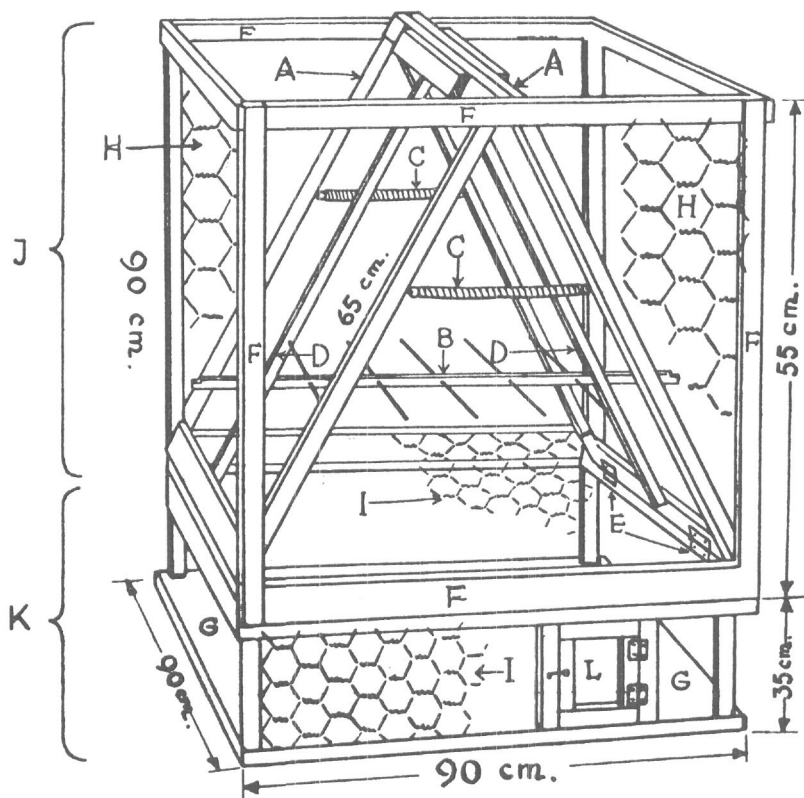
Konstruktionen fremgår af nedenstående tegning.

- A. Tråddrammer.
- B. Stige. Afstanden mellem pindene er på midten ca. 20 cm og i enderne ca. 7 cm. Stigens bredde er 28 cm.
- C. Lem for udtagning af de fangede fugle.
- D. Trådvæv 2" maskevidde.
I fælden anvendes lokkemad og lokkefugle.
Fælden fanger fuglene levende.

Høgefælde.

Til fangst af rovfugle kan anvendes fælder af konstruktion som nedenstående tegning.

- A. Bevægelige trærammer med trådvæv.
- B. Stillepind.
- C. Spiralfjeder.
- D. Udskæringer i den bevægelige træramme (for stillepinden).
- E. Hængsler.
- F. Fast trådramme.
- G. Bund af trådvæv.
- H. Trådvæv 2" masker.
- I. Trådvæv $\frac{3}{4}$ " masker.
- J. Fangstruse for rovfuglen.
- K. Rum til lokkefugle.

På tegningen er fælden lukket. Klar til fangst står de to bevægelige sider (A) lodret, holdt på plads af stillepinden. I det nederste bur (K) anbringes tamduer eller lign. Forsøger rovfuglen at slå disse duer, vil den røre ved stillepinden, hvorved fælden udløses.

Fuglene fanges levende.

Frederiksgade 19 -- København K.

24. juli 1964.

Til landbrugsministeriet.

Jagtlov - skydning fra motorvogn.

Skovdirektoratet har bragt i erfaring, at der i den siddende jagtlovskommission skal være stemning for i jagtloven at indføre en bestemmelse, som udelukker jagt fra motorvogn. Baggrunden for en sådan stemning er muligvis at søge i tilfælde af forfølgelse af vildt med traktor eller jeep samt formentlig i nugældende jagtlovs § 27, der rummer et - dog begrænset - forbud mod jagt fra motorbåd eller andet maskindrevet fartøj på andet dyr end sæl.

Ved overvejelse om sådanne bestemmelser kan anlægges betragtninger af forskellig art: sportslige, etiske, politimæssige, faunistiske og økonomiske.

Sportslige betragtninger unddrager sig ofte en logisk vurdering. De indeholder ofte ideer om at „give vildtet en chance“ samtidig med benyttelse af langtrækkende og hårdtslående våben. Desuden bør vel den individuelle sportslige præstation bedømmes forskelligt, alt efter om udøveren har fuld eller af den ene eller anden grund nedsat førlighed. Sportslige betragtninger synes derfor uegnede som grundlag for lovgivning.

Den *etiske* tankegang må vel gå ud på at skade vildtet mindst muligt, om end det dræbes (den ultimative skade), altså at dræbe det på en sådan måde, at det lider mindst mulig angst og smerte. I så henseende er det direktoratets opfattelse, at i alt fald visse former for jagt fra motorkøretøj, f. eks. pürseh af hjorte vildt fra motorvogn, rangerer etisk højt, fordi dyret ofte næppe ænser bilen eller aner faren, inden det rammes af kuglen, som er afgivet præcist på grund af muligheden for anlæg og derfor dræber øjeblikkeligt. Almindelig anerkendt jagt med hagl, f. eks. på klap- eller støvver jagter, volder således oftest vildtet mere angst og smerte, fordi det skræmmes og skydes upræcist.

Man kan muligvis tale om uetisk handle-måde over for nabojægere ved en overdreven beskydning fra motorkøretøj, f. eks. traktor, men en sådan kan vel gennemføres også på anden måde og synes i hvert fald ved skovjagt ikke at spille større rolle.

Hvad angår den *politimæssige* side kan det måske tænkes, at man mindsker krybskyttens chance ved at hindre ham i at skyde fra bil, d. v. s. dels mindsker selve hans mulighed for at komme vildtet nær, dels hans mulighed for hastig flugt. Som bestyrer af jagt over en stor del af Danmark er det dog ikke direktoratets erfaring, at der vil kunne vindes meget herved.

Faunistisk må man formentlig lægge vægt på, at ingen naturligt forekommende dyreart udryddes eller decimeres. Det antages imidlertid almindeligt, at Danmark er rigere nu til dags på et stort antal jagtbare dyrearter end tidligere — således også på råvildt, der vel er en af de dyrearter, der hyppigst har været genstand for jagt fra bil. Skovdirektoratet kender ingen eksempler på en faunistisk truende rovdrift ved jagt fra motorkøretøj.

Det er klart, at vildt kan være en *økonomisk* trussel mod jordbruget. Det kan derfor for jordbrugeren være nødvendigt at holde vildtet nede og da på en økonomisk og tidsmæssigt overkommelig måde. Statskovbruget kender meget vel dette problem, selv om man tolererer en ret stor stand af det naturligt forekommende vildt. Særligt grelt tegner det sig med det oprindeligt japanske sikavildt, som er skadevoldende, men overordentligt vanskeligt at komme på skudhold. Når råvildtbestanden i en skov skal beskydes på en rigtig og forsvarlig måde, kan imidlertid også dette være særdeles tidskrævende, ikke mindst i plantager. Omend den meste jagt foregår til fods, ville det derfor set med statsskovbrugets øjne være et tilbageskridt at blive afskåret fra

muligheden for at beskyde især det klovbærende vildt fra motorkøretøj.

Da der ved de oven for anførte betragtninger desuden ikke ses at kunne vindes væsentligt, skal direktoratet tillade sig at

indstille, at muligheden for jagt fra motorkøretøj opretholdes, subsidiært at den opretholdes for klovbærende vildt.

Genpart af nærværende skrivelse vedlægges.

H. Frølund.

Poul Petersen.

Tilstilles *Jagtlovskommissionen* til orientering.

Landbrugsministeriet, den 14. august 1964.

P.M.V.

E. B.

K. Barnekow.

Angående støvere og støverjagten placering i den kommende nye jagtlov.

Indledning og definition.

Siden jagtloven af 1931 blev gældende, er der i Jylland opvokset flere og større plantageområder, der igen har bevirket, at jagten med støvere er blevet mere og mere udbredt, således at denne jagtform i dag tæller adskillige tusinde jægere.

De hunde, der anvendes til denne jagt, er gennemgående lavbenede og ikke så hurtiggående, især den forholdsvis nye jagthundrace: Strellufstøveren, dog kan visse spaniels og gravhunde bruges, men heller ikke disse hunde er hurtiggående. Støverjagten former sig på den måde, at hunden søger ud, rejser vildt og følger det på sporet med høj uafbrudt halsen. Da strellufstøveren som før nævnt er langsomtgående, bliver vildtet ikke skræmt, og man kan ofte under drevet iagttage, at dette standser op og sikrer, indtil den halsende hund er inde på ganske kort hold, hvorefter det roligt fortsætter. Jagten kan drives af en enkelt jæger, oftere af tre-fire stykker, men kan også drives som selskabsjagt med flere deltagere; thi selv om der er flere, har vildtet altid en chance, da man skal være lynhurtig for at fælde det på de i reglen smalle spor og brandbælter; eventuelt anskudt vildt vil hurtigt blive indhentet af hundene, og jægeren vil straks være fremme og give fangst, vejledet af hundenes halsen. Allerede i 1929 dannede støverjægerne deres egen forening: Dansk Støverklub, og ikke mindst de senere år har der været et nært samarbejde med de øvrige skandinaviske landes støverklubber. Der er udvekslet gode avls- og brugshunde, således at vi også nu på dansk grund har særdeles fine støvere. Dansk støverklub er klar over, at der kan nævnes tilfælde på, at støverjagt er ble ven misbrugt, således ved anvendelse af for mange og for høj benede hunde og især ved, at støvere er sluppet løs i

ganske små områder, grænsende op til, eller i umiddelbar nærhed af større plantager eller skove, hvor jagtretten er på andre hænder, og hvor støverne hurtigt er løbet ind, rejst vildt der og drevet med det i længere eller kortere tid. Når sådant sker gang på gang i løbet af en jagtsæson, er det klart, at den derved skabte uro vil være et meget stærkt irritationsmoment.

Dansk Støverklub tillader sig hermed at opstille nogle få punkter, som vi beder Jagtlovskommissionen tage under velvillig overvejelse. Vi mener, at bliver disse regler lovfæstet, vil støverjagten for fremtiden kunne drives på en fuldt ud forsvarlig måde og uden at andres interesser bliver gået for nær.

1. En hund, der anvendes til støverjagt, må ikke være over 40 cm. Under jagt og træning skal den være forsynet med identitetsmærke og bjælde. En således forsynet drivende og halsende hund er fredlyst i tiden fra 1. september til 28. februar. Enhver form for støverjagt må ikke finde sted i tiden fra 1. marts til 31. august. Eventuelt strejfende støvere inden for dette tidsrum er ikke fredlyst.

2. I plantager og skove af størrelse indtil 25 ha må kun slippes én drivende støver! I plantager og skove på 25-100 ha to støvere, og i områder på 100-250 ha tre støvere, og endelig i plantager og skove på over 250 ha fire støvere.

3. På marker, i mindre plantager og skovområder under 25 ha, der ligger i eller i umiddelbar nærhed af et andet plantage- eller skovområde, eventuelt kun skilt fra ved et brandbælte, eller i en afstand af højst 100 m, må en støver ikke slippes, da det næppe kan undgås, at rejst vildt i det mindre område søger til det andet, med den drivende hund efter sig.

Således vedtaget på Dansk Støverklubs bestyrelsesmøde i Ribe den 11. februar 1961.

Axel Falkenham

Aage Jensen

E. Lind

I. Bogner

A. BuShl Justesen

København K., den 19. juli 1961.

Jagtlovskommissionen.

Ifølge § 1, jfr. § 2, i de af landbrugsministeriet under 24. april 1948 fastsatte vedtægter for den ved jagtloven af 1931 oprettede jagtfond forestås den daglige administration af fonden, herunder af de fonden tilhørende faste ejendomme, af jagtrådet i overensstemmelse med de af landbrugsministeriet givne retningslinier. Under henvisning hertil har 3. revisionsdepartement rettet henvendelse til landbrugsministeriet i anledning af, at administrationen af det af jagtfonden forpagtede Kalø gods uanset bestemmelsen i vedtægternes § 2, stk. 2, er henlagt under en af landbrugsministeriet nedsat bestyrelse, således at den daglige administration forestås af et af ministeriet nedsat forretningsudvalg. Endvidere henledte revisionsdepartementet opmærksomheden på, at forretningsudvalget for tiden medlemsmæssigt var identisk med jagtrådet.

Landbrugsministeriet har besvaret revisionsdepartementets henvendelse derhen, at man ikke har fundet anledning til at ændre den bestående ordning, idet man tilføjede, at spørgsmålet om jagtfondens administration kunne ventes optaget til nærmere overvejelse i jagtlovskommissionen.

Revisionsdepartementet har derefter henstillet, at spørgsmålet om en forenkling af det administrative apparat blev taget op til overvejelse i jagtlovskommissionen og har i

denne forbindelse henvist til, at der for hver af administrationsområderne inden for Kalø gods, nemlig landbrug, skovbrug og de vildtbiologiske undersøgelser, er udpeget en fuldt kvalificeret, sagkyndig leder, der aflønnes på en sådan måde, at den daglige administrations afgørelser må forudsættes varetaget på betryggende måde. Såfremt samarbejdet mellem de i bestyrelsen for Kalø jagtgård repræsenterede parter fortsat skønnes at være af betydning, vil et samarbejde efter revisionsdepartementets opfattelse med økonomisk fordel kunne henlægges til jagtrådet, og en nedlæggelse af den særlige bestyrelse og det særlige forretningsudvalg for Kalø gods vil da kunne gennemføres.

3. revisionsdepartement har endvidere henstillet til landbrugsministeriet at overveje en økonomisk fordelagtigere ordning ved, at jagtorganisationernes konsulentudvalg og stillingen som over jagtkonsulent nedlægges, idet det kontormæssige arbejde henlægges til jagtfondens sekretariatskontor, medens de administrative afgørelser varetages af jagtfondens almindelige administrative organer, jagtrådet og — som øverste instans — landbrugsministeriet.

Man vedlægger til orientering oversigt over udvalg og råd vedrørende jagtfondens administration *).

P. M. V.

E. B.

K. Barnekow.

*) bilag 11 a.

Oversigt.

1. Jagtrådet.

Jagtrådet er et i henhold til jagtlovens § 14, litra a, stk. 9, nedsat rådgivende udvalg, der har til opgave at bistå landbrugsministeriet med administrationen af jagtfonden.

Rådet består af 3 medlemmer, der udnævnes af landbrugsministeren:

Formanden udnævnt uden indstilling.

1 medlem udnævnt blandt 3 af Dansk Jagtforening indstillede kandidater.

1 medlem udnævnt blandt 3 af Landsjagtforeningen af 1923 indstillede kandidater.

Ved rådet er ansat en af landbrugsministeriet beskikket juridisk sekretær, der tillige fungerer som sekretær for reservatrådet.

2. Bestyrelsen for Kalo jagtgård.

Bestyrelsen varetager på jagtfondens vegne ledelsen af landbrug og skovbrug på Kalø gods, de under godset hørende forpagtergårde og andre ejendomme m. m., Kalø jagtvæsen og den på godset etablerede jægerskole samt jagtfondens vildtbiologiske undersøgelser, herunder Vildtbiologisk Station.

Bestyrelsen har følgende sammensætning:

Landbrugsministeriets departementschef, der er formand, (chefen for landbrugsministeriets domænekontor er suppleant).

Jagtrådets 3 medlemmer.

Overjagtkonsulenten.

1 medlem udnævnt af landbrugsministeriet efter indstilling fra Dansk Jagtforening.

1 medlem udnævnt af ministeriet efter indstilling af Landsjagtforeningen af 1923.

1 landbrugskyndigt medlem udnævnt af ministeriet efter indstilling af statens jordlovsudvalg.

Lederen af Vildtbiologisk Station.

Ved bestyrelsen og det nedenfor under 3 omhandlede forretningsudvalg er ansat en

af landbrugsministeriet beskikket juridisk sekretær.

o. Forretningsudvalget for Kalo jagtgård.

Forretningsudvalget forestår på bestyrelsens vegne den daglige ledelse af den under bestyrelsen henlagte administration.

Forretningsudvalget har følgende sammensætning:

Formanden, der udpeges af landbrugsministeriet uden indstilling.

2 medlemmer, der vælges blandt bestyrelsens medlemmer efter indstilling fra Dansk Jagtforening og Landsjagtforeningen af 1923.

4. Jagtorganisationernes konsulentudvalg.

Udvalget er den øverste ledelse for den af Dansk Jagtforening og Landsjagtforeningen af 1923 etablerede jagtkonsulentvirksomhed.

Udvalget har følgende sammensætning:

Formand, der fra 1. februar 1959 er udpeget af landbrugsministeriet (tidligere var formanden identisk med jagtrådets formand).

Jagtrådets 2 menige medlemmer.

2 medlemmer udpeget af Dansk Jagtforening.

2 medlemmer udpeget af Landsjagtforeningen af 1923.

5. Vildtfordelingsudvalget.

Udvalget har til opgave at bedømme ansøgninger fra lokale jagtforeninger om kontante tilskud fra jagtfonden til sikring af vildtbestanden ved oplysningsarbejde m. v.

Udvalget, der med landbrugsministeriets godkendelse nedsættes af jagtrådet, har følgende sammensætning:

3 medlemmer udpeget af Dansk Jagtforening".

3 medlemmer udpeget af Landsjagtforeningen af 1923.